

תפסיר רס"ג

יכ'רג תמרה: ה) חתי ידרך
 לכם אלדוס אלקטאף.
 ואלקטאף ידרך אלבדאר.
 ותאכלון טעאמכם הנניא.
 ותקימון ואתקון פי בלדכם:
 ו) ואגעל לכם אלסלאמה פי
 אלבלד. פתנצ'געון וליס מזעג.
 ואעטל שר אלחיואן אלמפסד
 מן אלארץ. וסיף לא ימד פי
 בלדכם: ז) ואדיא פלבתם
 אעדאיכם. וקעו בין אידיכם
 תחת סיופכם: ח) חתי וכלב
 מנכם אלכ'מסה מאיה.
 ואלמאיה תכלב רבוה. ויקע

וְהִשִּׁיג לָכֶם דִּישׁ אֶת־
 בָּצִיר וּבָצִיר יִשִּׁיג אֶת־זֶרַע
 וְאָכַלְתֶּם לַחֲמֻכֶם לְשִׁבַע
 וַיִּשְׁבַּתֶּם לַבֹּטֶחַ בְּאַרְצְכֶם:
 וַיַּעַרְעֵ לָכוֹן דִּישָׁא לַקֹּטָפָא. וַקֹּטָפָא יַעַרְעֵ
 לְאַפּוֹקִי בַר זֶרַעַא. וְתִיכְלוּן לַחֲמֻכּוֹן
 לְמִשְׁבַּע. וְתִתְּבוּן לְרוּחָצוֹן בְּאַרְעֻכוֹן:

(שני) ❁ טיפוס בספרי ❁

וְנָתַתִּי
 שָׁלוֹם בְּאַרְץ וּשְׁכַבְתֶּם
 וְאִין מַחְרִיד וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה
 רָעָה מִן־הָאָרֶץ וְחָרַב לֹא־תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם:
 וְאִתִּין שְׁלָמָא בְּאַרְעָא. וְתִשְׁרוֹן וְלִית דְּמַנִּיד. וְאַבְטִיל. חִיתָא בְּשִׁתָּא
 מִן אַרְעָא. וְדַקְטָלִין בְּחַרְבָּא לֹא יַעֲדוּן בְּאַרְעֻכוֹן: וְרַדְּפִתֶם
 אֶת־אִיבֵיכֶם וְנָפְלוּ לְפָנֵיכֶם לְחָרַב: וְתִרְדְּפוּן יָת
 בְּעַלֵי דְבְּבִיכוֹן. וְיִפְלוּן קְדָמִיכוֹן לְחַרְבָּא: וְרַדְּפוּ מִכֶּם
 חֲמִשָּׁה מֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם רַבְּבָה יִרְדְּפוּ וְנָפְלוּ

רס"י

אומר עושה שלום ובורא את הכל: וחרב
 לא תעבר בארצכם. אין צריך לומר שלא
 יבאו למלחמה, אלא אפלו לעבור דרך
 ארצכם ממדינה למדינה: ז לפניכם לחרב.
 איש בחרב רעהו: ח ורדפו מכם. מן
 החלשים שבכם, ולא מן הגבורים שבכם:
 חמשה מאה ומאה מכם רבבה. וכי כך
 הוא החשבון, והלא לא היה צריך לומר אלא

כי והשיג לכם דיש את בציר. שיהא הדיש
 מרבה ואתם עסוקים בו עד הבציר, ובבציר
 תעסקו עד שעת הזרע: ואכלתם לחמכם
 לשבע. אוכל קמעא והוא מתברך במעיו:
 ונתתי שלום. שמא תאמרו הרי מאכל
 והרי משתה, אם אין שלום אין פלום, תלמוד
 לומר אחר כל זאת ונתתי שלום בארץ.
 מכאן שהשלום שקול כנגד הכל. וכן הוא

תפסיד רס"ג

אעדאיכם. בין אידיכם תחת סיופכם: ט) ואקבל אליכם. ואת מרכם ואכתירכם. ואפי בעהדי לכם: י) ותאכלון אלעתיק אלמעתיק. ותכירגון אלעתיק מן חצרה' אלחדיתי: יא) ואגעל מסכני פי מא בינכם. ולא אקלאכם:

אִיבֵיכֶם לְפָנֵיכֶם לְחַרְבִּי:
וִירְדֹפוּן מִנְכוֹן חֲמָשָׁא לְמֵאָה. וּמֵאָה מִנְכוֹן
לְרִבּוֹתָא יַעֲרֻקוּן. וַיִּפְלוּן בְּעַלֵי דְבַבִּיכוֹן.
קְדַמִּיכוֹן לְחַרְבָּא: ט) וּפְנִיתִי
אֵלֵיכֶם וְהִפְרִיתִי אֶתְכֶם
וְהִרְבִּיתִי אֶתְכֶם וְהִקִּימְתִי

אֶת־בְּרִיתִי אִתְכֶם: וְאֶת־פְּנֵי בְּמִמְרֵי לְאוֹטְבָּא לְכוּן. וְאֶפִישׁ

יְתִיכוֹן. וְאֶסְגִי יְתִיכוֹן. וְאֶקִּים יְת קִימֵי עִמְכוֹן: ספרי תימן (שלישי)

וְאֶכְלֶתֶם יֵשֶׁן נוֹשָׁן וַיֵּשֶׁן מִפְּנֵי (חמישי כשהן מחוברות)

חֲדָשׁ תּוֹצִיאֻן: וְתִיכְלוּן עֲתִיקָא דְעֲתִיק. וְעֲתִיקָא מִן קָדָם חֲדָתָא

תִּפְנוּן: יא וְנִתְתִי מִשְׁכְּנֵי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא־תִגְעַל

נַפְשִׁי אִתְכֶם: וְאֶתִּין מִשְׁכְּנֵי בִּינִיכוֹן. וְלֹא יִרְחִיק מִמְרֵי יְתִיכוֹן:

— רס"י —

ברית חדשה לא כפרית הראשונה: **וְאֶכְלֶתֶם יֵשֶׁן נוֹשָׁן.** הפרות יהיו משתמרין וטובים להתנישן, שיהא ישן הנושן שלשלת שנים יפה לאכול משלאשתקד: **וַיֵּשֶׁן מִפְּנֵי חֲדָשׁ תּוֹצִיאֻן.** שיהיו הגרנות מלאות חדש והאוצרות מלאות ישן, וצריכים אתם לפנות האוצרות למקום אחר לתת החדש לתוכן: **יֹא וְנִתְתִי מִשְׁכְּנֵי.** זה בית המקדש: **וְלֹא תִגְעַל נַפְשִׁי.** אין רוחי קצה בכם. כל געילה לשון פליטת דבר הבלוע בדבר אחר, כמו (שמואל ב' 6 כ6) כי שם נגעל מגן גבורים, לא קבל המשיחה שמושהין מגן שלעור בחלב מבשל, פדי

מאה מכם שני אלפים ירדפו, אלא אינו דומה מועטין העושין את התורה למרבין העושין את התורה: **וְנָפְלוּ אִיבֵיכֶם וְגוֹי.** שיהיו נופלין לפניכם שלא בדרך הארץ: ט) **וּפְנִיתִי אֵלֵיכֶם.** אפנה מכל עסקי לשלם שכרכם, משל למה הדבר דומה, למלך ששכר פועלים וכו', כדאיתא בתורת כהנים: **וְהִפְרִיתִי אֶתְכֶם.** בפריה ורביה: **וְהִרְבִּיתִי אֶתְכֶם.** בקומה וקופה: **וְהִקִּימְתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְכֶם.** ברית חדשה, לא כפרית הראשונה שהפרתם אותה, אלא ברית חדשה שלא תופר, שנאמר (וימ"ב ל"א) וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה

זולק הדקדוק: ט) **וְהִקִּימְתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְכֶם.** תיבת והקימתי מלרע:

תפסיר רס"ג

וְהֵתְהִלְכְתִּי בְּתוֹכְכֶם
וְהֵייתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם
תִּהְיוּ-לִי לְעַם: וְאֲשֵׁרִי שְׂכִינָתִי
בֵּינֵיכֶן. וְאַהֲוִי לְכוֹן לְאֱלֹהֶיךָ וְאַתּוֹן
תִּהְיוֹן קְדָמִי לְעַם: וְאֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
מֵהֵייתִי לָהֶם עֲבָדִים וְאַשְׁבַּר מִטַּת עַלְכֶם

(יב) וְאֲסִיר נורִי פִי מֵא בִּינְכֶם.
וְאֶכּוֹן לָכֶם אֱלֹאֵהָא. וְאַנְתֶּם
תִּכּוֹנוּ לִי שְׁעָבָא כִּי־אַצְהָ:
(יג) אֲנִי אֱלֹהֵי רַבְכֶם. אֱלֹדִי
אֲכִירְגִתְכֶם מִן בְּלִד מִצְר. מִן אֵן
תִּכּוֹנוּ לָהֶם עֲבִידָא. וְכִסְרֵת
קְרֹאבִיס אֲצִרְכֶם. וְסִירְתְכֶם
אֲחִרְאֵרָא: (יד) וְאֵן לִם
תִּסְמְעוּ לִי וְתִטְעוּ. וְלִם תִּעְמְלוּ.
בְּגִמְיעַ הַדְּיָה אֱלֹצְאִיא:

וְאוֹלֶךְ אֶתְכֶם קוֹמְמִיּוֹת: אֲנִי יי אֱלֹהֶיכֶן. דְּאֶפִּיקִית יִתְכוֹן
מֵאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם. מִלְּמֵהוּי לְהוֹן עֲבָדִין. וְתִבְרִית נִיר עֲמִמְיָא מִנְכוֹן.
וְדִבְרִית יִתְכוֹן בְּחִירוֹתָא: פ ❦ רבועי בספרי תימן ❦ וְאִם-לֹא
תִּשְׁמְעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל-הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה:
וְאִם לֹא תִקְבְּלוּן לְמִימְרֵי. וְלֹא תַעֲבֹדוּן יֵת כָּל פְּקוּדֵי־הָאֱלֹוִין:

— רס"י —

קוֹמְמִיּוֹת. בְּקוֹמָה וְקוּפָה: יֵה וְאִם לֹא
תִּשְׁמְעוּ לִי. לְהִיּוֹת עֲמִלִים בְּתוֹרָה, לְדַעַת
מְדַרְשׁ חֲכָמִים. יְכוּל לְקִיּוּם הַמִּצְוֹת, כְּשֶׁהוּא
אוֹמֵר וְלֹא תַעֲשׂוּ וְגוֹי, הָרִי קִיּוּם מִצְוֹת אֲמוּרָה,
הָא מֵה אֲנִי מְקִיּוּם וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ לִי, לְהִיּוֹת
עֲמִלִים בְּתוֹרָה, וּמֵה תִלְמוּד לֹמֵר לִי, אֵין לִי
אֱלֹא זֶה הַמְּכִיר אֶת רַבּוֹנוֹ וּמִתְכַּוֵּן לְמְרוּד בּוֹ,
וְכֵן בְּנִמְרוּד (כִּכְאֵשִׁי י ט) גְבוּר צִיד לְפָנֵי ה',
שְׂמִכִירוֹ וּמִתְכַּוֵּן לְמְרוּד בּוֹ, וְכֵן בְּאֲנָשֵׁי סְדוּם
(סס יג יג) רְעִים וְחִטָּאִים לַה' מֵאֵד, מְכִירִים
אֶת רַבּוֹנָם וּמִתְכַּוֵּנִים לְמְרוּד בּוֹ: וְלֹא תַעֲשׂוּ.
מִשְׁלֵא תִלְמְדוּ לֹא תַעֲשׂוּ הָרִי שְׁתֵּי עֲבָרוֹת:

לְהַחֲלִיק מֵעֲלִיו מִכַּת חַץ אוֹ חֲנִית, שְׁלֵא יִקּוּב
הָעוֹר: יֵה וְהֵתְהִלְכְתִּי בְּתוֹכְכֶם. אֲטִייל עֲמָכֶם
בְּגֵן עֵדן כְּאֶחָד מִכֶּם, וְלֹא תִהְיוּ מְזוּדְעָעִים
מִמֶּנִּי. יְכוּל לֹא תִירְאוּ מִמֶּנִּי, תִּלְמוּד לֹמֵר
וְהֵייתִי לָכֶם לֵאלֹהִים: יג אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.
כְּדֹאִי אֲנִי שְׂתִאֲמִינוּ בִּי שְׂאֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת
כָּל אֱלֹהֵי, שְׁהִרִי הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וְעִשִׂיתִי לָכֶם גְּדוּלִים: מִטַּת. כְּמִין
יִתַד [הַתְּחוּבָה] בְּשִׁנֵּי רֵאשֵׁי הָעוֹל הַמְּעַכְבִּים
הַמוֹסְרָה שְׁלֵא תִצָּא מֵרֵאשׁ הַשׁוּר וְיִתִּיר
הַקָּשֶׁר, כְּמוֹ (יִרְמִי כז ז) עֲשֵׂה לָךְ מוֹסְרוֹת
וּמוֹטוֹת קוּיּוּנְגִל"ס זלע"ו [רְצוּעַת הָעוֹל]:

תפסיר רס"ג

טו) בל זְהַדְתֶּם פִּי רְטוּמִי. וְאַקְלֵאתֶם אֲנַפְסְכֶם אַחְכָּאמִי לְלֹא תַעֲמְלוּ וְצִיאֵינִי. וְתַפְסְכוּ עֵהָדִי: טז) אָנָּה אֵי־צֵא אֲצַנַע בְּכֶם הַדְּיָה אֲלַעֲקוּבָאת. פְּאוּכֹל בְּכֶם עָלִי סַרְעָה מִן חֲמָא אֶלְסֹל וְאַלְחָאָרְהָ. מָא תִשְׁכַּח עֵיוֹנְכֶם וְתַדְבֵּל נְפוּסְכֶם. וְתַזְרַעוּן זֶרְעֶכֶם לְאַלְפְּרָאָגִי. וְיִאֲכַלְוּנָה אַעֲדָאִיכֶם: יז) וְאַחֲלֵ גִצְבֵי

וְאִם-בְּחַקְתִּי תִמְאַסוּ וְאִם אֶת-מִשְׁפָּטֵי תִגְעַל נַפְשְׁכֶם לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת-כָּל-מִצְוֹתַי לְהַפְרֹכֶם אֶת-בְּרִיתִי: וְאִם בְּקִימֵי תִקְוִצוּן. וְאִם יֵת דִּינֵי תִרְחִיק נַפְשְׁכוֹן. בְּדִיל דְּלֹא לְמַעַבְד יֵת כָּל פְּקוּדֵי. לְאַשְׁנִיּוֹתְכוֹן יֵת קִימֵי:

אִף-אֲנִי אֶעֱשֶׂה-זֹאת לָכֶם וְהִפְקַדְתִּי עֲלֵיכֶם בְּהִלָּה אֶת-הַשְּׁחֵפֶת וְאֶת-הַקְּדָחַת מְכֻלֹת עֵינַיִם וּמְדִיבַת נֶפֶשׁ וּזְרַעְתֶּם לְרִיק זֶרְעְכֶם וְאֶכְלָהוּ אִיבֵיכֶם: אִף אָנָּה אֶעֱבִיד דָּא לְכוֹן. וְאַסְעַר עֲלֵיכוֹן בִּיהוּלְתָּא שְׁחֵפְתָּא וְקְדָחַתָּא. מַחֲשָׁכֵן עֵינִין וּמִפְחָן נֶפֶשׁ. וְתַזְרַעוּן לְרִיקְנוּ זֶרְעֵכוֹן. וְיִכְלֹוּנִיהָ בְּעָלֵי דְבְּבִיכוֹן: **וְנָתַתִּי פָנַי בְּכֶם**

— רס"י —

שְׁחֵפֶת. חוּלֵי שְׁמִשְׁחָף אֶת הַבָּשָׂר, אֲנַפְלוּיִיט זַלְטִי [בִּזְעוּת], דוּמָה לְנִפּוּחַ שְׁהוּקְלָה נְפִיחָתוֹ וּמְרֵאִית פְּנִי זְעוּפָה: **קְדָחַת.** חוּלֵי שְׁמִקְדִּיחַ אֶת הַגּוֹף וּמְחַמְמוֹ וּמְבַעִירוֹ, כְּמוֹ (דְּזַיִס לִז כִּז) כִּי אֵשׁ קְדָחָה בְּאִפֵּי: **מְכֻלֹת עֵינַיִם וּמְדִיבַת נֶפֶשׁ.** הַעֵינַיִם צוֹפוֹת וְכֻלּוֹת לְרֵאוֹת שְׂיֻקֵּל וְנִרְפָּא וְסוּף שְׂלֵא יִרְפָּא, וְיִדְאָבוּ הַנְּפִשׁוֹת שְׁלִמְשִׁפְחָתוֹ בְּמוֹתוֹ. כָּל תַּאֲוָה שְׂאִינָה בְּאָה וְתוּחֵלֶת מְמַשְׁכָּה קְרוּיָה כְּלִיּוֹן עֵינַיִם: **וּזְרַעְתֶּם לְרִיק.** תַּזְרַעוּ וְלֹא תַצְמַח, וְאִם תַּצְמַח וְאֶכְלָהוּ אִיבֵיכֶם: **יִ וְנָתַתִּי פָנַי.** פְּנָאֵי שְׂלֵי, פּוּנָה אֲנִי מִכָּל עֶסְקֵי לְהַרַע לָכֶם:

טו) וְאִם בְּחַקְתִּי תִמְאַסוּ. מוֹאֵס בְּאַחֲרִים הָעוֹשִׂים: **מִשְׁפָּטֵי תִגְעַל נַפְשְׁכֶם.** שׁוּנָא הַחֲכָמִים: **לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת.** מוּנַע אֶת אַחֲרִים מַעֲשׂוֹת: **אֶת כָּל מִצְוֹתַי.** כּוּפֵר [בְּמִצְוֹת] שְׂלֵא צְוִיתִים, לְכַף נְאָמֵר אֶת כָּל מִצְוֹתַי, וְלֹא נְאָמֵר אֶת כָּל הַמִּצְוֹת: **לְהַפְרֹכֶם אֶת בְּרִיתִי.** כּוּפֵר בְּעִיקַר הַרִי שְׁבַע עֲבֵרוֹת, הָרֵאוּשׁוֹנָה גּוֹרְרַת הַשְּׁנִיָּה, וְכֵן עַד הַשְּׁבִיעִית וְאֵלוֹ הֵן: לֹא לְמַד, וְלֹא עֲשֵׂה, מֵאֵס בְּאַחֲרִים הָעוֹשִׂים, שׁוּנָא אֶת הַחֲכָמִים, מוּנַע אֶת הָאַחֲרִים, כּוּפֵר בְּמִצְוֹת, כּוּפֵר בְּעִיקַר: טז) וְהִפְקַדְתִּי עֲלֵיכֶם. וְצִוִּיתִי עֲלֵיכֶם:

תפסיר רס"ג

וּנְגַפְתֶּם לְפָנַי אִיְבֵיכֶם וְרָדוּ

בְּכֶם שְׁנֵאֵיכֶם וְנִסְתֶּם

וְאִין־רָדַף אֶתְכֶם: וְאֶתִין רוּגְזִי

בְּכוֹן. וְתַתְּבֵרוּן קָדָם בְּעָלֵי דְבִבִּיכוֹן.

וְיִרְדוּן בְּכוֹן סְנֵאֵיכוֹן. וְתַעֲרָקוּן וְלִית דְּרָדִיף יִתְכוֹן: וְאִם־עַד־

אֱלֹהִים לֹא תִשְׁמָעוּ לִי וְיִסְפְּתִי לִי־סִרְהָ אֶתְכֶם

שִׁבַע עַל־חַטָּאתֵיכֶם: וְאִם עַד אֵלֵינוּ. לֹא תִקְבְּלוּן לְמִימְרֵי.

בְּכֶם. פְּתַנְצַדְמוֹן בֵּין יָדֵי
אֶעֱדֵאֵיכֶם. וְיִסְתּוּלִי עֲלֵיכֶם
שְׁאֵנֵיכֶם. פְּתַפְרוֹן וְלֹא כֹאֲלַב
לְכֶם: יח) וְאִן לֹם תִּקְבְּלוּ מִנִּי מַעַ

— רס"י —

אֶשְׁתַּקֵּד. דְּבַר אַחַר וְזִרְעָתֶם לְרִיק וְרַעְכָּם,
כְּנֶגֶד הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת הַכְּתוּב מְדַבֵּר, שְׁאֵתָה
עֲמַל בְּהֵם וּמְגִדְלָן, וְחֻטָּא בָּא וּמְכַלָּה אוֹתָם,
שְׁנֵאֵמֵר (איכ"ב ז כז) אֲשֶׁר טַפְחָתִי וְרַבִּיתִי
אוֹיְבֵי כָלָם: וְנִתְתִּי פָנַי בְּכֶם. כְּמוֹ שְׁנֵאֵמֵר
בְּטוֹבָה וּפְנִיתִי אֲלֵיכֶם, כִּף נֶאֱמַר בְּרַעַה
וְנִתְתִּי פָנַי. מִשְׁלוֹ מִשָּׁל, לְמַלְךְ שְׁאֵמֵר לְעַבְדּוֹ
פּוֹנֵה אֲנִי מִכָּל עֲסָקִי וְעוֹסֵק אֲנִי עִמָּכֶם
[לְרַעַה]: וּנְגַפְתֶּם לְפָנַי אִיְבֵיכֶם. שְׂיֵהָא
הַמּוֹת הוֹרֵג אֶתְכֶם מִבְּפָנִים וּבְעָלֵי דְבִבִּיכוֹן
מְקִיפִין אֶתְכֶם מִבְּחוּץ: וְרָדוּ בְּכֶם שְׁנֵאֵיכֶם.
שְׂאֵינִי מְעַמִּיד שׁוֹנְאִים אֲלֵא מָכֶם וּבְכֶם,
שְׁבִשְׁעָה שְׁאֵמוֹת הָעוֹלָם עוֹמְדִים עַל יִשְׂרָאֵל
אֵינָם מְבַקְשִׁים אֲלֵא מַה שְׁבַגְלוּ, שְׁנֵאֵמֵר
(שׁוֹפְטִים ו ג ז) וְהִיָּה אִם זֶרַע יִשְׂרָאֵל וְעָלָה
מִדִּין וְעַמְלָק וּבְנֵי קָדָם יוֹגִי וַיִּחַנּוּ עֲלֵיהֶם
וַיִּשְׁחִיתוּ אֶת יְבוּל הָאָרֶץ, אֲבָל בְּשַׁעָה
שְׁאֵעַמִּיד עֲלֵיכֶם מָכֶם וּבְכֶם, הֵם מְחַפְּשִׁים
אַחַר הַמְטְמוֹנוּת שְׁלָכֶם, וְכֵן הוּא אוֹמֵר (מִיכָה
ג א) וְאֲשֶׁר אֲכָלוּ שְׂאֵר עַמִּי וְעוֹרִם מֵעֲלֵיהֶם
הַפְּשִׁיטוּ וְגו': וְנִסְתֶּם. מִפְּנֵי אֵימָה: וְאִין רָדַף
אֶתְכֶם. מְבַלִּי כַח: יח) וְאִם עַד אֱלֹהִים. וְאִם
בְּעוֹד אֱלֹהִים הַמְּכּוֹת עִמָּכֶם לֹא תִשְׁמָעוּ:
וְיִסְפְּתִי. עוֹד יִסוּרִין אַחֲרֵיהֶם: שִׁבַע עַל

וְרָדוּ בְּכֶם שְׁנֵאֵיכֶם. כְּמִשְׁמַעוֹ יִשְׁלֹטוּ בְּכֶם:
אֲנִידַת תּוֹרַת כְּהֵנִים מִפְּרִשָּׁה זו, אִף אֲנִי
אֶעֱשֶׂה זֹאת. אֵינִי מְדַבֵּר אֲלֵא בְּאִף וְכֵן
וְהִלְכָתִי אִף אֲנִי עִמָּכֶם בְּקָרִי (פְּסוּק כד):
וְהַפְּקָדִי עֲלֵיכֶם. שְׂיֵהִי הַמְּכּוֹת פּוֹקְדוֹת
אֶתְכֶם מִזוֹ לְזוֹ, עַד שְׁהִרְאֵשׁוֹנָה פְּקוּדָה
אֲעֲלֶכֶם אֲבִיא אַחֲרַת וְאֶסְמְכְנָה לָהּ: בְּהִלָּה.
מְכָה הַמְּבַהֲלַת אֶת הַבְּרִיּוֹת, וְאִיזוֹ, זוֹ מַכַּת
מוֹתָן: אֶת הַשְּׁחַפְתָּ. יֵשׁ לָךְ אָדָם שְׁהוּא
חוֹלָה וּמְטַל בְּמִטָּה אֲבָל בְּשָׂרוֹ שְׁמוֹר עָלָיו,
תִּלְמוּד לומר שְׁחַפְתָּ, שְׁהוּא נִשְׁחַף. אוֹ עֵתִים
שְׁהוּא נִשְׁחַף אֲבָל נוֹחַ וְאֵינוֹ מְקַדִּיחַ, תִּלְמוּד
לומר וְאֶת הַקְּדוּחַ, מְלַמֵּד שְׁהוּא מְקַדִּיחַ. אוֹ
עֵתִים שְׁהוּא מְקַדִּיחַ אֲבָל סְבוּר הוּא בְּעַצְמוֹ
שְׂיֵהִי, תִּלְמוּד לומר מְכַלּוֹת עֵינָיִם. אוֹ הוּא
אֵינוֹ סְבוּר בְּעַצְמוֹ שְׂיֵהִי אֲבָל אַחֲרֵים
סְבוּרִים שְׂיֵהִי, תִּלְמוּד לומר וּמְדִיבוֹת נְפֶשׁ:
וְזִרְעָתֶם לְרִיק זֶרַעְכֶם. זִרְעָה וְאֵינָה
מְצַמַּחַת, וּמַעֲתָה מַה אוֹיְבֵיכֶם בָּאִים
וְאוֹכְלִים, וּמַה תִּלְמוּד לומר וְאֶכְלוּהוּ
אוֹיְבֵיכֶם, הֵא כִּיצַד, זִרְעָה שְׁנָה רֵאשׁוֹנָה
וְאֵינָה מְצַמַּחַת, שְׁנָה שְׁנָה מְצַמַּחַת וְאוֹיְבֵים
בָּאִים וּמוֹצְאִים תְּבוּאָה לִימֵי הַמְּצוּר,
וְשְׁבַפְּנִים מֵתִים בְּרַעַב, שְׁלֹא לְקַטּוֹ תְּבוּאָה

תפסיד רס"ג

ה'ד'. וּדְתַכֶּם פִּי אֶלְתַּאדִּיב.
 סבע עלי כְּטֵאִיכֶם:
 (ט) וְאֶכְסֵר אֶקְתַּדָּר עֲזֹכֶם.
 וְאֶגְעַל סְמֵאכֶם פֶּאֶלְחִידִי.
 וְאַרְצְכֶם פֶּאֶלְנַחֲאֵס: (כ) פִּיפְנָא
 קִוְאֶכֶם פְּרֵאגִיא. וְלֹא תִכְרַג
 אֶרְצֵכֶם אֲדֹאֲהֵא. וְשִׁגְר
 אֶלְצַחְרֵא לֹא יִכְרַג תִּמְרָה:
 (כא) וְאֵן סִלְכְתֶם מְעִי לְגֵאגֵא.
 וְלֹם תִּשּׁוּ אֵן תִּסְמְעוּ לִי וּדְתַכֶּם

וְאוֹסִיף לְמַרְדֵי יִתְכוֹן, שְׁבַע עַל חוֹבֵיכוֹן:
וְשִׁבְרֵתִי אֶת־גְּאוֹן עֲזֹכֶם
וְנַתַּתִּי אֶת־שְׁמֵיכֶם כְּבִרְזֹל
וְאֶת־אַרְצְכֶם כְּנַחֲשָׁה: וְאֶתְבַּר
 יֵת יִקְר תּוֹקֶפְכוֹן. וְאֶתִּין יֵת שְׁמֵיא
 דְעֵלְוִיכוֹן תִּקְיִפִין כְּבִרְזֹלֵא מְלֶאחְתָּא
 מְטָרֵא. וְאַרְעֵא דְתַחֲוִתִּיכוֹן חֲסִינָא
 כְּנַחֲשָׂא מְלִמְעַבַּד פִּירִין: **וְתֵם**

לָרִיק כְּחֶכֶם וְלֹא־תִתֵּן אֶרְצְכֶם אֶת־יְבוּלָהּ
וְעֵץ הָאָרֶץ לֹא יִתֵּן פְּרִיֹו: וְיִסּוּף לְרִיקְנוּ חֵילְכוֹן. וְלֹא
 תִתִּין אֶרְעִכוֹן יֵת עֲלִלְתָהּ. וְאֵילִן חֲקֵלֵא, לֹא יִתִּין אֲבִיָּה:
כֹּה וְאִם־תִּלְכוּ עִמִּי קָרִי וְלֹא תֵאָבוּ לְשִׁמְעַ
לִי וְיִסְפְּתִי עֲלֵיכֶם מִכָּה שְׁבַע כְּחֲטֵאתֵיכֶם:

— רס"י —

הרי אדם שלא עמל שלא חרש שלא ורע
 שלא נכש שלא בסח שלא עדר ובשעת
 הקציר בא שדפון ומלקה אותו, אין בכף
 כלום, אבל אדם שעמל וחרש וזרע ונכש
 וכסח ועדר ובא שדפון ומלקה אותו, הרי
 שגיו שלזה קהות: **ולא תתן ארצכם את**
יבולה. אף מה שאתה מוביל לה בשעת
 הזרע: **ועץ הארץ.** אפלו מן הארץ יהא
 לקוי, שלא יחניט פירותיו בשעת ההנטה:
לא יתן. משמש למעלה ולמטה אעץ
 ואפרי: **לא יתן פריו.** כשהוא מפרה משיר
 פירותיו, הרי שתי קללות, ויש כאן שבע
 פרעניות: **כֹּה וְאִם תִּלְכוּ עִמִּי קָרִי.** רבותינו
 אמרו עראי, במקרה, שאינו אלא לפרקים, בן

חטאתיכם. שבע פרעניות על שבע
 העברות האמורות למעלה: **יֵת וְשִׁבְרֵתִי אֶת**
גְּאוֹן עֲזֹכֶם. זה בית המקדש, וכן הוא אומר
 (יחזקאל כד כו) הִנְנִי מֹחֲלֵל אֶת מִקְדָּשִׁי גְאוֹן
 עֲזֹכֶם: **וְנַתַּתִּי אֶת שְׁמֵיכֶם כְּבִרְזֹל וְאֶת**
אַרְצְכֶם כְּנַחֲשָׁה. זו קשה משלמשה, ששם
 הוא אומר (דברים כג כג) וְהָיוּ שְׁמִיךְ אֲשֶׁר עַל
 רֹאשְׁךָ נִחֲשֶׁת וְגו', שיהיו השמים מזיעין
 בדרך שהנחשת מזיעה והארץ אינה מזיעה
 בדרך שאין הברזל מזיע והיא משמרת
 פירותיה, אבל כאן השמים לא יהיו מזיעין
 בדרך שאין הברזל מזיע ויהא חורב בעולם
 והארץ תהא מזיעה בדרך שהנחשת מזיעה
 והיא מאבדת פירותיה: **כֹּה וְתֵם לָרִיק כְּחֶכֶם.**

תפסיר רס"ג

צ'רבה. הי סבע עלי
 כטאיאכס: כב) ואטלק פיכס.
 חיואן אלצחרא פית'כל מנכס.
 ויקטע מן בהאימכס. ויקלל
 עדיכס. ותתוחש טרקאתכס:
 כג) ואן לם תתאדבו לי בהד'ה
 אלעקובאת וסלפתם מעי
 לגאגא: כד) סרת אנא איציא
 מעכס עלי אללגאג. וצ'רבתכס
 בסבע עלי כטאיאכס:
 כה) ואגזיכס סיפא. מנתקמא

ואם תהכון קדמי בקשיו. ולא תיבון
 לקבלא למימרי. ואוסיף לאיתאה
 עליכון מחא. שבע פחוביכון:
כה והשלחתי בכם את-חית
 השדה ושבלה אתכם
 והכריתה את-בהמתכם
 והמעיטה אתכם ונשמו
דרכיכם: ואגרי פכון. ית חית פרא
 ותתפיל יתכון. ותשיצי ית בעירכון.

ותוער יתכון. ויצדין אורחתכון: כג
לי והלכתם עמי קרי: ואם באלין. לא תתרוון למימרי.
 ותהכון קדמי בקשיו: כד **והלכתי אף-אני עמכם בקרי**
והפיתי אתכם גם-אני שבע על-חטאתיכם:
 ואהך אף אנא. עמכון בקשיו. ואלקי יתכון אף אנא. שבע על חוביכון:
כה **והבאתי עליכם חרב חקמת נקם-ברית**

— רס"י —

עפר. מה אלו נושכין וממיתין, אף אלו
 נושכין וממיתין. כבר היו שנים בארץ
 ישראל חמור נושף וממית, ערוד נושף
 וממית: ושבלה אתכם. אלו הקטנים:
 והכריתה את בהמתכם. מבחורין:
 והמעיטה אתכם. מבפנים: ונשמו
 דרכיכם. שבילים גדולים ושבילים קטנים,
 הרי שבע פרעניות, שן בהמה, ושן חיה,
 חמת זחלי עפר, ושבלה, והכריתה, והמעיטה,
 ונשמו: כג לא תוסרו לי. לשוב אלי:
 כה נקם ברית. ויש נקם שאינו בברית פדרף
 שאר נקמות, וזהו סמוי עיניו של צדקיהו.

תלכו עראי במצות. ומנחם פרש לשון
 מניעה, וכן (משלי כו י) הקר רגלך, וכן יקר
 רוח (משלי יו כ), וקרוב לשון זה לתרגומו
 של אנקלוס לשון קושי, שמקשים לבם
 להפנע מזהתקרב אלי: שבע פחטאתיכם.
 שבע פרעניות אחרים במספר שבע
 פחטאתיכם: כה והשלחתי. לשון גרוי:
 ושבלה אתכם. אין לי אלא חיה משבלת
 שדרכה בפה, בהמה שאין דרכה בפה מנין,
 תלמוד לומר (דברים לז כד) ושן בהמות אשלח
 בם, הרי שתיים. ומנין שתהא ממיטה
 בנשיכתה, תלמוד לומר (סו) עם חמת זחלי

תפסיד רס"ג

נקמה' אלעדה. פתגתמעון אלי' קראכם. ואבעת' באלוּבא פי מא בינכם. ותסלמון פי יד אלעדו: כו) ואכסר לכם מעין אלטעאם. פּיכבו כתיר מן אלנסא טעאמכם פי תנור ואחד. וירדונה באלמיזאן ותאכלון ולא תשבּעון: כז) ואן לם תסמעו לי ותטיעו. בהדיה אלעקובאת. וסלכתם מעי לגאגא: כח) סרת אַנא איציא

וּנְאִסְפֹתֶם אֶל-עֲרֵיכֶם וּשְׁלַחְתִּי דָבָר בְּתוֹכְכֶם וּנְתַתֶּם בְּיַד-אוֹיֵב: וְאִתִּי עֲלִיכֹן דְקַטְלִין בְּחַרְבָּא. וְיִתְפָּרְעוּן מִנְכוֹן פּוֹרְעָנוּתָא עַל דְעֵבְרַתּוֹן עַל אוֹרִיתָא. וְתִתְפַּנְשׁוּן לְקַרוֹיכוֹן. וְאַגְרִי מוֹתָנָא בְּיַיכוֹן. וְתִתְמַסְרוּן בְּיַד סְנֵאָה: כו) בְּשִׁבְרֵי לָכֶם מִטְּהַלְחָם וְאִפּוּ עֵשֶׂר נָשִׁים לַחֲמֹכֶם

בְּתַנּוּר אֶחָד וְהִשִּׁיבוּ לַחֲמֹכֶם בַּמִּשְׁקָל וְאִכְלֹתֶם וְלֹא תִשְׁבְּעוּ: בְּדַא תִּבְר לְכוֹן סְעִיד מִיכְלָא. וְיִיפִין. עֶסֶר נָשִׁין לַחֲמֹכֹן בְּתַנּוּרָא חַד. וְיִתִּיבוּן לַחֲמֹכֹן בְּמַתְקָלָא. וְתִיכְלוּן וְלֹא תִשְׁבְּעוּן: ס) וְאִם-בּוֹאֵת לָא תִשְׁמְעוּ לִי וְהִלַּכְתֶּם עִמִּי בְּקָרִי: וְאִם בְּדָא. לָא תִקְבְּלוּן לְמִמְרִי. וְתִהְיוּן קְדָמִי בְּקִשּׁוֹי: כז) וְהִלַּכְתִּי עִמָּכֶם בְּחַמַּת-קָרִי

— רס"י —

מסעד אוכל, והם חצי רעב: ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד. מחוסר עצים: והשיבו לחמכם במשקל. שתהא התבואה נרקבת ונעשית פת נפולה ומשתברת בתנור, והן יושבות ושוקלות את השברים לחלקם ביניהם: ואכלתם ולא תשבּעו. זו מארה בתוך המעים. הרי שבע פרעניות קרב, מצור, דבר, שבר מטה לחם, חוסר עצים, פת נפולה, מארה במעים. ונתתם (פסוק כז) אינה מן המגזן, שהיא הקרב:

דבר אחר נקם ברית נקמת בריתי אשר עברתם. כל הבאת קרב שבמקרא היא מלחמת חילות אויבים: ונאספתם. מן החוץ אל תוף הערים מפני המצור: ושלחתי דבר בתוכם. ועל ידי הדבר ונתתם ביד האויבים הצרים עליכם, לפי שאין מלינים את המת בירושלים, וכשהם מוציאים את המת לקברו, נתנים ביד אויב: כי מטה לחם. לשון משען, כמו (יחמיכ מח יז) מטה עז: בשברי לכם מטה לחם. אשבור לכם כל

תפסיר רס"ג

מעכס בעקובאת אללגאג.
 ואדבתכם בסבע עלי כטאיאכם:
 כט) חתי תאכלון לחום
 בניכם ובנאתכם: (ל) ואנפד
 בעיכם. ואקטע אנדאדכם.
 ואלקי אגסאדכם. עלי
 אגסאד טואגיתכם. ואקלאכם:
 (לא) ואגעל קראכם כראבא.
 ואוחש מקאדסכם. ולא אקבל
 ולא ארצא קראבינכם:

ויסרתִי אֶתְכֶם אֶף-אֲנִי

שִׁבַע עַל-חַטֹּאתֵיכֶם: וְאָדָד

עֲמֹכּוֹן בַּתְּקוּף רָגֹז. וְאָרְדִי יִתְכוֹן אֶף
 אָנָּה: שִׁבַע עַל חוֹבֵיכּוֹן:

כֹּס וְאֶכְלֹתֶם בֶּשֶׂר בְּנֵיכֶם

וּבֶשֶׂר בְּנֹתֵיכֶם תֹּאכְלוּ:

וְתִכְלוּן בֶּשֶׂר בְּנֵיכּוֹן. וּבֶשֶׂר בְּנֹתְכּוֹן
 תִּיכְלוּן: וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת-

בְּמַתֵּיכֶם וְהִכְרַתִּי אֶת-חַמְנֵיכֶם וְנָתַתִּי אֶת-

פְּגָרֵיכֶם עַל-פְּגָרֵי גְלוּלֵיכֶם וְגַעְלָה נַפְשֵׁי

אֶתְכֶם: וְאִשִּׁיזִי יָת בְּמַתְכּוֹן. וְאֶקְצֹץ יָת חַנְסִנְסִיכּוֹן. וְאֶתִּין יָת

פְּגָרֵיכּוֹן. עַל פִּיגוֹר טְעוֹתְכּוֹן. וִירְחִיק מִימְרֵי יִתְכוֹן: לֹא וְנָתַתִּי

אֶת-עֵרִיכֶם חֲרָפָה וְהִשְׁמוֹתִי אֶת-מְקַדְשֵׁיכֶם

וְלֹא אֲרִיחַ בְּרִיחַ נִיחַחְכֶם: וְאֶתִּין יָת קְרוּיכּוֹן חֲרָבָה.

וְאֶצְדִי יָת מְקַדְשֵׁיכּוֹן. וְלֹא אֶקְבִּיל בְּרַעְוָה קוֹרְבַן פְּנִישְׁתְּכּוֹן:

— רס"י —

אומר ולא אריח הרי קרבנות אמורים, הא
 מה אני מקים והשמותי את מקדשיכם, מן
 הגדודיות, שירות של ישראל שהיו
 מתקדשות ונועדות לבא שם. הרי שבע
 פרעניות אכילת בשר בנים ובנות, והשמדת
 במות, הרי שתים. פריית חמנים אין פאן
 פרענות אלא על ידי השמדת הבירניות יפלו
 החמנים שבראשי הגגות ויפרתו. ונתתי את
 פגריכם וגי הרי שלש. סלוק שכינה ארבע.
 חרבן ערים, שממון מקדש מן הגדודיות, ולא
 אריח קרבנות, הרי שבע:

ל בְּמַתֵּיכֶם. מגדלים ובירניות: חמניכם. מין
 עבודה זרה שמעמידין על הגגות. ועל שם
 שמעמידין בחמה קרויין חמנים: ונתתי את
 פגריכם. תפוחי רעב היו, ומוציאים יראתם
 מחיקם ומנשקים אותם, וכרסו נבקעת ונופל
 עליה: וגעלה נפשי אתכם. זה סלוק
 שכינה: לא ונתתי את עריכם חרפה. יכול
 מאדם, כשהוא אומר והשמותי אני את
 הארץ (פסוק 5) הרי אדם אמור, הא מה אני
 מקים חרפה מעובר ושב: והשמותי את
 מקדשיכם. יכול מן הקרבנות, כשהוא

תפסיד רס"ג

לב) ואוחש אנא אלבלד מנכס. ויסתוחש מנהא אעדאיכס. אלמקימין בהא: לג) ואדריכס פי מא בין אלמס. ואגרד אלסיף וראכס. פתציר ארצכס וחשה. וקראכס. כראבא: לד) חינאדין תסתופי אלארין עטלהא. טול איילם וחשתהא. ואנתם פי בלד אעדאיכס. חינאדין תתסיב אלארין.

לֵב וְהִשְׁמַתִּי אֶנִּי אֶת־הָאָרֶץ
וְשָׁמְמוּ עָלֶיהָ אֵיבֵיכֶם
הַיֹּשְׁבִים בָּהּ: וְאֶצְדִּי אֲנִי יְת
אַרְעָא. וַיְצַדֹּן עֲלֶיהָ בְּעַלִּי דְבְּבִיכֹן.
דִּיתְבִּין בָּהּ: לֵג וְאַתְכֶם אֲזֵרָה
בְּגוֹיִם וְהִרִיקְתִּי אַחֲרֵיכֶם
חֶרֶב וְהִיתָה אֶרְצְכֶם

שְׁמָמָה וְעֵרִיכֶם יִהְיוּ חֶרְבָּה: וַיְתִכֹן אַבְדָר בִּינֵי עַמְמֵיִא.
וְאֶגְרִי בְּתֵרִיכֹן דְּקִטְלִין בְּחֶרְבָּא. וְתֵהִי אֶרְעֹכֹן צְדִיִּא. וְקִרְוִיכֹן יִהְיוּ
חֶרְבָּא: לֵד אִז תִּרְצֶה הָאָרֶץ אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ כֹּל
יְמֵי הַשְּׁמָמָה וְאַתֶּם בְּאֶרֶץ אֵיבֵיכֶם אִז תִּשְׁבֹּת
הָאָרֶץ וְהִרְצַת אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ: בְּכִין תִּרְעִי אַרְעָא יְת
שְׁמַטְהָא. כֹּל יוֹמִין דְּצִדִּיאַת. וְאַתֹּן בְּאַרְע בְּעַלִּי דְבְּבִיכֹן.

אחריכס אינה חוזרת מהר, כאדם שמריק את המים ואין סופן לחזור: והיתה ארצכס שממה. שלא תמקרו לשוב לתוכה ומתוך כך עריכס יהיו חרבה, נראות לכס חרבות שבשעה שאדם גולה מביתו ומפרמו ומעירו וסופו לחזור פאלו אין פרמו וביתו חרבים, כך שנויה בתורת כהנים: לו אז תרצה. תפייס את כעס המקום שכעס על שמטותיה: והרצת. לפלך את שבתותיה:

לז והשמתי אני את הארץ. זו מדה טובה לישראל שלא ימצאו האויבים נחת רוח בארצם. שתהא שוממה מיושביה: לג ואתכם אזרה בגוים. זו מדה קשה, שבשעה שבני מדינה גולים למקום אחר רואים זה את זה ומתנחמין, וישראל נזרו כבמזדה, כאדם הזורה שעורים בנפה ואין אחת מהן דבוקה בחברתה: והריקתי. כששולף החרב מתרוקן הנדן. ומדרשו חרב הנשמטת

זולק הוקדוקן: לז ואתכם אזרה בגוים. בא האל"ף בשוא סגול והראוי בשוא ופתח כמו אגלה (מהרי"ב): לז כל ימי השמה. השי"ן דגושה בכל התיגאן שראיתי וכן תנייתא דלקמן וכן ראיתי בפירוש למהרי"ב:

תפסיר רס"ג

ותסתופי עטלהא: לה) וסבב
טול אייאם וחשתהא אן
תתעטל. כמא לם תעטלוניהא פי
עטלכם פי מקאמכם בהא:
לו) ואלפאקיון מנכם אדכיל
אלגבן פי קלובדם. פי בלדאן
אעדאיהם. חתיי אנה לו לחקדם

בבין תשמיט ארעא, ותרעי ית שמטהא:
לה כל-ימי השמה תשבת
את אשר לא-שבתה
בשבתתכם עליה:

כל יומין דצדיאית תשמיט.
ית דלא שמטת, בשמטיכון פד הויתון

יתבין עליה: לו והנשארים בכם והבאתי מרדף
בלבכם בארצת איביהם ורדף אתם קול
עליה נדף ונסו מנסת-חרב ונפלו ואין רדף:

— רס"י —

שנה, דכתיב ויעש אשרה כאשר עשה
אחאב (מלכיס ז' כה ג) ואחאב מלך עשרים
ושתיים שנה, כמו שאמרו באגדת חלק
(סיכדיין קג ט) ושלאמון שתיים, ואחת עשרה
ליהויקים, וכנגדן לצדקיהו. צא וחשוב
לארבע מאות ושלישים ושש שנה שמטין
ויובלות שבהם, והם שש עשרה למאה,
ארבע עשרה שמטין ושני יובלות, הרי
לארבע מאות שנה ששים וארבע. לשלישים
ושש שנה חמש שמטות, הרי שבעים חסר
אחת, ועוד שנה יתרה שנקנסה בשמטה
המשלמת לשבעים, ועליהם נגזר שבעים
שנה שלמים. וכן הוא אומר בדברי הימים
(דכ"ז לו כה) עד רצתה הארץ את שבתותיה
למלאות שבעים שנה: לו והבאתי מרדף. פחד
ורף לבב. מ"ם שלמרדף יסוד נופל הוא, כמו
מ"ם שלמועד ושלמוקש: ונסו מנסת חרב.
כאלו רודפים הורגים אותם: עליה נדף.
שהרוח דוחפו ומפחו על עליה אחר ומקשקש

לכ כל ימי השמה. לשון העשות ומ"ם דגש
במקום כפל שממה: את אשר לא שבתה.
שבעים שנה של גלות בכל הן היו כנגד
שבעים שנות השמטה ויובל שהיו בשנים
שהכעיסו ישראל בארצם לפני המקום
ארבע מאות ושלישים שנה. שלש מאות
ותשעים היו שני עונם משונכנסו לארץ עד
שגלו עשרת השבטים, ובני יהודה הכעיסו
לפניו ארבעים שנה משגלו עשרת השבטים
עד חרבות ירושלים, הוא שונאמר ביחזקאל
(יחזקאל ד. ז. ו) ואתה שכב על צדך השמאלי
וגי וכלית את אלה ושכבת על צדך הימני
שנית ונשאת את עון בית יהודה ארבעים
יום. ונבואה זו נאמרה ליחזקאל בשנה
החמישית לגלות המלך יהויכין. ועוד עשו
שש שנים עד גלות צדקיהו, הרי ארבעים
ושש. ואם תאמר, שנות מנשה חמשים
וחמש היו, מנשה עשה תשובה שלישים
ושלש שנה וכל שנות רשעו עשרים ושתיים

זולק הרקדוק: לה כל ימי השמה תשבת. השי"ן דגושה:

תפסיר רס"ג

צות ורקח מנדפעה, ותרבו כאלהארב מן אלסיף, ווקעו מן גיר כאלב: לו) ויעתיר בעצהם בבעיז, פמא יפון מן קבל אלסיף מן גיר כאלב, ולא יפון לכם קואם, בין ידי אעדאיכם: לח) ויביד מנכם פי מא בין אלאמם, ויפניכם בלד אעדאיכם: לט) ואלבאקיון מנכם, יכסעון בד'נובהם, פי בלדאן אעדאיכם, ואיציא בד'נוב אבאיהם אלד'ין מעהם יכסעון: מט) פאן אקרו בד'נובהם וד'נוב אבאיהם.

ודישתארון בכון, ואעיל תברא בלבהון. בארעתא דסנאיהון, וירדוף יתהון, קל טרפא דשקיף, ויערקון מערק בד מן קדם דקטלין בחרבא, ויפלו ולית דרדוף: לו) וכשלו איש באחיו כמפני חרב ורדף אין ולא תהיה לכם תקומה לפני איביכם: ויתקלון גבר באחיה, בד מן קדם דקטלין בחרבא ורדף לית, ולא תהי לכון תקומה, קדם בעלי דבביכון: לח) ואבדתם בגוים ואכלה

אתכם ארץ איביכם: ותיבדון ביני עממיא, ותגמר יתכון, ארע בעלי דבביכון: לט) והנשארים בכם ימקו בעונם בארצת איביכם ואף בעונת אבתם אתם ימקו: ודישתארון בכון, יתמסון בחוביהון, בארעתא דסנאיהון, ואף, בחובי אבהתהון בישיא דאחידין בידהון יתמסון: מ) והתודו את עונם ואת עון אבתם במעלם

רס"י

רודפם, ומדרשו וכשלו איש באחיו, זה נכשל בעונו שלזה, שכל ישראל ערבין זה לזה: לח) ואבדתם בגוים, כשתהיו פוזרים תהיו אבודים זה מזה: ואכלה אתכם, אלו המתים בגולה: לט) בעונת אבתם אתם, כשאוחזים מעשה אבותיהם בידיהם: ימקו, לשון המסדה, כמו ומסו, וכמו (זכריה יד יב) תמקנה בחוריהן, (מכילי לח) נמקו חבורתי:

ומוציא קול, וכן תרגומו קל טרפא דשקיף, לשון חבטה, שדופות קדים (גראסיט מא ו) שקיפן קדום, לשון משקוף, מקום חבטת הדלת, וכן תרגומו שלחבורה (שמות כא כה) משקופי: לו) וכשלו איש באחיו, כשירוצו לנוס, וכשלו זה בזה, כי יבדלו לרוץ: כמפני חרב, כאלו בורחים מלפני הורגים, שיקא בלבבם פחד וכל שעה סבורים שאדם

תפסיר רס"ג

בנכת'הם אלד'י נפתו בי. ומא סלכו מעי לגאגא ולם יתובון: (מא) אנה איציא אסיר מעהם עלי אלגאג. ואדכ'להם אלי בלדאן אעדאיהם אכ'רין. או אלי אן ינהזם קלבהם אלג'אש. או אלי אן יסתופון ד'ענבהם: (מב) ואד'כר להם עהדי אלד'י מע יעקוב. ואיציא עהדי אלד'י מע יצחק. ואיציא עהדי אלד'י מע אברהם. אד'כרה להם ולנסלהם: (מג) ואלארץ אלד'י תרפת מנהם ואסתופת עטלהא.

אֲשֶׁר מֵעַל־בֵּי וְאֵף אֲשֶׁר-
הִלְכוּ עִמִּי בְּקָרִי: וַיִּוְדוּן יָת
חֻבִּיהוֹן וְיָת חֻבִּי אַבְהָתְהוֹן. בְּשִׁקְרָהוֹן
דְּשִׁקְרוּ בְּמִימְרֵי. וְאֵף, דְּהִלְכוּ קְדָמִי
בְּקִשְׁיוֹ: **מא** אֵף-אֲנִי אֵלֶךְ עִמָּם
בְּקָרִי וְהִבֵּאתִי אֹתָם בְּאֶרֶץ
אִיבִיהֶם אוֹ-אֲזִי יִכְנַע לְבָבָם
הָעָרֶל וְאֲזִי יִרְעוּ אֶת-עֹנָם:
אֵף אֲנִי. אַהֲךְ עֲמָהוֹן בְּקִשְׁיוֹ. וְאֵעִיל
יְתָהוֹן. בְּאֶרֶע בְּעָלֵי דְבְּבִיהוֹן. אוּ בְּכֵן
יִתְבַּר. לְבָהוֹן טַפְשָׂא. וּבְכֵן יִרְעוּן יָת

חֻבִּיהוֹן: **מב** וּזְכַרְתִּי אֶת-בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֵף אֶת-
בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֵף אֶת-בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכָּר
וְהָאֶרֶץ אֶזְכָּר: וּדְכִירְנָא יָת קִימֵי דְעָם יַעֲקֹב. וְאֵף יָת קִימֵי דְעָם
יִצְחָק. וְאֵף יָת קִימֵי דְעָם אַבְרָהָם. אֲנָא דְכִיר וְאֶרְעָא אֲנָא דְכִיר:
מג וְהָאֶרֶץ תִּעֲזֹב מֵהֶם וְתֵרֶץ אֶת-שִׁבְתֹּתֶיהָ

— כס"י —

ביסוריהם: **מא** וזכרתי את בריתי יעקוב. בחמשה מקומות נכתב מלא. ואלהו חסר בחמשה מקומות. יעקב נטל אות משמו של אלהו ערבון שיבא ויבשר גאלת בניו: וזכרתי את בריתי יעקוב. למה נמנו אבות אחורנית, לומר כדאי הוא יעקב הקטן לפה, ואם אינו כדאי הרי יצחק עמו, ואם אינו כדאי, הרי אברהם עמו, שהוא כדאי. ולמה לא נאמרה זכירה ביצחק, אלא אפרו שלי יצחק נראה לפני צבור ומנח על המזבח:

מא וזכרתי אתם. אני בעצמי אביאם, זו מדה טובה לישראל, שלא יהיו אומרים, הואיל וגלינו בין האמות נעשה כמעשיהם, אני איני מניחם, אלא מעמיד אני את נביאי ומחזירין לתחת כנפי, שנאמר (יחזקאל כ לב. לג) והעולה על רוחכם היו לא תהיה וגוי חי אני וגוי אם לא ביד חזקה וגוי: **או** אז יכנע. כמו (שמואל ב לו) או נודע כי שור נגח הוא, אם אז יכנע. לשון אחר אולי שמא אז יכנע ללבם וגוי: **ואז ירעו את עונם.** יכפרו על עונם

תפסיד רס"ג

בַּאֲסֵתוֹחֵאשָׁהָא מְנַהֵם. וְהֵם אֲסֵתוֹפוּ דְנוֹבָהֵם. גְּזָאֵהֶם וּמִן גְּזָאֵהֶם. אֲדִי זְהִדוּ פִי אַחֲכַאמִי. וְרִסוּמִי אַקְלֵאתָהָא אֲנַפְסָהֶם: (מד) וְאִיצֵא מַע הַדְּיָה אֲלֵאמֹר. מַע כּוֹנְהֵם פִּי בְלֵדָאן אַעֲדֵאֵיהֶם. לֹא אֲזַהֵד פִּיהֶם וְלֹא אַקְלֵאֵהֶם לֵאפְנֵאֵהֶם. וְלֹא אַפְסֵד עֵהְדִי מַעֲהֶם. לֹאֲנִי אֲלֵלָה רַבָּהֶם: (מה) וְאֲדַכֵּר לָהֶם עֵהְדִי אֲלֵאֲוֹלֵין. אֲלֵדִין אַכִּירְגָתָהֶם מִן בְּלֵד מִצְרַיִם בְּחִצְרָה אֲלֵאֲמֵם. לֵאכּוֹן לָהֶם

בְּהַשְׁמָה מֵהֶם וְהֵם יִרְצוּ
 אֶת־עֵוֹנֵם יַעַן וּבִיעַן
 בְּמִשְׁפָּטִי מֵאִסוּ וְאֶת־
 חֻקְתִּי גִיעַלָה נַפְשָׁם: וְאֶרְעֵא
 תַתְרִישִׁישׁ מְנַהוֹן וְתִרְעִי יֵת שְׂמִטָּהָא.
 בְּדַצְדִּיאַת מְנַהוֹן. וְאֲנֹן יִרְעוֹן יֵת חוֹבֵיהוֹן.
 לְוִטִין חֲלָף בְּרַכָּן אִיתִי עֲלֵיהוֹן דְּבִדְיִנִי
 קִצּוֹ. וְיֵת קִימֵי רַחֲמֵיִךְ נַפְשָׁהוֹן: מִדֵּי וְאֶפֶךְ
 גַּם־זֹאת בְּהֵיּוֹתֶם בְּאַרְץ
 אוֹיְבֵיהֶם לֹא־מֵאֲסֵתִים וְלֹא־

גִּיעַלְתִּים לְכַלּוֹתֶם לְהַפִּיר בְּרִיתִי אִתְּם כִּי אֲנִי
 יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: וְאֶפֶךְ בְּרַם דָּא. בְּמַהוּיְהוֹן בְּאַרְעַי בְּעֲלֵי דְבִבְיְהוֹן.
 לֹא אֲרִטוּשְׁנוֹן וְלֹא אֲרַחֲמֵן לְשִׁיעִיּוֹתְהוֹן. לֹא שְׁנֵאָה קִימֵי עֲמַהוֹן. אֲרִי
 אֲנֵא יי אֱלֹהֵהוֹן: מִדֵּי וְזִכְרֵתִי לָהֶם בְּרִית רֵאשֻׁנִים
 אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אִתְּם מֵאַרְץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי
 הַגּוֹיִם לְהֵיּוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה: וּדְכִירְנָא
 לְהוֹן קִיִּם קִדְמָאִי. דְּאֶפִּיקִית יִתְהוֹן מֵאַרְעֵא דְּמִצְרַיִם לְעֵינֵי עַמְמֵיא.

— רס"י —

מג יַעַן וּבִיעַן. גְּמוּל וּבְגִמוּל אֲשֶׁר בְּמִשְׁפָּטֵי בְּהֵיּוֹתֶם בְּאַרְץ אוֹיְבֵיהֶם, לֹא אֲמַאֲסֵם מֵאִסוּ: מִדֵּי וְאֶפֶךְ גַּם זֹאת. וְאֶפֶךְ אֲפִלוּ אֲנִי עוֹשֶׂה לְכַלּוֹתֶם וְלַהֲפִיר בְּרִיתִי אֲשֶׁר אִתְּם: עֲמַהֶם זֹאת הַפְּרָעוֹת אֲשֶׁר אֲמַרְתִּי מִכִּי בְּרִית רֵאשֻׁנִים. שְׁלֵשְׁבָטִים:

זֶלֶק הַדְּקֻדּוֹק: מִגְּבֵהֶם מַהֶם. ז"ל מֵהֵרִי"ב נִהַפֵּךְ הַקִּמְ"ץ חֲטָף כְּבִי"ת לְהַקֵּל וְה"א הַנִּקְבָּה רַפָּה וְדִינָה בְּמִפְיָךְ. עוֹד כְּתוּב וְדִין ה"א רֵאשׁוֹנָה בְּמִפְיָךְ וְהַאֲחֵרוֹנָה רַפִּי עַכ"ל. וְעֵינֵי לְקַמֵּן בְּמַה שְׂמִסֵּר פִּרְשַׁת בְּהַעֲלֵתְךָ עַל פְּדֵהֲצוֹר ע"ש:

תפסיר רס"ג

אלאהא. אנא אללה צאדק אלועד: מו) תדיה אלרסום ואלאחכאם ואלדלאיל. אלתי געלהא אללה. בינה ובין בני אסראיל. עלי טור סיני עלי יד מוסי: כז א) תם כלם אללה מוסי תכלימא: ב) מר בני אסראיל וקל להם. אי אנסאן סווג נדרא. מן אלנפוס ללה: ג) פכונ קימה אלדכר. מן אבן עשרין סנה. ואלוי אבן סתין סנה. פלכונ קימתה. כמסין

למהוי להון. לאלה אנא יי: **אלה החקים והמשפטים והתורת אשר נתן יהוה בינו ובין בני ישראל בהר סיני ביד-משה: אלין. קימיא ודיניא ואוריתא. דיהב יי. בין מימריה. ובין בני ישראל. בטורא דסיני בידא**

דמשה: פ (רביעי) (שישי כשהן מחוברות)

❦ המישי בספרי תימן ❦ שישי כשהן מחוברות בסת"י

כז א וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: ב דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם איש כי יפלא נדר בערפק נפשת ליהוה: מליל. עם בני ישראל ותימר להון. גבר. ארי יפריש נדר. בפורסן נפשתא קדם יי: ג והיה ערפק הזכר מבן עשרים שנה ועד בן-ששים שנה והיה ערפק חמשים שקל-כסף בשקל הקדש: ויהי פורסניה דדכורא. מבר עשרין שנין. ועד בר שתין שנין. ויהי פרסניה.

— רס"י —

מוןהתורת. אחת בכתב ואחת בעל פה. תלוייה בו עלי: ג והיה ערפק וגוי. אין ערף מגיד שכלם נתנו למשה בסיני: זה לשון דמים. אלא בין שהוא יקר בין שהוא זול. כפי שניו הוא הערף הקצוב עליו. בפרשה זו: ערפק. כמו ערף. וכפל הפפ"ן לתן ערף נפשו לומר ערף דבר שנפשו זולק הדקדוק: חמשים שקל כסף בשקל הקדש. תיבת חמשים במארכה לא בתביר בכל התיגאן:

תפסיד רס"ג

מתקאל פְּצִיחַ בְּמִתְקָאל
 אֶלְקָדֶס: ד) וְאֵן כְּאֵנֶת אֲנִתִיא.
 פְּקִימֵתֵהָ תִּלְאֲתִין: ה) וְאֵן
 כְּאֵן מִן אֲבֹן כִּמְס סְנִין. וְאֵלִי
 אֲבֹן עֶשְׂרִין סְנֵה. פְּקִימֵה
 אֶלְדִּיכֵר עֶשְׂרִין מִתְקָאל.
 וְאֵלְאֲנִתִיא עֶשְׂרֵה: ו) וְאֵן כְּאֵן
 מִן אֲבֹן שְׁהַר. וְאֵלִי אֲבֹן כִּמְס
 סְנִין. פְּקִימֵה אֶלְדִּיכֵר כִּמְסֵה
 מִתִּיאקִיל פְּצִיחַ. וְאֵלְאֲנִתִיא
 תִּלְאֲתִיָּה: ז) וְאֵן כְּאֵן מִן
 אֲבֹן סִתִּין סְנֵה פְּצִיאַעֲדָא.
 פְּקִימֵה אֶלְדִּיכֵר כִּמְסֵה עֶשֶׂר
 מִתְקָאל. וְאֵלְאֲנִתִיא עֶשְׂרֵה:

חמשין סלעין דכסף בסלעי קודשא:
וְאִם־נִקְבָּה הוּא וְהִיָּה
עֶרְכָּךְ שְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל: וְאִם
 נוקבתא היא, ויהי פורסנה תלתין סלעין:
וְאִם מִבֶּן־חֲמִשׁ שָׁנִים
וְעַד בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה וְהִיָּה
עֶרְכָּךְ הַזָּכֵר עֶשְׂרִים
שֶׁקֶלִים וְלַנְּקֵבָה עֶשְׂרֵת
שֶׁקֶלִים: וְאִם מִבֶּן חֲמִשׁ שָׁנִין. וְעַד
 בר עשרין שנין. ויהי פורסניה. דדכורא
 עשרין סלעין. ולנוקבתא עשר סלעין:

וְאִם מִבֶּן־חֲדָשׁ וְעַד בֶּן־חֲמִשׁ שָׁנִים וְהִיָּה
עֶרְכָּךְ הַזָּכֵר חֲמִשָּׁה שֶׁקֶלִים בְּסָף וְלַנְּקֵבָה
עֶרְכָּךְ שְׁלֹשֶׁת שֶׁקֶלִים בְּסָף: וְאִם מִבֶּן יָרְחָא. וְעַד בֶּן
 חמש שנין. ויהי פורסניה דדכורא. חמש סלעין דכסף. ולנוקבתא
 פורסנה. תלת סלעין דכסף: **וְאִם מִבֶּן־שְׁשִׁים שָׁנָה**
וְמֵעַלָּה אִם־זָכֵר וְהִיָּה עֶרְכָּךְ חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר
שֶׁקֶל וְלַנְּקֵבָה עֶשְׂרֵה שֶׁקֶלִים: וְאִם מִבֶּן שְׁתַּיִן שָׁנִין

— רס"י —

האשה קרובה להחשב כאיש. לפיכך האישה פוחת בהודקנו יותר משליש בערפו, והאשה אינה פוחתת אלא שליש בערקה. דאמרי אנשי סבא בביתא, פחא בביתא. סבתא בביתא, סימא בביתא וסימנא טבא בביתא:

לא ידעתי מאיזה לשון הוא: כִּי אִם מִבֶּן חֲמִשׁ שָׁנִים. לא שיהא הנודר קטן, שאין בדברי קטן כלום, אלא גדול שאמר ערך קטן זה, שהוא בן חמש שנים, עלי: **וְאִם מִבֶּן שְׁשִׁים שָׁנָה** וגו'. כשמגיע לימי הזקנה

תפסיר רס"ג

ולעילא אם דכורא. ויהי פורסגיה. חמיש
 עשר סלעין. ולנוקבתא עשר סלעין:
וְאִם-מֶדֶד הוּא מְעַרְכָּךְ
וְהַעֲמִידוּ לְפָנַי הַכֹּהֵן
וְהָעֲרִיד אֹתוֹ הַכֹּהֵן עַל-פִּי
אֲשֶׁר תִּשָּׂיג יַד הַנָּדָר
יַעֲרִיכְנוּ הַכֹּהֵן: וְאִם מִסְפֵּן הוּא
 מְפּוֹרֶסְגִיָּה. וְיִקְיֻמְנִיה קָדָם כְּהֵנָּה. וְיִפְרוֹס
 יָתִיה כְּהֵנָּה. עַל פּוֹם. דְּתַדְבִּיק יַד נָדָרָא.

(ח) וְאִן כָּאן מְהִינָא מִן אֱלֻקִּימָה.
 פְּלִיזְקָא בִּין יְדֵי אֱלֹאֲמָאם.
 וְיִקְיֻמָּה חֶסֶב מָא תְנָאל יַד
 אֱלֹנָאדִיר. כְּדֵאדְךָ יִקְיֻמָּה
 אֱלֹאֲמָאם: (ט) וְאִן כָּאֲנִת
 בְּהִימָה. יִצְלַח אִן יִקְרַב מְנַהָא
 קֶרְבָּאנָא לְלָהּ. פְּכַל מָא יִגְעַל מִן
 דִּיאֲלֶךְ לְלָהּ יִכּוֹן קֹדְסָא בְּעִינָה:
 (י) לֹא יִבְדִּילָהּ וְלֹא יִגְיִירָה
 גִּייד בְּרָדִי וְלֹא רָדִי בְּגִייד.
 פָּאן גִּייר בְּהִימָה בְּבְהִימָה.
 פְּקֶד צָאֵר הוּא וּבְדִילָהּ קֹדְסָא:

יִפְרֶסְגִיָּה כְּהֵנָּה: **ס** **שְׂשֻׁרִי** **בְּסֻרֵי** **שְׂבֻעֵי** **כִּשְׁרוֹן** **מַחֲבֹרֹת** **בְּסֵת"ו**

וְאִם-בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קֶרְבָּן
לִיהוָה כֹּל אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ לִיהוָה יִהְיֶה-קֹדֶשׁ:
 וְאִם בְּעִירָא. דִּיקְרַבּוֹן מְנַה. קוֹרְבָּנָא קָדָם יִי. כֹּל דִּיתִין מְנִיָּה. קָדָם יִי
 יְהִי קוֹדֶשׁ־א: **לֹא יַחֲלִיפְנוּ וְלֹא-יִמִּיר אֹתוֹ טוֹב**
בְּרַע אֹרְרַע בְּטוֹב וְאִם-הִמֵּר יִמִּיר בְּהֵמָה
בְּבֵהֶמָה וְהִיָּה-הוּא וְתִמּוֹרְתּוֹ יִהְיֶה-קֹדֶשׁ:
 לֹא יַחֲלִיפְנִיָּה. וְלֹא יַעֲפֵר יָתִיה. טַב בְּבִישׁ אֹ אוּ בִישׁ בְּטַב. וְאִם חֲלָפָא
 יַחֲלִיף בְּעִירָא בְּבְעִירָא. וְיִהִי הוּא וְיַחֲלֹפִיָּה יְהִי קוֹדֶשׁ־א:

— רס"י —

הָיָה חֲפָר, מִשְׁאִיר לוֹ חֲמוֹרוֹ: ט כֹּל אֲשֶׁר יִתֵּן
 מִמֶּנּוּ. אָמַר רַגְלָהּ שְׁלֹזוֹ עוֹלָה, דְּבִרְיוֹ קִמְיוֹ,
 וְתַמְכֵר לְצִרְכֵי עוֹלָה וְדִמְיָה חֲלִין, חוּץ מִדְּמֵי
 אוֹתוֹ הָאֵבֶר: י טוֹב בְּרַע. תָּם בְּבַעַל מוֹם: או
 רַע בְּטוֹב. וְכֹל שְׂכָן טוֹב בְּטוֹב וְרַע בְּרַע:

ח וְאִם מֶדֶד הוּא. שְׂאִין יְדוֹ מִשְׁגֵּת לְתַן הָעֶרְךָ
 הַזֶּה: וְהַעֲמִידוּ. לְנַעֲרָךְ לְפָנַי הַכֹּהֵן וְיַעֲרִיכְנוּ
 לְפִי הַשְּׂגָת יְדוֹ שְׁלַמְעָרִיךָ: עַל פִּי אֲשֶׁר
 תִּשָּׂיג. לְפִי מָה שְׂיִשׁ לוֹ יִסְדְּרְנוּ וְיִשְׁאִיר לוֹ
 כְּדִי חֲיִיו מִשָּׂה כָּר וְכֶסֶת וְכָלִי אֲמֻנוֹת, אִם

תפסיד רס"ג

(יא) ואן פאנת ביהימה נגסה. או
 מא לא יקרב מנהא. קרבאנא
 ללה. פלתוקף בין ידי אלמאם:
 (יב) פיקימאה אלמאם. עלי
 קדר גודתהא או רדאתהא.
 פליכון אלואגב כמא קים
 אלמאם: (יג) פאן שא
 פכאכאה. פליזיד עלי אלקימה
 כמסהא: (יד) ואי רגל אקדס
 ביתה קדסא ללה. פליקימה
 אלמאם. עלי גודתהא או
 רדאתהא. כמא יקימה כדאך
 יגב: טו) פאן שא אלמקדס

וְאִם כָּל־בְּהֵמָה טְמֵאָה
 אֲשֶׁר לֹא יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה
 קִרְבָּן לַיהוָה וְהָעֵמִיד אֶת־
 הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן: וְאִם כָּל
 בְּעִירָא מְסֻבָּא. דְּלֹא יִקְרִיבוּ מִנָּה.
 קוּרְבָנָא קָדָם יי. וְיָקִים יְת בְּעִירָא קָדָם
 כְּהֵנָּא: יב וְהָעֵרִיד הַכֹּהֵן אֶתְּהָ
 בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כְּעֵרְכֶךָ
 הַכֹּהֵן כֵּן יִהְיֶה: וַיִּפְרוֹס כְּהֵנָּא
 יתה. בֵּין טָב וּבֵין בִּישׁ. כְּפּוֹרֶסֶן כְּהֵנָּא

כֵּן יִהְיֶה: יג וְאִם־גֹּאֵל יִגְאֹלְנָה וַיִּסַּף חֲמִישְׁתּוֹ עַל־

עֵרְכֶךָ: וְאִם מִפְּרָק יִפְרָקְנָהּ. וַיִּוְסֵף חוֹמְשִׁיהָ עַל פּוֹרְסָנֶיהָ:

וְאִישׁ כִּי־יִקְדֹּשׁ אֶת־בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ

טביעה בספרי תימן

לַיהוָה וְהָעֵרִיכוּ הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כְּאֲשֶׁר

יֵעֲרִיד אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם: וּגְבַר. אָרִי יִקְדִּישׁ יְת בֵּיתִיהָ

קוּדְשָׁא קָדָם יי. וַיִּפְרָסְנֶיהָ כְּהֵנָּא. בֵּין טָב וּבֵין בִּישׁ. כְּמָא דִּיִּפְרוֹס יְתִיָּהּ.

כְּהֵנָּא כֵּן יָקוּם: טו וְאִם־הַמְּקֹדֶשׁ יִגְאֹל אֶת־בֵּיתוֹ

— רס"י —

לקנותה מיד הקדש: יג ואם גאל יגאלנה.
 בבעלים החמיר הכתוב להוסיף חמש, וכן
 במקדיש בית וכן במקדיש את השדה וכן
 בפדיון מעשר שני הבעלים מוסיפין חמש,
 ולא שאר כל אדם:

ואם כל בהמה טמאה. בבעלת מום
 הכתוב מדבר, שהיא טמאה להקרבה,
 ולמדה הכתוב שאין קדשים תמימים יוצאין
 לחלין בפדיון אלא אם כן הממו: יב בערכך
 הכהן כן יהיה. לשאר כל אדם הבא

זולק הדקדוק: טו ואם המקדיש. הה"א באזלא:

תפסיר רס"ג

פכאך מנזלה פליזיד עלי קימתה כימסהא ויכון לה: (זו) ואן אקדס אנסאן ללה שייא מן ציעהי חוזה. פלתפון אלקימה עלי קדר בדירה. כל מבדר כור מן שעיר. בכימסין מתקאל פציה: יז) פאן אקדס ציעתה מן סנהי אלאטלאק. פאלקימה תיאפתה בחאלהא: יח) ואן אקדסהא בעד סנהי אלאטלאק. פליחסב לה

וְיֹסֵף חֲמִישִׁית כֶּסֶף-עֶרְבֹךָ

עָלָיו וְהִיא לוֹ: וְאִם דְּאֶקְדִּישׁ.

יפרוק ית ביתיה. ויוסיף. חומש כסף פורסניה. עלוהי ויהי ליה: **(חמישי)**

(שביעי כשהן עחוברות) טז ואם

מִשְׁדֵּה אַחֲרָתוֹ יֶקְדִּישׁ אִישׁ

לִיהוּה וְהִיא עֶרְבֹךָ לְפִי

זָרְעוֹ זָרַע חֲמֵר שְׁעָרִים

בְּחַמְשִׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף: וְאִם מִחֶקֶל אַחֲסָנְתִּיהָ. יֶקְדִּישׁ גְּבֵר

קדם יי. ויהי פורסניה לפום זרעיה. בית זרע כור שעריין. בחמשין

סלעין דכסף: **אם-משנת היבל יקדיש שדהו**

בערבך יקום: אם משתא דיובלא יקדיש חקליה. כפורסניה

יקום: **ואם-אחר היבל יקדיש שדהו וחשב-לו**

הכהן את-הכסף על-פי השנים הנותרת עד

המשפט האמור במקדיש שדה. ועכשיו אפרשנו על סדר המקראות: **אם משנת היבל יקדיש וגו.** אם משעברה שנת היובל מיד הקדישה ובא לגאלה מיד: **בערבך יקום.** כערך הזה האמור יהיה, חמשים כסף יתן: **ואם אחר היבל יקדיש.** וכן אם הקדישה משנת היובל ונשתהה ביד גזבר ובא זה לגאלה אחר היובל: **וחשב לו הכהן את הכסף על פי השנים הנותרת.** כפי חשבון. כיצד, הרי קצב דמיה של ארבעים ותשע שנים חמשים שקל, הרי שקל לכל

טו והיה ערבך לפי זרעו. ולא כפי שניה. אחת שדה טובה ואחת שדה רעה, פדיון הקדשן שנה, בית כור שעורים בחמשים שקלים, כך גזרת הכתוב. והוא שבא לגאלה בתחלת היובל, ואם בא לגאלה באמצעו, נותן לפי החשבון סלע ופונדיון לשנה, לפי שאינה הקדש אלא למנין שני היובל, שאם נגאלה הרי טוב, ואם לאו הגזבר מוכרה בדמים הללו לאחר ועומדת ביד הלוקח עד היובל כשאר כל השדות המכורות, וכשהיא יוצאה מידו חוזרת לכהנים שלאותו משמר שהיובל פוגע בו ומתחלקת ביניהם, והו

תפסיד רס"ג

אלאמאם אלדראהם. עלי קדר
אלסנין אלבאקנאת. אלי סנה
אלאטלאק. וינקץ מן אלקימה:
יט) ואן שא אלדגל אלמקדס
אלציעה אן יפתכהא. פלזיד
עלי אלקימה כ'מסהא. ותגב
לה: כ) ואן לם יפתכהא.
ובאעהא אלמין לרגל אכר.
פלא תפתך אבדא (קרי: אבדאן):
כא) ותפון ענד כ'רוגהא.
מן יד אלמשתרי פי
סנה' אלאטלאק. קדסא ללה

שְׁנַת הַיָּבֵל וְנִגְרַע מֵעֶרְכָּךְ:
וְאִם בָּתֵּר יוֹבִילָא יִקְדִּישׁ חֻקְלֵיהּ. וַיַּחֲשִׁיב
לִיהּ בְּהֵנָּא יָת כְּסָפָא. עַל פּוּם שְׁנֵינָא
דְּאִשְׁתְּאַרְא. עַד שְׁתָּא דְּיוֹבִילָא. וַיִּתְמַנַּע
מִפּוּרְסָנִיהּ: **וְאִם-גָּאֵל יִגְאֵל**
אֶת-הַשְּׂדֵה הַמִּקְדָּישׁ אֹתוֹ
וְיֹסֵף חֲמִשִּׁית כֶּסֶף עֶרְכָּךְ
עָלָיו וְקָם לוֹ: וְאִם מִפְּרָק יִפְרוֹק
יָת חֻקְלָא. דְּאִקְדִּישׁ יְתִיהּ. וְיֹסֵף. חֻמְשׁ
כֶּסֶף פּוּרְסָנִיהּ. עֲלוּהִי וַיְקוּם לִיהּ:

וְאִם-לֹא יִגְאֵל אֶת-הַשְּׂדֵה וְאִם-מָכַר אֶת-
הַשְּׂדֵה לְאִישׁ אַחֵר לֹא יִגְאֵל עוֹד: וְאִם לֹא יִפְרוֹק יָת
חֻקְלָא. וְאִם זָבִין יָת חֻקְלָא לְגַבְרָא אַחֵרוֹ. לֹא יִתְפָּרִיק עוֹד: **כֹּא וְהָיָה**
הַשְּׂדֵה בְּעֵצְמוֹ בַּיָּבֵל קֹדֶשׁ לַיהוָה כְּשֵׁדֵה
הַחֵרֶם לִכְהֵן תִּהְיֶה אַחֲזָתוֹ: וַיְהִי חֻקְלָא בְּמִפְקֵיהּ בְּיוֹבִילָא.

— רס"ג —

מכר. הגזבר: את השדה לאיש אחר לא
יגאל עוד. לשוב ליד המקדיש: כה והיה
השדה בעצמו ביבל. מיד הלוקחו מן
הגזבר בדרך שאר שדות היוצאות מיד
לוקחיהם ביובל: **קדש לה.** לא שישוב
להקדש ביד הבית ליד הגזבר אלא כשדה
החרם הנתון לכהנים, שנאמר (צמדז יח יז)
כל חרם בישראל לך יהיה, אף זו תתחלק
ביובל לכהנים שלאותו משמר, שיום
הכפורים שליובל פוגע בו:

שנה ושקל יתר בין בלן והשקל ארבעים
ושמנה פונדיונין, הרי סלע ופונדיון לשנה
אלא שחסר פונדיון אחד לכלן, ואמרו
רבתינו שאותו פונדיון קלבון לפרוטרוט,
והבא לגאול יתן סלע ופונדיון לכל שנה
לשנים הנותרות עד שנת היובל: **ונגרע**
מערכך. מנזן השנים שמשנת היובל עד
שנת הפדיון: יט **ואם גאל יגאל.** המקדיש
אתו, יוסיף חמש על הקצבה הזאת: כ **ואם**
לא יגאל את השדה. המקדיש: **ואם**

תפסיר רס"ג

קודשא קדש יי פחקל חרמא, לכהנא
 תהי אחסנתיה: (שישי) כב ואם את
 שדה מקנתו אשר לא
 משדה אחזתו יקדיש
 ליהוה: ואם ית חקל זבינוהי, דלא
 מחקל אחסנתיה, יקדיש קדש יי:
 כג וחשב-לו הכהן את
 מכסת הערפך עד שנת
 היבל ונתן את-הערפך

כצייאע אלצואפי, ותציר
 לאלאמאם: כב) ואן אקדס
 צייעה אשתראהא. וליסת לה
 בחו: כג) פליחסב לה אלאמאם
 תקסיט אלקימה. מן סנתה אלי
 סנה' אלאטלאק. ונדפעהא פי
 דאלך אליום קדסא ללה:
 כד) ותרגע אלציעה פי סנה'
 אלאטלאק. לאלבאייע אלדי
 אשתראהא מנה. אלדי לה
 רקבה' אלארץ: כה) וגמיע
 קימתד. תכון במתקאל אל'
 קדס. כל מתקאל עשרין דאנק:

ביום ההוא קדש ליהוה: ויחשיב ליה כהנא. ית נסיב
 פורסניה. עד שתא דיובילא. ויתן ית פורסניה ביומא ההוא. קודשא
 קדש יי: כד בשנת היובל ישוב השדה לאשר קנהו
 מאתו לאשר-לו אחזת הארץ: בשתא דיובילא יתוב
 חקלא. לדזבניה מניה, לדדיליה אחסנת ארעא: כה וכל-ערפך
 יהיה בשקל הקדש עשרים גרה יהיה השקל:

— רס"י —

קנהו הלוקח הנה האחרון מאתו, וזהו הגזבר,
 לכהן הערף לומר לאשר לו אחזת הארץ
 (פסוק כד), מירשת אבות, וזהו בעלים
 הראשונים שמכרוה למקדיש: כג וכל ערפך
 יהיה בשקל הקדש. כל ערפך שכתוב בו
 שקלים יהיה בשקל הקדש: עשרים גרה.
 עשרים מעות. כה היו מתחלה ולאחר מפאן
 הוסיפו שתות. ואמרו רבותינו שש מעה כסף
 דינר, עשרים וארבע מעות לסלע:

כב ואם את שדה מקנתו וגוי, חלוק יש בין
 שדה מקנה לשדה אחזה, ששדה מקנה לא
 תתחלק לכהנים ביובל, לפי שאינו יכול
 להקדישה אלא עד היובל, שהרי ביובל
 היתה עתידה לצאת מידו ולשוב לבעלים,
 לפיכך אם בא לגאלה, וגאל בדמים הללו
 הקצובים לשדה אחזה, ואם לא וגאל
 ומכרנה גזבר לאחר, או אם לא וגאל הוא,
 בשנת היובל ישוב השדה לאשר קנהו
 מאתו, אותו שהקדישה, וכן תאמר לאשר

תפסיד רס"ג

כז) אמא בכר. יבכר ללה מן אלבֵהאים. פלא יחתאג אן יקדסה אנסאנא. אן כאן מן אלבֵקר או מן אלגֵנם. פהו ללה: כז) ואן אקדס שייא מן אלבֵהאים אלנגסה. פליפדהא בקימתה. ויזיד עליהא כ'מסהא. ואן לם יפתכה פליבאע בקימתה: כח) ואמא פל צואף. יגעלה אלאנסאן ללה מן גמיע מאלה. מן עביד ובהאים וציעה' חוזה. פלא יבאע ולא

ובל פורסניה. יהי בסלעי קודשא. עשרין מעין יהי סלעא: כז **אך-בכור אשר יבכר ליהוה בבהמה לא-יקדיש איש אתו אם-שור אם-שה ליהוה הוא:** ברם בוכרא. דיתבפר קדם יי בבעירא. לא יקדיש גבר יתיה. אם תור אם אמר: דיי הוא: כז **ואם בבהמה הטמאה ופדה בערפך ויסף**

חמשתו עליו ואם-לא יגאל ונמכר בערפך: ואם בבעירא מסאבא ופרוק בפורסניה. ויוסיף חומשיה עלוהי. ואם לא יתפריק ויזדבן בפורסניה: כח **אך כל-חרם אשר יחרם איש ליהוה מכל-אשר-לו מאדם ובהמה ומשדה אחותו לא ימכר ולא יגאל**

— רס"ג —

לאחרים: כח אך כל חרם וגי. נחלקו רבותינו בדבר יש אומרים סתם חרמים להקדש. ומה אני מקים (במדבר יט) כל חרם בישראל לך יהיה. בחרמי כהנים שפרש ואמר הרי זה חרם לכהן. ויש שאמרו סתם חרמים לכהנים: לא ימכר ולא יגאל. אלא ינתן לכהן. לדברי האומר סתם חרמים לכהנים. מפרש מקרא זה בסתם חרמים. והאומר סתם חרמים לבדק הבית. מפרש מקרא זה בחרמי כהנים. שהכל מודים שחרמי כהנים אין להם פדיון עד שיבואו ליד כהן. וחרמי גבוה נפדים:

כז לא יקדיש איש אתו. לשם קרבן אחר. לפי שאינו שלו: כז **ואם בבהמה הטמאה וגי.** אין המקרא הזה מוסב על הבכור. שאין לומר בבכור בהמה טמאה ופדה בערפך. וחמור אין זה שהרי אין פדיון פטר חמור אלא טלה. והוא מתנה לכהן ואינו להקדש. אלא הכתוב מוסב על ההקדש. שהכתוב שלמעלה (פסוק יט) דבר בפדיון בהמה טהורה שהוממה. וכאן דבר במקדיש בהמה טמאה לבדק הבית: **ופדה בערפך.** כפי מה שיעריכנה הכהן: **ואם לא יגאל.** על ידי בעלים: **ונמכר בערפך.**

תפסיר רס"ג

כָּל-חֵרֶם קֹדֶשׁ-קֹדְשִׁים
הוא ליהוה: בָּרֶם כָּל חֶרְמָא.
 דִּיחֲרִים גְּבַר קָדֶם יי מְכַל דְּלִיה. מֵאַנְשָׁא
 וּבְעִירָא וּמְחַקֵּל אַחְסַנְתִּיה. לֹא יִזְדַּבֵּן
 וְלֹא יִתְפָּרֵק. כָּל חֶרְמָא קֹדֶשׁ קוֹדְשִׁין
הוא קָדֶם יי: (שבועי) כ"ט כָּל-חֵרֶם
אֲשֶׁר יִחְרַם מִן-הָאָדָם לֹא

יפתך. בל יכון מן כזאץ
 אלאקדאס ללה: כט) וכל
 מתלוף אסתחק אלתלף. מן
 אלנאס פלא יפדא. בל יקתל
 קתלא: ל) וגמיע עשור אל-
 ארץ. מן חבהא ומן תימר אל-
 שגר. פהו ללה קדסא: לא) פאן
 אפתך אנסאן שייא מן עשורה.
 פליזיד עליה כימס תימנה:

יפדה מות יומת: כָּל חֶרְמָא. דִּיתַחֲרַם. מִן אַנְשָׁא לֹא יִתְפָּרֵק.

*ניז מתחילים מפעיר מכאן

אֲתַקְטִיל * לְ וְכָל-מַעֲשֵׂר הָאָרֶץ מִזֶּרַע
 הָאָרֶץ מִפְּרֵי הָעֵץ לִיהוָה הוּא קֹדֶשׁ לִיהוָה:
 וְכָל מַעֲשֵׂר אֶרֶץ. מִזֶּרַע דְּאֶרְעָא מִפְּרֵי אֵילָנָא. דִּי הוּא. קוֹדְשָׁא
 קָדֶם יי: לֹא וְאִם-גָּאֵל יִגָּאֵל אִישׁ מִמַּעֲשָׂרוֹ
חַמְשִׁיתוֹ יוֹסֵף עָלָיו: וְאִם מִפָּרֶק יִפְרוֹק. גְּבַר מִמַּעֲשָׂרֵיהּ.
 חוּמְשִׂיהּ יוֹסֵף עָלָיה: **מפעיר** לְכָּ וְכָל-מַעֲשֵׂר בְּקָר וְצֹאן

— רס"י —

דמים ולא ערף: לְכָל מַעֲשֵׂר הָאָרֶץ.
 במעשר שני הכתוב מדבר: מִזֶּרַע הָאָרֶץ.
 דגן: מִפְּרֵי הָעֵץ. תירוש ויצהר: לה' הוא.
 קנאו השם ומשלחנו צוה לך לעלות
 ולאכלו בירושלים. כמו שצאמר (דברים יד כג)
 ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך
 תירושך וגו': לֹא מִמַּעֲשָׂרוֹ. וְלֹא מִמַּעֲשֵׂר
 חֲבָרוֹ, הַפּוֹדָה מַעֲשֵׂר שֶׁל חֲבָרוֹ אֵין מוֹסֵף
 חומש. ומה היא גאלתו, כדי להתירו
 באכילה בכל מקום. והמעות יעלה ויאכל
 בירושלים, כמו שצאמר (דברים יד כד) ונתת
 בכסף וגו':

כָּל חֵרֶם קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא. הָאוֹמֵר סָתָם
 חֲרָמִים לְבָדֵק הַבַּיִת מִבֵּיא רֵאִיָּה מִכָּאן.
 וְהָאוֹמֵר סָתָם חֲרָמִים לְכַהֲנִים מִפְּרֵשׁ כָּל
 חֵרֶם קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא לַה', לְלִמּוֹד שְׁחָרְמֵי
 כַּהֲנִים חֲלִים עַל קֹדְשֵׁי קֹדְשִׁים וְעַל קֹדְשִׁים
 קָלִים, וְנוֹתֵן לְכַהֵן, כְּמוֹ שֶׁשְׁנִינּוּ בְּמִסְכַּת
 עֲרִכִין (כ"ג) אִם נָדַר נוֹתֵן דְּמִיָּהֶם, וְאִם נָדְבָה
 נוֹתֵן אֶת טוֹבָתָהּ: מֵאָדָם. כְּגוֹן שְׁחָרְרִים
 עֲבָדָיו וְשִׁפְחוֹתָיו הַכְּנֻעִים: כֵּט כָּל חֵרֶם
אֲשֶׁר יִחְרַם וגו'. הַיּוֹצֵא לְהַרְגַּ וְאָמַר אֶחָד
 עֲרֹכּוּ עָלַי, לֹא אָמַר כְּלוּם: מוֹת יוֹמַת. הָרִי
 הוֹלֵךְ לְמוֹת, לְפִיכֶן לֹא יִפְדֶּה אֵין לוֹ לֹא

תפסיד רס"ג

לב) וגמיע עשור אלבקר ואלג'נם. מא יגוז תחת אלעצא. פאלעאשר יפון קדסא ללה: לג) לא יפתח ענה. בין גייד לרדי ולא יג'ירה. פאן ג'ירה פקד צאר הו ובדילה. קדסא לא יפתד: לד) הרה אלוצאמיא. אלתי אמר אללה בהא מוסי. אלוי בני אסראיל פי גבל סיני:

כָּל אֲשֶׁר-יַעֲבֹר תַּחַת הַשֶּׁבֶט הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה-קֹדֶשׁ לַיהוָה: וְכָל מַעֲשֵׂר תּוֹרִין וְעֵן. כָּל דִּיעֶבֶר תַּחֲוֹת חוּטְרָא. עֲשִׂירָאָה. יְהִי קוּדְשָׁא קָדָם יי: לג) לֹא יִבְקַר בֵּין טוֹב לְרַע וְלֹא יִמִּירְנוּ וְאִם-הֵמָּר יִמִּירְנוּ וְהִיָּה-הוּא

וּתְמוֹרְתּוֹ יִהְיֶה-קֹדֶשׁ לֹא יִגָּאֵל: לֹא יִבְקַר. בֵּין טָב לְבִישׁ וְלֹא יִחַלְפְּנִיה. וְאִם חִלְפָא יִחַלְפְּנִיה. וְיְהִי הוּא וְחִלּוּפִיָּה. יְהִי קוּדְשָׁא לֹא יִתְפְּרִיק: לד) אֱלֹהֵי הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי: אֵלֶיךָ פִּקֹּדֵיָא. דִּפְקִיד יי. ית משה לות בני ישראל. בטורא דסיני: פ פ פ

נעח פיסוקים סימן עזאא

סכום הפיסוקים שלספר שמונה מאות וחמישים ותשעה. נט"ף סימן. וחציו והנגע בבשר הזב. ופרשיותנו עשר. ב"א ג"ד סימן. וסדריו כ"ג. ובתורתו יהג"ה יומם ולילה סימן. ופרקו כ"ז ואה"ה עמד ואברכך סימן. מען הפתוחות שתיים וחמישים והסתומות שש וארבעים, הכל שמנה ותשעים פרשיות, דודי צ"ח ואדום סימן.

— רס"י —

שיהא נתן לכהנים: לג) לֹא יִבְקַר וגי. לפי שצאמר (שס יז יא) וכל מבחר נדרים, יכול יהא בורר ומוציא את היפה, תלמוד לומר לא יבקר בין טוב לרע. בין תם בין בעל מום, חלה עליו קדשה, ולא שיקרב בעל מום, אלא יאכל בתורת מעשר ואסור לגזז ולעבד:

חסלת פרשת בחקתי

לז תחת השבט. כשבא לעשרן מוציאן בפתח זה אחר זה, והעשירי מכה בשבט צבוע בסיקרא להיות נפר שהוא מעשר, בן עושה [לגדיים] לטלאים ולעגלים שלכל שנה ושנה: יהיה קדש. לקרב למזבח דמו ואמוריו, והבשר נאכל לבעלים, שהרי לא נמנה עם שאר מתנות כהנה, ולא מצינו

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנְבִיאִים טוֹבִים. וְרָצָה
בְּדְבָרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
בְּמֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנְבִיאֵי הָאֵמֶת וְהַצְדִּיק: (אמן)

הַפְּטֵרָה דְּבַחְקֵי

ביחזקאל סימן ל"ד

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְהוּא פִתְגָם נְבוּאָה מִן קִדְם יי,
עַמִּי לְמִימַר: בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־רוּעֵי יִשְׂרָאֵל
הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם לְרָעִים כֹּה־אָמַר | אֲדַנִּי יְהוָה הוּא
רָעֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ רָעִים אוֹתָם הֲלוֹא הֵצֵאן יָרְעוּ
הָרָעִים: בַּר אָדָם. אֲתַנְבִּי, עַל פְּרַנְסֵי יִשְׂרָאֵל. אֲתַנְבִּי וְתִימַר לְהוֹן,
לְפִרְנָסִיא. בְּדָנָן אָמַר, יי אֱלֹהִים. וַי, עַל פְּרַנְסֵי יִשְׂרָאֵל. דְּהוּו, מְפִרְנָסִין
נִפְשָׁהוֹן. הֲלֹא לְפִרְנָסָא עָמָא. אֲתַמְנִיא, פְּרַנְסִיא: ג אֶת־הַחֲלָב
תֹּאכְלוּ וְאֶת־הַצֶּמֶר תִּלְבְּשׁוּ הַבְּרִיאָה תִזְבַּחוּ הֵצֵאן לֹא
תִרְעוּ: ית טוֹבָא אֲתוֹן אֶכְלִין, וְעַמֵּר נְקִי אֲתוֹן לְבָשִׁין. פְּטִימִיא, אֲתוֹן
נְכָסִין. עָמָא, לִיתִיכּוֹן מְפִרְנָסִין: ד אֶת־הַנְּחִלּוֹת לֹא תִזְקָתֶם
וְאֶת־הַחֹלָה לֹא־רִפֵּאתֶם וְלִנְשַׁבְּרֵת לֹא חֲבַשְׁתֶּם וְאֶת־
הַנְּדַחַת לֹא הִשְׁבַּתֶּם וְאֶת־הָאֲבֹדֶת לֹא בִקְשַׁתֶּם וּבְחִזְקָה
רַדִּיתֶם אַתֶּם וּבְפָרְדִּי: ית פֶּאֶבְיָא לֹא תִקִּיפְתוּן, וְלִמְרִיעִיא לֹא
אֲסִיתוּן. וְלִתְבִירִיא, לֹא צְמַדְתוּן. וְיֵת דְּאֵטְלִטְלוּ, לֹא אֲתִיבְתוּן. וְיֵת
דְּאֵבְדוּ, לֹא בְעִיתוּן. וּבִתְקַפָּא, אִפְלַחְתוּן בְּהוֹן, וּבִקְשִׁיו: ד וְתַפּוּצִינָה
מִבְּלֵי רָעָה וְתַהֲיִינָה לְאֹכְלָה לְכָל־חַיֵּת הַשָּׂדֶה וְתַפּוּצִינָה:
וְאֶתְבַּדְדוּ, מִבְּלֵי פְרָנָס. וְאֶתְמָסְרוּ, לְאִשְׁתִּיעָאָה. לְכָל מַלְכוּת עַמְמִיא,
וְאֵטְלִטְלוּ: ד יִשְׁגּוּ צֵאנִי בְּכָל־הַהָרִים וְעַל כָּל־גְּבֻעָה רָמָה

וְעַל כָּל-פְּנֵי הָאָרֶץ נִפְּצוּ צֹאנֵי וְאִין דּוֹרֵשׁ וְאִין מִבְּקֵשׁ:
 טַעוּ עַמִּי, בְּכָל טוֹרֵיָא. וְעַל, כָּל רָמָא מְנַטְלָא. וְעַל כָּל אַפֵּי אַרְעָא,
 אַתְבְּדְרוּ עַמִּי. וְלִית דְּתַבַּע, וְלִית דְּבַעֵי: ^ז לָכֵן רַעִים שְׂמָעוּ
 אֶת-דְּבַר יְהוָה: בְּכִין פִּרְנְסֵיָא, קַבִּילוּ, ית פִּתְגָמָא דִּי: ^ח חֵי-אַנִּי
 נָאִם | אֲדַנִּי יְהוָה אִם-לֹא יַעַן הָיִיתָ-צֹאנִי | לָבֹז וְתַהֲיִינָה^ו
 צֹאנִי לְאֹכְלָה לְכָל-חַיֵּת הַשָּׂדֶה מֵאִין רַעָה וְלֹא-דְרָשׁוּ
 רַעֵי אֶת-צֹאנִי וַיִּרְעוּ הָרַעִים אוֹתָם וְאֶת-צֹאנִי לֹא רָעוּ:
 קִים אָנָא. אָמַר, יי אֱלֹהִים. אִם לֹא חֲלַף דְּהוּ עַמִּי, לְבָזָא. וְאַתְמַסְרוּ עַמִּי,
 לְאַשְׁתִּיּוּצָאָה. לְכָל מַלְכוּת עַמְמֵיָא, מִבְּלֵי פִרְנָס. וְלֹא תַבַּעוּ פִּרְנָסִי, ית
 עַמִּי. וּפִרְנִיסוּ פִּרְנְסֵיָא, נִפְשָׁהוּן. וְיִת עַמִּי, לֹא פִרְנִיסוּ: ^ט לָכֵן הָרַעִים
 שְׂמָעוּ דְּבַר-יְהוָה: בְּכִין פִּרְנְסֵיָא, קַבִּילוּ, פִּתְגָמָא דִּי: ^י כֹּה-אָמַר
 אֲדַנִּי יְהוָה הֲנִי אֶל-הָרַעִים וְדַרְשֵׁתִי אֶת-צֹאנִי מִיָּדָם
 וְהַשְׁבֵּתִים מִרְעוֹת עֹזָן וְלֹא-יִרְעוּ עוֹד הָרַעִים אוֹתָם
 וְהַצֵּלְתִּי צֹאנִי מִפִּיָּהֶם וְלֹא-תַהֲיִין לָהֶם לְאֹכְלָה: כַּדָּנָן
 אָמַר, יי אֱלֹהִים. הָא אָנָא שָׁלַח רַגְזִי עַל פִּרְנְסֵיָא, וְאַתְבַּע ית עַמִּי מִיַּדְהוּן.
 וְאַבְטִילְנוּן, מִלְּפִרְנָסָא עַמָּא. וְלֹא יִפְרְנְסוּן עוֹד. פִּרְנְסֵיָא, נִפְשָׁהוּן. וְאַשְׁיִיב
 עַמִּי, מִיַּדְהוּן. וְלֹא יִתְמַסְרוּן בְּיַדְהוּן, לְאַשְׁתִּיּוּצָאָה: ^{יא} כִּי כֹה אָמַר
 אֲדַנִּי יְהוָה הֲנִי-אַנִּי וְדַרְשֵׁתִי אֶת-צֹאנִי וּבִקְרָתִים: אָרִי.
 כַּדָּנָן אָמַר, יי אֱלֹהִים. הָא אָנָא מִתְגַּלִּי, וְאַתְבַּע ית עַמִּי, וְאַבְקִרְנוּן:
^{יב} כִּבְקֶרֶת רַעָה עֲדָרוּ בְּיוֹם-הָיִיתוּ בְּתוֹךְ צֹאנֹו נִפְרָשׁוֹת
 כֵּן אֲבַקֵּר אֶת-צֹאנִי וְהַצֵּלְתִּי אֹתָהֶם מִכָּל-הַמְּקוֹמוֹת
 אֲשֶׁר נִפְּצוּ שָׁם בְּיוֹם עֲנָן וְעַרְפֵּל: כִּמָּא דְּמִבְּקַר רַעֲיָא עֲדַרְיָה.
 בְּיוֹמָא דְּהוּי בְּגוּ עֲנִיָה, וּמִפְרִישׁ לְהוּן. כֵּן, אֲבַקֵּר ית עַמִּי. וְאַשְׁיִיב יתְהוּן.

זולק הרקדוק: וְדַרְשֵׁתִי הוֹי"ו גַעֵי:

מִכָּל אֲתֵרָא, דְּאֵתְפִדְרוּ לְתַמְנָן. בְּיוֹם עֲנָנָא, וְאַמְטָתָא: ^{דג} וְהוֹצֵאתִים
מִן-הָעַמִּים וְקִבְּעֵתִים מִן-הָאֲרָצוֹת וְהִבִּיאוֹתִים אֶל-
אֲדַמְתָּם וְרַעִיתִים אֶל-הָרִי יִשְׂרָאֵל בְּאַפִּיקִים וּבְכָל
מוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: וְאַפִּיקוֹנוֹן, מִבִּינֵי עַמְמֵיָא. וְאַכְנִישָׁנוֹן, מִן מְדִינַתָּא.
וְאַעִילָנוֹן, לְאַרְעֵהוֹן. וְאַפְרַנִּיסָנוֹן, עַל טוּרֵי יִשְׂרָאֵל. בְּפַצִּידֵיָא, וּבְכָל,
מוֹתְבֵי אֲרָעָא: ^{דד} בְּמַרְעָה-טוֹב אֲרָעָה אוֹתָם וּבְהָרֵי מְרוֹם-
יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה נוֹהֵם שֵׁם תְּרַבְּעָנָה בְּנוֹה טוֹב וּמַרְעָה שְׁמֹן
תְּרַעֲיָנָה אֶל-הָרִי יִשְׂרָאֵל: בְּפִרְנוֹס טָב, אֲפִרְנִיס יְתָהוֹן. וּבִטוּר
קִדְשָׁא דִּישְׂרָאֵל, יְהִי בֵּית מִשְׁרֵיהוֹן. תַּמְנָן יִשְׂרוּן, בְּאַתְרֵי דִּיאֵי. וּפְרַנוֹס טָב,
יִתְפִּרְנוֹסוֹן, עַל טוּרֵי יִשְׂרָאֵל: ^{דטו} אֲנִי אֲרָעָה צֹאנִי וְאַנִּי אֲרַבִּיעִים
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: אֲנָא אֲפִרְנִיס עַמִּי, וְאַנָּא אֲשִׁרִינוֹן לְרַחֲצָן. אָמַר, יי
אֱלֹהִים: ^{דטז} אֶת-הָאֲבֹדֶת אֲבַקֵּשׁ וְאֶת-הַנְּדָחֹת אֲשִׁיב
וְלִנְשֻׁבְרֹת אֲחַבֵּשׁ וְאֶת-הַחֹלָה אֲחַזֵּק וְאֶת-הַשְּׂמֵנָה
וְאֶת-הַחֲזָקָה אֲשַׁמֵּיד אֲרָעָנָה בְּמִשְׁפָּט: יֵת דְּאַבְדוּ אֶתְבַּע, וְיֵת
דְּאַטְלִטְלוּ אֶתִּיב. וְלִתְבִירֵיָא, אֲצַמוּד. וְלִמְרִיעֵיָא, אֲסוּבֵר. וְיֵת חֲטָאֵיָא
וְיֵת חִיבֵיָא, אֲשִׁיעִי, אֲפִרְנִיס עַמִּי בְּדִינָא: ^{דז} וְאַתְנָה צֹאנִי כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי שֹׁפֵט בֵּין-שֵׁה לְשֵׁה לְאֵילִים וְלַעֲתוּדִים:
וְאַתְנוֹן עַמִּי. כְּדָנָן אָמַר, יי אֱלֹהִים. הָאֲנָא דְּאִין, בֵּין גְּבַר לְגְּבַר, לְחֲטָאֵיָא,
וְלִחִיבֵיָא: ^{דח} הַמַּעַט מִכֶּם הַמַּרְעָה הַטוֹב תְּרַעֲוּ וְיִתְרֹ
מְרַעֲיֶכֶם תְּרַמְסוּ בְּרַגְלֵיכֶם וּמִשְׁקַע-מַיִם תִּשְׁתּוּ וְאֶת
הַנּוֹתָרִים בְּרַגְלֵיכֶם תְּרַפְּשׁוּן: הַזְעִיר לְכוּן. דְּפִרְנוֹס טָב, אֲתָנוֹן
מִתְפִּרְנִיסִין. וּמוֹתֵר, פְּרַנוֹסִיכוֹן. אֲכָלִין, שְׁמִשִּׁיכוֹן. וּמִשְׁתִּי מְתַקֵּן, אֲתָנוֹן
שְׁתָּן. וְיֵת מוֹתְרָא, שְׁמִשִּׁיכוֹן, שְׁתָּן: ^{דט} וְצֹאנִי מְרַמֵּס רַגְלֵיכֶם

וְזֶלֶק הַדְּקָדוּק: ^ד בְּמַרְעָה טוֹב. הַטִּי"ת דַּגֵּשׁ גַּם בִּירוּשְׁלַמִּיִּם. וְכֵן בְּנוֹה טוֹב. דַּגֵּשׁ:

תרעינה ומרפש רגליכם תשתינה: ועמי. מותר מיכל
 שמשיכון, אכלין, ומותר משתי שמשיכון, שתן: כ לכן פה אמר
 אנני יהוה אליהם הנני-אני ושפטתי בין-שה ברזיה ובין
 שה רזה: בבין. פדנן אמר. יי אלהים, להון. האנא מתגלי. ואדון, בין
 גבר עתיר, ובין גבר, מספין: כ יען בצד ובכתף תהדפו
 ובקרניכם תנגחו כל-הנחלות עד אשר הפיצותם
 אותנה אל-החוץ: חלף. דברשע ובדרע, דחקתון. ובתקפכון
 תברתון, כל פאביא, עד דבדרתון יתהון, לביני מדינתא:
 כ והושעתי לצאני ולא-תהינה עוד לבו ושפטתי בין
 שה לשה: ואפרוק לעמי. ולא יתמסרון עוד, לבוא. ואדון, בין גבר,
 לגבר: כ והקמותי עליהם רעה אחד ורעה אתהון את
 עבדי דויד הוא ירעה אותם והוא-יהיה להן לרעה:
 ואקים עליהון. פרנס חד, ויפרנס יתהון. ית, עבדי דוד. הוא, יפרנס
 יתהון, והוא יהי להון, לפרנס: כ ואני יהוה אהיה להם
 לאלהים ועבדי דוד נשיא בתוכם אני יהוה דברתי:
 ואנא יי. אהוי להון, לאלה. ועבדי דוד, מלכא ביניהון, אנא יי, גזרית
 במימרי: כ וכרתי להם ברית שלום והשבתי חיה-רעה
 מן-הארץ וישבו במדבר לבטח וישנו (כ' ביעורים) ביערים:
 ואגזר להון, קים שלם. ואבטיל חיתא בשתא, מן ארעא. ויתבון
 במדברא, לרחצון, ויתעתקון, בחרשיא: כ ונתתי אותם וסביבות
 גבעתי ברכה והורדתי הגשם בעתו גשמי ברכה יהיו:
 ואשרי יתהון. וסחור סחור לבית מקדשי, ויהון מברכין. ואחית להון מטר
 בפיר, בעדניה. מטרינ דברכא, יהון: כ ונתן עץ השדה את-פריו
 והארץ תתן יבולה והיו על-אדמתם לבטח וידעו

זולק הדקדוק: כ וידעו כי אני יי. הוי"ו געי:

כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּשִׁבְרִי אֶת־מַטְוֹת עֲלָם וְהִצַּלְתִּים מִיַּד הָעֹבְדִים בָּהֶם: וַיִּתֵּן אֵילָן חֻקָּא, יַת אַבִּיהַ. וְאַרְעָא, תַּתִּין עַלְלַתְהָ. וַיְהוּן עַל אֲרַעְהוּן, לְרַחֲצָן. וַיִּדְעוּן, אַרִי אָנָּא יי. כַּד אַתְּבַר, יַת נִיר תַּקְפְּהוּן. וְאַשְׁיזִיבִנוּן, מִיַּד, דְּמִפְלַחִין בְּהוּן:

(גְּאֵלָנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל):

(פֶּרְקָנָא. יי צְבָאוֹת, שְׁמִיהַ. קַדִּישָׁא, דְּיִשְׂרָאֵל):

עַל דָּא יַתְּבַרְדּ וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קַדִּישָׁא. דִּי לְעֵילָא, חַיָּא וְקַיָּמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלַם, וּלְעַלְמֵי עַלְמַיָּא:

מפטיר דשבת וראש חודש

במזגבר סימן כ"ח פסוקים ט - ט"ו

וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנַיִם כַּבָּשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנַיִ עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בִּשְׁמֵן וְנִסְכּוֹ: עֲלֵת שַׁבַּת בְּשַׁבְתּוֹ עַל־עֲלֵת הַתְּמִיד וְנִסְכָּהּ: וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם תִּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פְּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאֵיל אֶחָד כַּבָּשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה שֶׁבְעָה תְּמִימִם: וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בִּשְׁמֵן לְפָר הָאֶחָד וּשְׁנַיִ עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בִּשְׁמֵן לְאֵיל הָאֶחָד: וְעֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בִּשְׁמֵן לְכַבֵּשׁ הָאֶחָד עֹלָה רִיחַ נִיחֹחַ אִשָּׁה לַיהוָה: וְנִסְפִיָּהֶם חֲצִי הֵהִין יְהִיָּה לְפָר וּשְׁלִישֵׁת הֵהִין לְאֵיל וּרְבִיעֵת הֵהִין לְכַבֵּשׁ יִין זֹאת עֲלֵת חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁוֹ לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה: וּשְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֲלֵת הַתְּמִיד יַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנַבְיָאִים טוֹבִים. וּרְצָה בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבוֹחֵר בְּתוֹרָה, בְּמִשָּׁה עַבְדּוֹ, וּבְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנַבְיָאִי, הָאֶמֶת וְהַצֶּדֶק: (אמ)

הפטרה דשבת וראש חודש

בישעיה סימן ס"ו

כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאֵי וְהָאָרֶץ הַדָּם רַגְלֵי
 אֵי-זֶה בַּיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ-לִי וְאֵי-זֶה מְקוֹם מְנוּחָתִי:
 פִּדְנֹן, אָמַר יי. שְׁמַיָא, בְּרַסֵּי יְקָרִי. וְאַרְעָא, בִּיבֵשׁ קְדָמִי. אֵיִדִּין בֵּיתָא,
 דְּתַבְנוּן קְדָמִי. וְאֵיִדִּין הוּא אַתְּרָא, בֵּית אֲשֶׁרִיּוֹת שְׂכִינָתִי:
 וְאַתְּ-כָּל-אַלֹּה יָדֵי עֲשָׂתָה וַיְהִי כָּל-אַלֹּה נְאֻם-יְהוָה
 וְאַל-זֶה אֲבִיט אֶל-עֵנִי וְנִכְה-רוּחַ וְחָרָד עַל-דְּבָרֵי: וְיַת כָּל
 אֱלֹהִין, גְּבוּרָתִי עֲבַדְתָּ. הֲלֹא הוּאָה כָּל אֱלֹהִין, אָמַר יי. וּבִדְיִן רַעוּא קְדָמִי,
 לְאַסְתַּכְּלָא בֵּיהּ. בְּדַעוּתָן, וּמְפִיךְ רוּחַ. וּמִשְׁתַּוִּי, לְקַבִּיל פְּתֻגְמִי:
 שׁוֹחֵט הַשּׁוֹר מִכַּה-אִישׁ זֹבַח הַשֶּׁה עוֹרְףָּ כָּלֵב מַעְלָה
 מִנְחָה דְּסַחְזִיר מִזְכִּיר לְבָנָה מְבַרְךְ אֲוֹן גַּם-הֵמָּה בְּחָרוּ
 בְּדַרְכֵיהֶם וּבְשִׁקוּצֵיהֶם נִפְשָׁם חִפְצָה: נְכִיס תוֹר, כְּקַטִּיל גֹּבֵר.
 דְּבַח אָמַר, כְּנִקִּיף כָּלֵב. מִסִּיק קֶרְפֵּן, דְּסַחְזִירָא. קֶרְפֵּן מִתְנַתְּהוֹן, מִתְנַתְּ
 אֲוִיִּס. אַף אֲוִיִּס. אֲתַרְעִיא, בְּאוֹרְחַתְהוֹן. וּבְשִׁקוּצֵיהוֹן, נִפְשָׁהוֹן
 אֲתַרְעִיאַת: גַּם-אֲנִי אֶבְחַר בְּתַעֲלוּלֵיהֶם וּמְגוֹרָתָם אֶבְיֵא
 לָהֶם יַעַן קָרָאתִי וְאֵין עֲוֹנָה דְּבַרְתִּי וְלֹא שָׁמְעוּ וַיַּעֲשׂוּ
 הָרַע בְּעֵינֵי וּבְאֲשֶׁר לֹא-חִפְצָתִי בְּחָרוּ: אַף אֲנָא, אֶצְבִּי
 בְּתַבְרָהוֹן. וּמִמָּא דִּיֻצִּיפוּ, לֹא יִשְׁתַּיְבוּן. חֲלָף דְּשַׁלְחִית נְבִיִי, וְלֹא תָבוּ.
 אֲתַנְבִּיא, וְלֹא קִבִּילוּ. וְעַבְדוּ דְּבִישׁ, קְדָמִי. וּבִדְלָא צְבִינָא, אֲתַרְעִיא:
 שָׁמְעוּ דְּבַר-יְהוָה הַחֲרָדִים אֶל-דְּבָרוֹ אָמְרוּ אַחֲיָכֶם
 שְׁנֵאִיכֶם מְנַדִּיכֶם לְמַעַן שְׁמִי יִכְבֵּד יְהוָה וְנִרְאָה
 בְּשִׁמְחַתְכֶם וְהֵם יִבְשׁוּ: קִבִּילוּ, פְּתֻגְמָא דִּיִּי. צְדִיקָא דְּמִשְׁתַּוִּי,

זולק חזקדוק: ואל זה אביט. בכל ספרי תימן בשופר הולך: ג מכה-איש. צירי: עורף.
 מברך. ממוצע לא לעיל ולא לרע עיין ערוגת הבושם:

לְקַבֵּיל פִּתְגָמֵי רְעוּתֶיהָ. אֲמַרִין אַחִיכוּן סְנַאיכוּן, מְרַחֲקִיכוּן. בְּדִיל שָׁמַי,
 יִסְגִי יִקְרָא דִינִי. וְנַחְוֵי בְּחֻדוֹתֵכוּן, וְאֲנֹן יִבְהַתּוּן: ^ו קוֹל שְׁאוֹן מְעִיר
 קוֹל מְהִיכַל קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאֵיבֵיו: קַל אֶתְרַגּוּשָׁא,
 מְקַרְתָּא יְרֻשָׁלַם. קָלָא, מְהִיכְלָא. קַל מִימְרָא דִינִי. דְּמִשְׁלִים גְּמֻלָא,
 לְבַעֲלֵי דְבַבּוּהֵי: ^ז בְּטָרָם תַּחֲלִיל יִלְדָה בְּטָרָם יָבּוּא חֶבֶל לָהּ
 וְהַמְלִיטָה זָכָר: עַד לָא מִיִּתֵי עֶקְא לָהּ, תַּתְפְּרִיק. וְעַד לָא יִיִתֵי לָהּ,
 זִיעַ. כְּחַבְלִין עַל יִלְדָא, יִתְגְּלֵי מַלְכָּה: ^ח מִי־שָׁמַע כְּזֹאת מִי רָאָה
 כְּאַלְהָה הַיּוֹחֵל אֶרֶץ בְּיוֹם אֶחָד אִם־יּוֹלֵד גּוֹי פְּעַם אַחַת
 כִּי־חָלָה גַם־יִלְדָה צִיּוֹן אֶת־בְּנֵיהָ: מִן שָׁמַע כְּהָדָא. מִן חֲזָא,
 כְּאַלִּין. הָאֲפֻשֶׁר דְּתַתְּעֵבִיד אַרְעָא, בְּיוֹמָא חַד. אִם יִתְבְּרִי עֲמָה, זְמַן חָדָא.
 אַרִי עֲתִידָא דְתַתְּנַחַם צִיּוֹן וְתַתְּמַלִּי, מַעַם גְּלוּתָהָא: ^ט הֲאֲנִי אֲשַׁבֵּיר
 וְלֹא אוֹלֵיד יֹאמֵר יְהוָה אִם־אֲנִי הַמוֹלִיד וְעַצְרָתִי אֹמֵר
 אֱלֹהֵיהָ: אֲנִי אֱלֹהֵא בְרִית עֲלֵמָא מִבְּרֵאשִׁית, אֹמֵר יִי. אֲנִי בְרִית כָּל
 אֲנָשָׁא. אֲנִי בְּדָרִית יִתְהוֹן, לְבִינֵי עַמְמֵיָא. אִף אֲנִי עֲתִיד לְכַנְשָׁא
 גְּלוּתֵיהָ, אֹמֵר אֱלֹהֵיהָ: ^י שְׁמַחוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָּהּ
 כָּל־אֶהְבִּיהָ שִׁישׁוּ אֶתְהָ מְשׁוֹשׁ כָּל־הַמְּתַאֲבָלִים עָלֶיהָ:
 חָדוּ בִירֻשָׁלַם. וּבִוְעוּ בָּהּ, כָּל רַחֲמֵהָא. דּוּצוּ עֲמָה, דִּינִי. כָּל דְּהוּוּ מִתְאַבְּלִין,
 עֲלֵה: ^{יא} לְמַעַן תִּינָקוּ וּשְׁבַעְתֶּם מִשָּׁד תִּנְחַמְיָהּ לְמַעַן
 תִּמְצוּ וְהַתְּעַנְגְתֶם מִזֵּי כְבוֹדָהּ: בְּדִיל דְּתַתְּפִנְקוּן, וְתַסְבְּעוּן.
 מִבְּזוּת, תִּנְחַמְיָהּ. בְּדִיל דְּתַשְׁתּוּן. וְתַתְּרוּן, מִחֲמַר יִקְרָה: ^{יב} כִּי־כֹה |
 אֹמֵר יְהוָה הִנְנִי נֹטֶה־אֵלַיָּהּ כְּנֹהַר שְׁלֹום וּכְנַחַל שׁוֹטֵף
 כְּבוֹד גּוֹיִם וַיִּנְקַתֶם עַל־צֵד תִּנְשְׂאוּ וְעַל־בְּרָכִים תִּשְׁעֲשַׁעוּ:

זולק הדקדוק: ^ז חבל. החי"ת בציר"י. וכ"ה במוסרה רבתא אות הקו"ף ערך קמץ: ^ח מניז
 כבודה. התרגום בנוסחאות קדמוניות מדוקדקות הגירסא כך 'מחמר' ברי"ש, דומה למ"ש חז"ל
 'חמר בשר' ודוק והוא מבואר:

אַרִי כִדְנֹן, אָמַר יי. הָאֲנָא מִיְתִי לֵה. כְּשִׁפְעָה נְהַר פְּרָת, שְׁלָם. וְכִנְחַל מְגַבְר. יְקַר עַמְמִיָּא, וְתַתְּפִנְקוֹן. עַל גְּסִינָא, תַתְּנִטְלוֹן. וְעַל רִבְבִין, תַתְּרַבּוֹן: **כִּי אִישׁ אֲשֶׁר אָמַר תִּנְחַמְנוּ בֵּן אֲנֹכִי אֲנַחְמְכֶם וּבִירוּשָׁלַם תִּנְחַמוּ:** כִּי מִימְרֵי, יְנַחִים יִתְכּוֹן. וּבִירוּשָׁלַם, תַתְּנַחְמוּן: **וְרֵאִיתֶם וְשִׁשׁ לְבָבְכֶם וְעֲצֻמוֹתֵיכֶם כַּדְשָׁא תִפְרַחְנָה וְנוֹדְעָה יַד־יְהוָה אֶת־עַבְדֵי וְזַעַם אֶת־אִיבֵיו:** וְתַחֲזוֹן, וְיַחֲדֵי לְבָבְכוֹן. וְגוֹיְתְּכּוֹן, כְּדַתְּאִין יִזְהָרן. וְתַתְּגְלֵי גְבוּרְתָא דִי, לְאִיטְבָא לְעַבְדוּהֵי צְדִיקָא. וְיִיתִי לְוֵט, לְבַעֲלֵי דְבְבוּהֵי: **כִּי־הִנֵּה יְהוָה בָּאֵשׁ יָבֹא וְכִסּוּפָה מִרְפַּבְתֵּי לְהַשִּׁיב בַּחֲמָה אֲפֹ וְגַעַרְתּוּ בְלֵהֲבֵי־אֵשׁ:** אַרִי הָא יי, בְּאִישְׁתָּא מִתְּגְלֵי וּכְעַלְעוּלֵין, רַתְּבוּהֵי. לְאִתְבָּא בְתַקוּף, רְגוּיָה. וּמְזוּפִיתֵיה, בְּשַׁלְהוּבֵית אִישְׁתָּא: **כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט וּבְחַרְבּוֹ אֶת־כָּל־בָּשָׂר וְרַבּוֹ חֲלָלֵי יְהוָה:** אַרִי בְּאִישְׁתָּא, עֲתִיד יי לְמַדּוֹן. וּבְחַרְבֵיה, יַת כָּל בְּסָרָא. וְסַגִּיאִין קְטִילָא, קְדָם יי: **הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמְטַהֲרִים אֶל־הַגְּנוֹת אַחַר (כ' אחד) אַחַת בַּתּוֹךְ אֲכִלֵי בָשָׂר הַחֲזִיר וְהַשֶּׁקֶץ וְהַעֲכָבְר יַחֲדוּ יִסְפוּ נְאֻם־יְהוָה:** דְּמִזְדְּמִנֵין וּדְמִדְּבָן, לְגַנְיָאךְ טְעוּתָא. סִיעָא, בְּתַר סִיעָא. אֲכִלֵי, בְּסַר חֲזִירָא. וְשִׁקְצָא, וְעַכְבְּרָא. כַּחֲדָא יִסּוּפוֹן, אָמַר יי: **וְאֲנֹכִי מַעֲשִׂיהֶם וּמַחֲשַׁבְתֵיהֶם בָּאָה לְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהַלְשִׁנוֹת וּבְאוּ וְרָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי:** וּקְדָמֵי גְלָן. עוּבְדֵיהוֹן, וְעִשְׁתוּנֵיהוֹן. עֲתִידְנָא. לְכַנְשָׂא יַת כָּל עַמְמִיָּא, אֲמִיָּא וְלִשְׁנֵיָא. וְיִיתוֹן, וְיַחֲזוֹן יַת יְקָרֵי: **וְשִׁמְתִי בָהֶם אוֹת וְשַׁלַּחְתִּי מֵהֶם | פְּלִיטִים אֶל־הַגּוֹיִם**

זולק הדקדוק: **וְשִׁשׁ לְבָבְכֶם.** בקמץ רחב: **וְחֲלָלֵי הַחֲזִירִים** געזי והשווא נע: **וְיָבֹאוּ.** מארכה: וְרָאוּ. טפחא בכל ספרי תימן:

תַּרְשִׁישׁ פּוֹל וְלוֹד מִשְׁכֵּי קֶשֶׁת תַּבַּל וַיּוֹן הָאֵיִם הֶרְחָקִים
 אֲשֶׁר לֹא-שָׁמְעוּ אֶת-שְׁמִיעִי וְלֹא-רָאוּ אֶת-כְּבוֹדִי וְהִגִּידוּ
 אֶת-כְּבוֹדִי בְּגוֹיִם: וְאֲשׁוּי בַּהוֹן, אֶתְא. וְאֶשְׁלַח מִנְּהוֹן, מְשִׁיבִין.
 לְבִינֵי עַמְמֵיָא. לַמְדִּינַת יַמָּא, פּוֹלָאֵי וְלוֹדָאֵי. דְּמַתְּחִין וּמַחֲן בְּקִשְׁתָּא,
 לַמְדִּינַת תּוּבַל וַיּוֹן. נְגוּתָא רַחֲקֵיָא. דְּלֹא שָׁמְעוּ יֵת שִׁימַע גְּבוּרְתִּי, וְלֹא
 חָזוּ יֵת יְקָרִי, וַיַּחֲזוּ יֵת יְקָרִי, בְּעַמְמֵיָא: ב וְהִבִּיאוּ אֶת-כָּל-אֲחֵיכֶם
 מִכָּל-הַגּוֹיִם | מִנְּחָה | לִיהוָה בַּסּוּסִים וּבָרֶכֶב וּבַעֲצֵיִם
 וּבַפָּרָדִים וּבַבְּרִפְרוֹת עַל הַר קִדְשֵׁי יְרוּשָׁלַם אָמַר יְהוָה
 כֹּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-הַמְּנַחָה בְּכָלִי טְהוֹר בֵּית
 יְהוָה: וַיִּיתֹן יֵת כָּל אֲחֵיכֶם מִכָּל עַמְמֵיָא, קֶרְבָּנָא קָדָם יי. בְּסוּסוֹן.
 וּבִרְתִּבִין. וּבְרַחֲלִלֹן וּבְכוּדְנוֹן, וּבִתְשַׁבְּחֹן. עַל טוֹרָא דְּקִדְשֵׁי. יְרוּשָׁלַם, אָמַר
 יי. כִּמָּא דִּיִּיתֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵת מִנְּחָתָא. בְּמִן דְּבִי, לְבֵית מִקְדָּשָׁא דִּיִּי:
 כֹּא וְגַם-מֵהֶם אֶקַּח לַכֹּהֲנִים לְלוֹיִם אָמַר יְהוָה: וְאִף מִנְּהוֹן
 אֶקְרִיב. לְמַהוּי כְּהֵנָּא לְיוֹאֵי, אָמַר יי: כֹּא כִּי כֹּאֲשֶׁר הַשְּׁמַיִם
 הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה עִמָּדִים לְפָנַי
 נְאֻם-יְהוָה כֵּן יַעֲמֵד זֶרְעֶכֶם וְשִׁמְכֶם: אֲרִי כִּמָּא דְּשַׁמְיָא חֲדַתִּין.
 וְאַרְעָא חֲדַתָּא. דְּאָנָּא עֲבִיד. קִימִין קְדָמִי, אָמַר יי. כֵּן יִתְקִים זֶרְעֶכֶן,
 וְשׁוּמְכוֹן: כֹּא וְהָיָה מִדֵּי-חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבַּת בְּשַׁבַּתוֹ
 יָבֹא כָּל-בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי אָמַר יְהוָה: וַיְהִי. כּוּזְמִן יִרְחַ,
 בִּירְחַ. וְכוּזְמִן שַׁבָּא, בְּשַׁבָּא. יִיתֹן כָּל בְּנֵי בְּסָרָא, לְמַסְגַּד קְדָמִי, אָמַר יי:
 כֹּא וַיֵּצְאוּ וְרָאוּ בְּפָגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי כִּי תוֹלַעְתָּם
 לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכָּפֶה וְהָיוּ דְרָאוֹן לְכָל-בָּשָׂר:
 וַיִּפְקֹן וַיַּחֲזוּ. בְּפָגְרֵי, גְּבִרְיָא חִיבֵיָא. דְּמַרְדּוּ, בְּמִימְרֵי. אֲרִי נִשְׁמַתְהוֹן, לֹא
 יִמוּתוּן. וְאִישְׁתַּהוֹן, לֹא תִטְפִי. וַיְהוֹן מְדַדְנִין רְשִׁיעֵיָא בְּגִיהֶנֶם עַד דִּיִּמְרוּן
 עַל־יְהוֹן צְדִיקֵיָא, מִסַּת חֲזִינָא:

נוהגין לחזור על פסוק זה:

וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחֹדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבַּת בְּשַׁבְּתוֹ יָבֹא כָּל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת
לְפָנָי אָמַר יְהוָה:

זולק הדקדוק: כ" וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ וכו'. ארבעה ספרים אין מסיימין בהם אלא מלעיל. וסימנך, יתק"ק. ישעיה, תרי עשר, קהלת, קינות, עיין בסדור שלי הנקרא "עץ חיים" בס' ט"ב מה שכתבתי שם:

(גְּאֵלֵנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרָקָנָא. יי צְבָאוֹת, שְׁמִיָּהּ קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

על דא יתברך וישתבח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקַיָּמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעַלְמֵי,
וּלְעַלְמֵי עֲלָמֵי:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנִבְיָאִים טוֹבִים. וְרָצָה
בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
בְּמֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנִבְיָאֵי, הָאֵמֶת וְהַצְּדִק: (אמין)

הפטרה דמחר חודש

בשמואל א' סימן כ'

וַיֹּאמְרוּ־לוֹ יְהוֹנָתָן מֶחָר חֹדֶשׁ וּנְפַקְדָּתָּ כִּי יִפְקֹד
מִזְשָׁבֵד: וְאָמַר לִיָּהּ יְהוֹנָתָן, מֶחָר יִרְחָא. וְתַתְּבַעֵי. אַרִי יְהִי
מִרוֹת, בֵּית אֲסַחְרוּתְךָ: ב וְשַׁלְּשֵׁת תִּירָד מְאֹד וּבָאתָ
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נִסְתַּרְתָּ שָׁם בְּיוֹם הַמַּעֲשֶׂה וַיִּשְׁבַּתְּ
אֶצֶל הָאֲבֹן הָאֵזוֹל: וּכְתַלְתוֹת יִרְחָא, תַתְּבַעֵי לַחֲדָא. וְתַהֲךְ לְאַתְרָא.
דְּאִשְׁמַרְתָּא תַמָּן, בְּיוֹמָא דְחֵלְאָא. וְתַתִּיב. בְּסִטְרָא, אֲבֹן אַתָּא: ג וְאֲנִי
שְׁלֹשֶׁת חֲצִיִּים צְדָה אֹרְחָא לְשַׁלַּח־לִי לְמַטְרָה:

זולק הדקדוק: א וּנְפַקְדָּתָּ. כ"ה בכל התיגאן הקו"ף בזקף גדול:

וְאָנָּה תִּלְתָּא גְרִין, בְּקִשְׁת שְׂדֵי לְמַמְחֵי לִי, לַפְּלַגְלִיסָא: ׀ וְהִנֵּה
 אֲשַׁלַּח אֶת-הַנְּעָר לְךָ מִצָּא אֶת-הַחֲצִיצִים אִם-אָמַר אָמַר
 לְנְעָר הִנֵּה הַחֲצִיצִים ׀ מִמֶּנָּה וְהִנֵּה קָחְנוּ וּבָאָה כִּי-שָׁלוֹם לְךָ
 וְאִין דְּבַר חֵי-יְהוּה: ׀ וְהָא, אֲשַׁלַּח יְת עוֹלִימָא. אִיזִיל, אֵיתָא יְת
 גְרִיָּא. אִם מִימָר אֵימַר, לְעוֹלִימָא. הָא גְרָא, מִנָּךְ וּלְכָא. סִבְהִי וְאֵיתָא.
 אָרִי שָׁלֵם לְךָ. וְלִית מְדַעַם בִּישׁ, קִים הוּא יִי: ׀ וְאִם-כֹּה אָמַר
 לְעֵלָם הִנֵּה הַחֲצִיצִים מִמֶּנָּה וְהִלָּאָה לְךָ כִּי שַׁלַּחְךָ יְהוּה: ׀ וְאִם
 כְּדִין אֵימַר, לְעוֹלִימָא. הָא גְרָא, מִנָּךְ וְלִהְלָאָה. אִיזִיל. אָרִי שִׁיזְבֹּךְ, יִי:
 ׀ וְהִדְבָר אֲשֶׁר דִּבְרַנּוּ אָנִי וְאַתָּה הִנֵּה יְהוּה בֵּינִי וּבֵינְךָ
 עַד-עוֹלָם: ׀ וּפְתַגְמָא. דְּמִלִּילָנָא, אָנָּה וְאַתָּה. הָא מִימָרָא דִּינִי, סְהִידָא
 בֵּינָא וּבֵינְךָ, עַד עָלְמָא: ׀ וְיִסְתַּר דָּוִד בְּשֹׁדָה וַיְהִי הַחֹדֶשׁ וַיֵּשֶׁב
 הַמֶּלֶךְ (כ' על) אֶל-הַלֶּחֶם לֶאֱכֹל: ׀ וְאַטְמַר דָּוִד, בְּחַקְלָא. וְהוּה
 יֶרְחָא. וְאַסְחַר מִלְפָּא. עַל לַחְמָא, לְמִיכַל: ׀ וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ
 עַל-מוֹשָׁבוֹ כְּפַעַם ׀ בְּפַעַם אֶל-מוֹשֵׁב הַקִּיר וַיִּקָּם יְהוֹנָתָן
 וַיֵּשֶׁב אַבְנֵר מִצַּד שְׂאוּל וַיִּפְקֹד מְקוֹם דָּוִד: ׀ וְאַסְחַר מִלְפָּא. עַל
 שְׂוִיָּה. כּוּזְמִן. כּוּזְמִן. עַל שְׂוִיָּא דְּמַתְקֵן לִיָּה, בְּסִטְר פְּתִלָּא. וְקָם, יְהוֹנָתָן.
 וְאַסְחַר אַבְנֵר, מִסְטְרָא דְּשְׂאוּל, וְהוּה אֶתְרָא דְּדָוִד, מְרוּחַ: ׀ וְלֹא-דְבַר
 שְׂאוּל מְאוּמָה בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אָמַר מְקַרְהָ הוּא בְּלַתִּי
 טְהוֹר הוּא כִּי-לֹא טְהוֹר: ׀ וְלֹא מְלִיל שְׂאוּל. מְדַעַם, בְּיוֹמָא הַהוּא.
 אָרִי אָמַר דְּלִמָּא עָרוּעַ הָוָה לִיָּה, וְלֹא דְּכִי הוּא. אִו דְּלִמָּא לְאוֹרַח אִוֹל
 וְאַנְחָנָא, לֹא זְמַנְהִי: ׀ וַיְהִי מִמַּחְרַת הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּפְקֹד
 מְקוֹם דָּוִד וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל-יְהוֹנָתָן בְּנוֹ מַדּוּעַ לֹא-בָּא

-זולקן הרקדוק: ׀ שַׁלַּחְךָ. השי"ן בגעיא: ׀ אֶל-הַלֶּחֶם. כתיב 'על' וקרי 'אל': ׀ מְמַחְרַת. המ"ם
 הראשונה געיא:

בן-ישי גַם-תְּמוֹל גַּם-הַיּוֹם אֶל-הַלֶּחֶם: וְהָיָה. בְּיוֹמָא
דְּבַתְרוּהִי, דְּהוּא עֲבוּר יִרְחָא תִּנְנָנָא. וְהָיָה אַתְרָא דְדוּד, מְרוּחַ. וְאָמַר
שְׂאוּל, לִיהוֹנָתָן בְּרִיה. מְדִין. לָא אַתָּא בְר יִשִׁי. אַף תְּמַלִּי אַף יוֹמָא דִין,
לְלַחְמָא: ^{דא} וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת-שְׂאוּל נִשְׂאֵל נִשְׂאֵל דְּוֹד
מִעֲמָדִי עַד-בֵּית לֶחֶם: וְאַתִּיב יְהוֹנָתָן, יַת שְׂאוּל. אִשְׁתְּאַלָּא
אִשְׁתְּאִיל דְּוֹד. מְנִי, לְמִיזִל עַד בֵּית לֶחֶם: ^{דב} וַיֹּאמֶר שְׂלַחְנִי נָא כִּי
זָבַח מִשְׁפָּחָה לָנוּ בְּעִיר וְהוּא עֲוֹה-לִי אָחִי וְעַתָּה
אִם-מְצֵאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אִמְלִטָּה נָא וְאַרְאֶה אֶת-אָחִי
עַל-כֵּן לֹא-בָּא אֶל-שְׂלַחַן הַמֶּלֶךְ: וְאָמַר. שְׂלַחְנִי כְעֵן. אַרִי שִׁירו
נְכִסְת קְדִשְׁיָא לְכָל זְרַעִיתָא לְנָא, בְּקִרְתָּא. וְהוּא פְקִיד לִי, אָחִי. וְכְעֵן. אִם
אִשְׁכַּחִית רַחֲמִין, בְּעֵינְךָ. אִשְׁתִּיב כְּעֵן, וְאַחֲוִי יַת אָחִי. עַל כֵּן לֹא עָלָּ
לְפִתְוֹרָא, דְּמִלְפָּא: ^{דג} וַיִּחַר-אַף שְׂאוּל בִּיהוֹנָתָן וַיֹּאמֶר לוֹ
בְּנִעוֹת הַמַּרְדּוֹת הֲלוֹא יָדַעְתִּי כִּי-בַחַר אֶתְּהָ לְבֶן-יִשִׁי
לְבָשְׁתֶּךָ וּלְבָשַׁת עֲרוֹת אִמְךָ: וְתַקִּיף רַגְזָא דְשְׂאוּל, בִּיהוֹנָתָן.
וְאָמַר לִיה. בְּר סָרְבַּנִיתָא, דְּמַרְדּוֹתָה קִשְׁיָא. הֲלֹא יָדַעְנָא. אַרִי רְעִי אַתָּה,
בְּבֵר יִשִׁי. לְבַהֲתַתְךָ. וּלְבַהֲתַת, קִלְזֵן אִמְךָ: ^{דד} כִּי כָּל-הַיָּמִים אֲשֶׁר
בְּנִי-יִשִׁי חִי עַל-הָאָדָמָה לֹא תִכּוֹן אֶתְּהָ וּמִלְכוּתְךָ וְעַתָּה
שְׂלַח וְקַח אֶתְּוֹ אֵלַי כִּי בְּנִי-מוֹת הוּא: אַרִי כָּל יוֹמִיָּא. דְּבֵר יִשִׁי,
קָיָם עַל אַרְעָא. לָא תִתְקַן, אַתָּה וּמִלְכוּתְךָ. וְכְעֵן. שְׂלַח וְאַיְתִינִיָּה, לְוֹתִי.
אַרִי גְבַר חֲיִב קְטוּל, הוּא: ^{דה} וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת-שְׂאוּל אָבִיו
וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה יוֹמַת מַה עָשָׂה: וְאַתִּיב יְהוֹנָתָן. יַת שְׂאוּל,
אַבוּהִי. וְאָמַר לִיה. לָמָּה יִתְקַטִּיל, מָא עֲבַד: ^{דו} וַיִּטֵּל שְׂאוּל

. וְזֶלְק הַדְּקָדוּק: ^{דז} שְׂלַח וְקַח אֶתְּוֹ. בְּקַצַּת תִּיגָאן תִּיבַת 'שְׂלַח' בְּטֵרַס לֹא בְּאִזְלָא, וּבְרוּבִין
בְּאִזְלָא וְעִיקָר:

את־הַחֲנִית עָלָיו לְהַפְתּוֹ וַיֵּדַע יְהוֹנָתָן כִּי־כָלָה הִיא מֵעַם
אָבִיו לְהַמִּית אֶת־דָּוִד: וְאָרִים שָׂאוֹל יָת מוֹרְנִיתָא. עֲלוּהִי,
לְמַמְחָהִי. וַיֵּדַע יְהוֹנָתָן. אָרִי גְמִירָא הִיא. מִן אָבוּהִי, לְמַקְטֵל יָת דָּוִד:
וַיִּקָּם יְהוֹנָתָן מֵעַם הַשְּׁלַחַן בַּחֲרֵי־אָף וְלֹא־אָכַל
בַּיּוֹם־הַחֲדָשׁ הַשְּׁנַי לֶחֶם כִּי נֶעְצַב אֶל־דָּוִד כִּי הִכְלָמוּ
אָבָיו: וְקָם יְהוֹנָתָן. מִן פְּתוּרָא, בַּתְּקוּף רְגוּ. וְלֹא אָכַל. בַּיּוֹם עֶבֶר יִרְחָא
תְּנִינָא, לַחֲמָא. אָרִי אֶתְנַסִּים, עַל דָּוִד. אָרִי אֶכְלָמִיָּה, אָבוּהִי: וַיְהִי
בַּבֹּקֶר וַיֵּצֵא יְהוֹנָתָן הַשֶּׁדֶה לְמוֹעֵד דָּוִד וְנֶעַר קִטָּן עִמּוֹ:
וַהֲוֶה בְּצַפְרָא. וַנִּפֶק יְהוֹנָתָן. לְחַקְלָא, לְזַמְנָא דְאָמַר לִיה דָּוִד. וַיִּנְיֵק זְעִיר,
עִמִּיה: וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ רְץ מֵצֵא נָא אֶת־הַחֲצִים אֲשֶׁר
אֲנִכִּי מוֹרָה הַנֶּעַר רְץ וְהוּא־יֵרָה הַחֲצִי לְהַעֲבֹרוֹ: וַאֲמַר
לְעוֹלִימָיָה. רְהוּט. אֵיתָא כְּעוֹן, יָת גְּרִיָּא. דְאֵנָּא, שְׂדִי. עוֹלִימָא רְהַט. וְהוּא
שָׂדָא גְרָא, לְאֶעֱבְרוּתִיָּה: כִּי וַיָּבֵא הַנֶּעַר עַד־מְקוֹם הַחֲצִי אֲשֶׁר
יָרָה יְהוֹנָתָן וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרַי הַנֶּעַר וַיֹּאמֶר הֲלוֹא
הַחֲצִי מִמְּךָ וְהִלְאָה: וְאֵתָא עוֹלִימָא, עַד אֲתֵר גְּרָא. דְשָׂדָא, יְהוֹנָתָן.
וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן. בְּתֵר עוֹלִימָא, וַאֲמַר. הֲלֹא גְרָא, מִנְךָ וְלֹהֲלֵאָה:
כִּי וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרַי הַנֶּעַר מְהֵרָה חוֹשָׁה אֶל־תַּעֲמֹד
וַיִּלְקָט נֶעַר יְהוֹנָתָן אֶת־ (כ' הַחֲצִי) הַחֲצִים וַיָּבֵא אֶל־אֲדָנָיו:
וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן, בְּתֵר עוֹלִימָא. אוּחִי בַּפְרִיעַ, לָא תַתְּעַב. וְלִקִּיט. עוֹלִימָא
דִּיהוֹנָתָן, יָת גְּרִיָּא. וְאֵתָא, לְוֹת רַבּוּנִיָּה: כִּי וְהַנֶּעַר לֹא־יֵדַע
מֵאוּמָה אַךְ יְהוֹנָתָן וְדָוִד יֵדְעוּ אֶת־הַדְּבָר: וְעוֹלִימָא, לֹא יֵדַע
מִדְּעַם. בְּרַם יְהוֹנָתָן, וְדָוִד. יֵדְעִין, יָת פְּתַגְמָא: כִּי וַיִּתֵּן יְהוֹנָתָן אֶת־
כִּלְיוֹ אֶל־הַנֶּעַר אֲשֶׁר־לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ הִבִּיא הָעִיר: וַיְהִי
יְהוֹנָתָן, יָת זַיְנִיָּה. לְעוֹלִימָא, דִּילִיָּה. וַאֲמַר לִיה. אִיזִיל, אוּבְלֵהִי לְקִרְתָּא:

כַּד הִנְעַר בָּא וְדוּד קָם מֵאַעַל הַנְּגֵב וַיִּפֹּל לְאַפּוֹ אֶרְצָה
 וַיִּשְׁתַּחוּ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּשְׁקוּ | אִישׁ אֶת־רַעְהוּ וַיִּכְפוּ אִישׁ
 אֶת־רַעְהוּ עַד־דָּוֶד הַגְּדִיל: עוֹלִימָא, אַתָּא. וְדוּד. קָם מִסְטָר אַבְן
 אַתָּא, דְּלִקְבִיל דְּרוּמָא. וַנִּפֹּל עַל אַפּוּהֵי, עַל אַרְעָא. וּסְגִיד, תְּלַת זְמַנִּין.
 וַנְּשִׁיקוּ, גְּבַר יֵת חֲבַרְיָה. וּבְכוּ, גְּבַר יֵת חֲבַרְיָה. עַד דְּדוּד, אַסְגִּי:
 כַּד וַיֵּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדוּד לֵךְ לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ
 אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה יְהִיָּה | בֵּינֵי וּבֵינֶךָ וּבֵין
 זְרַעֵי וּבֵין זְרַעֶךָ עַד־עוֹלָם: וַאֲמַר יְהוֹנָתָן. לְדוּד, אֵיזִיל לְשָׁלוֹם.
 דְּקַיִמְנָא תְּרוּנָא, אֲנַחְנָא. בְּשֵׁמָא דֵּי, לְמִימְרָא דֵּי. מִימְרָא דֵּי. יְהִי סְהִיד,
 בֵּינָא וּבֵינֶךָ. וּבֵין בְּנֵי, וּבֵין בְּנֶךָ, עַד עֲלָמָא:

(גְּאֵלְנֵי יְהוָה עֲבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרַקְנָא. יי עֲבָאוֹת, שְׁמִיָּה. קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יִתְבְּרַד וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקַיִמָּא. מְבָרַד הוּא לְעָלַם,
 וּלְעָלְמֵי עֲלַמְיָא:

זלך הדקדוק: כַּד וַיִּשְׁקוּ. הוֹי"ו גְעִי:

מפטיר דשבת זכור

דברים סימן כ"ה פסוקים י"ז - י"ט

זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה לְךָ עַמְּלֶךָ בְּדַרְךָ בְּעֲאֲתָכֶם מִמִּצְרָיִם: אֲשֶׁר
 קָרָךְ בְּדַרְךָ וַיִּזְנֵב בְּךָ כָּל־הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ וְאֵתָּה עֵיף וַיִּגַּע וְלֹא יָרָא
 אֱלֹהִים: וְהָיָה בְּהִנֵּיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ | לְךָ מִכָּל־אִיְבֶיךָ מִסָּבִיב בְּאַרְצְךָ
 אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ תִּמְחָה אֶת־זִכְרֵ עַמְּלֶךָ
 מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּח:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנְבִיאִים טוֹבִים. וְרָצָה
בְּדְבָרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
בְּמִשָּׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנְבִיאֵי, הָאֵמֶת וְהַצְּדִק: (אמ)

הפטרה דשבת זכור

בשמואל א' סוף סימן י"ד

וַתְּהִי הַמְּלַחְמָה חֲזָקָה עַל-פְּלִשְׁתִּים כָּל יְמֵי שָׁאוּל
וְרָאָה שָׁאוּל כָּל-אִישׁ גִּבּוֹר וְכָל-בֶּן-חַיִל
וַיֹּאסְפֵהוּ אֵלָיו: וַהֲוָה קָרְבָא, תַּקִּיף עַל פְּלִשְׁתַּיִ. כָּל, יוֹמֵי שָׁאוּל.
וַחֲזֵי שָׁאוּל. כָּל גִּבּוֹר גִּבּוֹר, וְכָל גִּבּוֹר עַבִּיד קָרַב. וְכַנִּישׁ לִיה, לְוַתִּיה:
וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-שָׁאוּל אֲתִי שְׁלַח יְהוָה לְמַשְׁחָךְ
לְמֶלֶךְ עַל-עַמּוֹ עַל-יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה שְׁמַע לְקוֹל דְּבַרִי
יְהוָה: וְאָמַר שְׁמוּאֵל, לְשָׁאוּל. יְתִי שְׁלַח יְיָ, לְרַבִּיּוֹתְךָ לְמַהוּי מַלְכָא. עַל
עַמִּיה, עַל יִשְׂרָאֵל. וּכְעַן קַבִּיל. לְמִימַר, פִּתְגָמָא דִּי: כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת פְּקֹדֹתַי אֵת אֲשֶׁר-עָשָׂה עִמָּלְךָ לְיִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר-שָׁם לוֹ בְּדָרְךָ בַּעֲלֹתוֹ מִמִּצְרַיִם: כַּדָּנָן אָמַר, יְיָ צְבָאוֹת.
דְּכִירָנָא. יְת דַּעְבַּד עִמָּלְךָ, לְיִשְׂרָאֵל. דְּכַמְנ לִיה, בְּאוֹרְחָא. בְּמַסְקִיה,
מִמִּצְרַיִם: עַתָּה לְךָ וְהַבֵּיתָה אֶת-עִמָּלְךָ וְהַחֲרַמְתָּם
אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ וְלֹא תַחְמַל עָלָיו וְהִמַּתָּה מֵאִישׁ
עַד-אִשָּׁה מֵעוֹלָל וְעַד-יוֹנֵק מִשּׁוֹר וְעַד-שֶׁה מִגָּמֶל
וְעַד-חֲמוֹר: כְּעַן אֵיזִיל וְתַמְחִי, יְת דְּבֵית עִמָּלְךָ. וְתַגְמַר, יְת כָּל
דִּילְהוֹן. וְלֹא תַחֲוֹס, עַלִּיהוֹן. וְתַקְטוּל, מִגִּבּוֹר עַד אֲתָא. מֵעוֹלָיִם, וְעַד יְנִיק.

ז"ל הַדְּקוּדוּק: לְמַשְׁחָךְ לְמֶלֶךְ. הַחֲיִית שׁוֹא קַמְץ כִּי כֵן דִּינָה וְכ"כ רד"ק ז"ל. וְכֵן נִמְסַר
בְּתִיגָאן לְחוּד שׁוֹא קַמְץ עַל חֲיִית:

מתור ועד אמר, מגמל, ועד חמר: **וַיִּשְׁמַע שָׂאוּל אֶת-הָעַם וַיִּפְקְדֵם בַּטְּלָאִים מֵאֵתִים אֶלֶף רַגְלֵי וְעֶשְׂרֵת אֲלָפִים אֶת-אִישׁ יְהוּדָה:** וכנש שאול, ית עמא. ומננון, באמרי פסחיא. מאתן אלפין, גבר רגלאי, ועסרא אלפין, ית אנש יהודה: **וַיָּבֹא שָׂאוּל עַד-עִיר עַמְלֶק וַיֵּרֶב בַּנְּחָל: וְאֵתָא שָׂאוּל, עַד קַרְתָּא דְּבֵית עַמְלֶק, וְטָקִים מִשְׁרִיתֶיהָ, בַּנְּחָלָא:** **וַיֹּאמֶר שָׂאוּל אֶל-הַקִּינִי לְכוּ סְרוּ רְדוּ מִתּוֹךְ עַמְלֶקִי פֶּן-אֶסְפְּדָךְ עִמּוֹ וְאִתָּה עֲשִׂיתָה חֶסֶד עִם-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעִלּוֹתָם מִמִּצְרַיִם וַיֵּסֶר קִינִי מִתּוֹךְ עַמְלֶק:** ואמר שאול, לשלמא. איזיל זור אתפרש, מגו עמלקאה. דלמא אשיצינד, עמיה. ואת עבדת טיבו, עם כל בני ישראל. במסקהון, ממצרים. ואתפרש שלמא, מגו עמלקאה: **וַיֵּךְ שָׂאוּל אֶת-עַמְלֶק מִחַוִּילָה בּוֹאֵךְ שׁוּר אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי מִצְרַיִם:** ומחא שאול, ית דבית עמלק. מחוילה, מעלנא דחגרא. דעל, אפי מצרים: **וַיִּתְּפֹשׂ אֶת-אַגַּג מֶלֶךְ-עַמְלֶק חַי וְאֵת-כָּל-הָעַם הַחֲרִים לְפִי-חָרֶב:** ואחד. ית אגג מלכא דבית עמלק, כד חי. וית כל עמא, גמר לפתגם דחרב: **וַיַּחְמַל שָׂאוּל וְהָעַם עַל-אַגַּג וְעַל-מִיטֵב הַיְצָאן וְהַבְּקָר וְהַמְּשָׁנִים וְעַל-הַפָּרִים וְעַל-כָּל-הַטּוֹב וְלֹא אָבוּ הַחֲרִימָם וְכָל-הַמְּלָאכָה נִמְבֹּזָה וְנִמְסָ אֵתָהּ הַחֲרִימוּ: וְחָס שָׂאוּל וְעַמָּא, עַל אַגַּג. וְעַל שֹׁפֵר עֲנָא וְתוֹרֵי וְשִׁמְיָא וּפְטִימָא, וְעַל כָּל דְּטָב. וְלֹא אָבוּ, לְגַמְרוּתְהוֹן. וְכָל מַדְעָם, דְּשִׁיט וְדַבְּסִיר, יִתִּיהָ גַּמְרוּ: וַיְהִי דְּבַר-יְהוָה אֶל-שָׁמוּאֵל לֵאמֹר: וְהוּא פִּתְגָם נְבוּאָה, מִן קָדָם יי.**

זולק דהקדוק: ה ויפקדם. הוי"ו געיא: ז לכו סרו. הסמ"ך דגש בכל ספרי תימן: אספד. המאריך באל"ף והשוא שבפ"א נח: ט את אגג מלך. כל דסמ"ך למ"ם פתח סגול:

עם שְׂמוּאֵל, לְמִימֵר: ^{כב} נְחַמְתִּי כִּי־הִמְלַכְתִּי אֶת־שָׂאוּל
 לְמֶלֶךְ כִּי־שָׁב מֵאַחֲרַי וְאֶת־דְּבָרִי לֹא הִקִּים וַיַּחַר
 לְשִׂמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל־יְהוָה כָּל־הַלַּיְלָה: תְּבִית בְּמִימְרֵי אָרִי
 אִמְלִיכִית יֵת שָׂאוּל, לְמַהוּי מַלְכָּא. אָרִי תָב, מִבְּתַר פְּלַחְנִי. וַיֵּת
 פִּתְגָמִי, לֹא קָיִים. וּתְקִיף לְשִׂמוּאֵל: וְצִלִּי קָדָם יְיָ, כָּל לַיְלָיָא:
^{כג} וַיִּשְׁבֹּם שְׂמוּאֵל לְקִרְאֵת שָׂאוּל בַּבֶּקֶר וַיִּגֵּד לְשִׂמוּאֵל
 לֵאמֹר בָּא־שָׂאוּל הַכְּרַמְלָה וְהִנֵּה מֵצִיב לוֹ יָד וַיִּסֹּב
 וַיַּעֲבֹר וַיֵּרֶד הַגִּלְגָּל: וְאֶקְדִּים שְׂמוּאֵל. לְקַדְמוֹת שָׂאוּל, בְּצַפְרָא.
 וְאֶתְחִוֵּא לְשִׂמוּאֵל, לְמִימֵר. אֶתָּא שָׂאוּל לְכַרְמְלָא וְהָא מְתַקִּין לִיהַּ תַּמָּן
 אַתָּר, לְפִלְגָּא בֵּיהַּ בְּזַתָּא. וְאֶסְתַּחַר, וְעֵבֶר. וְנַחַת, לְגִלְגָּלָא: ^{כד} וַיִּכָּא
 שְׂמוּאֵל אֶל־שָׂאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ שָׂאוּל בְּרוּךְ אַתָּה לַיהוָה
 הַקִּימְתִּי אֶת־דְּבַר יְהוָה: וְאֶתָּא שְׂמוּאֵל, לְוֵת שָׂאוּל. וַאֲמַר לִיהַּ
 שָׂאוּל. בְּרִיךְ אַתָּה, קָדָם יְיָ. קִימִית, יֵת פִּתְגָמָא דִּיִּי: ^{כה} וַיֹּאמֶר
 שְׂמוּאֵל וּמָה קוֹל־הַצֶּאֱן הַזֶּה בְּאֲזְנֵי וְקוֹל הַבֶּקֶר אֲשֶׁר
 אֲנֹכִי שׁוֹמֵעַ: וַאֲמַר שְׂמוּאֵל. וְאֵלוֹ קִימְתָּא וּמָא קַל עֲנָא הַדִּין, בְּאֲדָנִי.
 וְקַל תּוֹרִיָּא. דְּאֲנָא, שׁוֹמֵעַ: ^{כו} וַיֹּאמֶר שָׂאוּל מִעַמְלִקֵי
 הַבְּיָאוֹם אֲשֶׁר חָמַל הָעַם עַל־מִיטַב הַצֶּאֱן וְהַבֶּקֶר לְמַעַן
 זָבַח לַיהוָה אֶל־הַיָּד וְאֶת־הַיֵּתֶר הִתְרַמְּנוּ: וַאֲמַר שָׂאוּל,
 מִעַמְלִקָּא אִיתֵיאוּנוּן. דְּחָס עֲמָא, עַל שְׁפַר עֲנָא וְתוֹרִי. בְּדִיל לְדַבְּחָא,
 קָדָם יְיָ אֶלְהָדָךְ. וַיֵּת מוֹתָרָא, גְּמַרְנָא: ^{כז} וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל אֶל־שָׂאוּל
 הֲרָף וְאֶגִּידָה לְךָ אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי הַלַּיְלָה
 (כ' וַיֹּאמְרוּ) וַיֹּאמֶר לוֹ דִּבֶּר: וַאֲמַר שְׂמוּאֵל, לְשָׂאוּל. אֲוִרִיךְ, וְאַחֲוִי
 לְךָ. יֵת דְּאֶתְמַלֵּל מִן קָדָם יְיָ. עֲפִי, בְּלִילָא. וַאֲמַר לִיהַּ, מְלִיל:
 זֶלֶק הַרְקָדוּק: " וַאֲגִידָה לְךָ הַלַּמָּד דְּגֵשׁ:

דה וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הֲלוֹא אִם-קָטָן אַתָּה בְּעֵינַיִךְ רֹאשׁ
 שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה וַיִּמְשַׁחְךָ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל:
 וַאֲמַר שְׁמוּאֵל. הֲלֹא מִן שִׁירֵי־יֹדֶךָ הוּיָא שֵׁיט וְחִלְשֵׁי, בְּעֵינַי נִפְשָׁךְ. בְּרַם
 זְכוּת שְׁבֹטָא דְבְנֵי־מִין אַבּוּד, הִיא גְרַמַּת לָךְ. דְּבַעָא לְמַעַבְר בְּיַמָּא, קָדָם
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּדִיל כּוֹן, רַבִּיךָ יי. לְמַהוּי מַלְכָּא, עַל יִשְׂרָאֵל: יט וַיִּשְׁלַחְךָ
 יְהוָה בְּדַרְךָ וַיֹּאמֶר לָךְ וְהַחֲרַמְתָּה אֶת-הַחֲטָאִים
 אֶת-עַמְלֵק וְנִלְחַמְתָּ בּוֹ עַד פְּלוּתָם אַתֶּם: וְשִׁלַּחְךָ יי,
 בְּאוּרְחָא. וַאֲמַר. אֵיזִיל וְתַגְמַר. ית חִיבָא, ית דְּבֵית עַמְלֵק. וְתַגִּיחַ קְרָבָא,
 בְּהוֹן, עַד דְּתַשִּׁיזֵי, יתְהוֹן: כ וְלָמָּה לֹא-שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה
 וְתַעֲטֵ אֶל-הַשָּׁלָל וְתַעֲשׂ הָרַע בְּעֵינַי יְהוָה: וְלָמָּה לֹא
 קִבַּלְתָּא, לְמִימְרָא דֵיִי. וְאַתְפְּנִיתָא, עַל בְּזֻתָּא. וְעַבְדְתָּא דְּבֵישׁ, קָדָם יי:
 כא וַיֹּאמֶר שָׂאוּל אֶל-שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה
 וַאֲלֶיךָ בְּדַרְךָ אֲשֶׁר-שָׁלַחְתָּנִי יְהוָה וְאַכִּיָּא אֶת-אַגַּג מֶלֶךְ
 עַמְלֵק וְאַתְּ-עַמְלֵק הַחֲרַמְתָּנִי: וַאֲמַר שָׂאוּל, לְשְׁמוּאֵל. דְּקִבַּלְתִּית,
 לְמִימְרָא דֵיִי. וְאַזְלִית. בְּאוּרְחָא, דְּשִׁלַּחְתָּנִי יי. וְאַיְתִיתִי. ית אַגַּג, מַלְכָּא
 דְּבֵית עַמְלֵק, וְיַת דְּבֵית עַמְלֵק, גַּמְרִית: כב וַיִּקַּח הָעַם מֵהַשָּׁלָל
 צֹאן וּבָקָר רֵאשִׁית הַחֲרָם לְזִבְחַ לַיהוָה אֱלֹהֵיךָ בְּגִלְגָּל:
 וְאַפְרִישׁ עֲמָא מִן בְּזֻתָּא. עֵן וְתוֹרִין, קָדָם דִּי־חַרְמוֹן. לְדַבְחָא. קָדָם יי
 אֱלֹהֶיךָ, בְּגִלְגָּלָא: כג וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֲפִץ לַיהוָה בְּעֵלּוֹת
 וּזְבָחִים כְּשִׁמְעַ בְּקוֹל יְהוָה הִנֵּה שָׁמַעַ מְזִבַּח טוֹב
 לְהַקְשִׁיב מִחֲלַב אֵילִים: וַאֲמַר שְׁמוּאֵל. הֲרַעוּא קָדָם יי, בְּעֵלּוֹן
 וְנִכְסַת קֹדְשִׁין. כְּקַבְלָא, לְמִימְרָא דֵיִי. הָא קַבְלָא לְמִימְרֵיהּ, מְנַכְסַת

זולק הדקדוק: דה הלווא אם קטן. אזלא בלמ"ד לא ברביע בכל התיגאן: יט וישלחך. למ"ד
 בפתח בכל ספרי תימן ומסיר עליה 'לחוד פתח' וכן בירושלמיים: כב מהשלל. המ"ם גע:
 כג הנה שמע. בפשטא אחת בכל התיגאן והיא מלרע:

קִדְשֵׁינָּה טָבָה לְאַצְתָּא לְמַלְיָה נְבִיִּיָּהּ, מִתְרַב פְּטִימִין: כִּד כִּי
 חֲטָאת־קָסָם מְרִי וְאִזְוֹן וְתִרְפִּים הַפְּצָר יַעֲזֵן מְאִסְתָּא
 אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאַסְתָּ מִמֶּלְךָ: אַרְי פְּחוּבַת גְּבֵרִיא דְשְׂאֵלִין
 בְּקַסְמָא בְּן חוּבַת כָּל גְּבַר, דְּמִסְרִיב עַל פְּתַגְמֵי אוּרִיתָא. וּכְחוּבֵי עֲמָא
 דְּטַעֲזֵן בְּתַר טַעֲזֵתָא בְּן חוּבַת כָּל אַנְשֵׁי, דְּבַצֵּר וּמוֹסִיף עַל מְלֵי נְבִיִּיא.
 חֲלָף. דְּקַצְתָּא, בְּפִתְגָמָא דִּיִּי. וְרַחֲקָד, מְלַמְהוּי מְלָפָא: כִּד וַיֹּאמֶר
 שְׂאוּל אֶל־שְׂמוּאֵל חֲטָאתִי כִּי־עֲבַרְתִּי אֶת־פִּי־יְהוָה
 וְאֶת־דְּבַר־יְהוָה כִּי יֵרָאֵתִי אֶת־הָעַם וְאֲשָׁמַע בְּקוֹלָם: וַאֲמַר
 שְׂאוּל לְשְׂמוּאֵל, חֲבִית. אַרְי עֲבַרְתִּי עַל מִימְרָא דִּיִּי, וּבִסְרִית עַל פְּתַגְמָךְ.
 אַרְי דְּחִילִית, מִן עֲמָא. וְקַבִּילִית, לְמִימְרֵהוּן: כִּד וְעֵתָה שְׂא נָא
 אֶת־חֲטָאתִי וְשׁוּב עִמָּי וְאֲשַׁתְּחֻנָּה לִי־יְהוָה: וּכְעַן. שְׂבוּק פְּעֵן,
 לְחוּבֵי. וְתוּב עִמָּי. וְאַסְגוּד, קָדָם יִי: כִּד וַיֹּאמֶר שְׂמוּאֵל אֶל־שְׂאוּל
 לֹא אֲשׁוּב עִמָּךְ כִּי מְאִסְתָּה אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאַסְתָּ
 יְהוָה מִהָיֹת מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל: וַאֲמַר שְׂמוּאֵל, לְשְׂאוּל. לֹא
 אֲתוּב, עִמָּךְ. אַרְי קַצְתָּא, בְּפִתְגָמָא דִּיִּי. וְרַחֲקָד יִי. מְלַמְהוּי מְלָפָא, עַל
 יִשְׂרָאֵל: כִּד וַיִּסַּב שְׂמוּאֵל לְלֶכֶת וַיַּחֲזֵק בְּכַנְף־מְעִילוֹ
 וַיִּקְרַע: וְאַסְתְּחַר שְׂמוּאֵל, לְמִיזַל. וְאַתְקִיף בְּכַנְף מְעִילִיה, וְאַתְבְּזַע:
 כִּד וַיֹּאמֶר אֵלָיו שְׂמוּאֵל קְרַע יְהוָה אֶת־מַמְלַכּוֹת יִשְׂרָאֵל
 מֵעַלְיָךְ הַיּוֹם וּנְתַנָּה לְרַעְךָ הַטּוֹב מִמֶּךָ: וַאֲמַר לִיה, שְׂמוּאֵל.
 אַעֲדִי יִי. יַת מַלְכוּתָא דִּישְׂרָאֵל. מִנְךָ, יוֹמָא דִּין. וַיְהִי־בֵהּ. לְחִבְרָד, דְּתַקְנִין

וְזֶלֶק הַדְּקָדוּק: כִּד וַיִּמְאַסְתָּ. בְּכָל הַתִּיגָאן הַמְאָרִיךְ בִּיּוֹד, וּבְאַל־ף אֵין שֵׁם מְאָרִיךְ. וְאַ"כּ הַקְּמִין
 חֲטוּף וְהַשׁוּא שְׂבַסְמִיךְ נַח לְפִי הַדְּקָדוּק, וְכֵן תְּנִייתָא דְּלַקְמִן (פֶּס' כו'): כִּד וְאַשְׁתְּחֻנָּה. הַאֲל־ף גְּעִי:
 כִּד וַיַּחֲזֵק בְּכַנְף־מְעִילוֹ וַיִּקְרַע. סִימֵן זֶה מְסַר בִּידוֹ מִי שְׁעֵתִיד לְקָרְעַ כְּנָף מְעִילוֹ הוּא שִׁימְלוּךְ,
 וְלִזֶּה אָמַר שְׂאוּל לְדוֹד כְּשִׁכְרַת כְּנָף מְעִילוֹ 'יִדְעֵתִי כִי מֶלֶךְ תְּמַלּוּךְ'. הַכִּי אֵיתָא בְּאַגְדָּה, וּמְבִיאוּ
 רַד"ק ז"ל:

עובדוהי מנך: ל וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר וְלֹא יִנְחָם כִּי
 לֹא אָדָם הוּא לְהִנְחָם: וְאִם תִּימַר אֲתוּב מֵחֻבִּי וַיִּשְׁתַּבֵּיך לִי בְדִיל
 דְּאֶעֱבִיד מַלְכוּ אָנָּה וּבְנֵי עַל יִשְׂרָאֵל, לְעַלְמָא. כְּבָר גְּזִיר עֲלֶיך מִן קָדָם מְרִי
 נִצְחָנִיָּה דְיִשְׂרָאֵל דְּלִית קְדָמוּהֵי שְׁקַר, וְלֹא תִיִּיב מִמָּא דְאָמַר. אֲרִי לֹא
 כְּבִנֵי אֲנִשָּׂא הוּא, דְּאָמְרִין וּמְכַדְּבִין גְּזִרִין, וְלֹא מְקִימִין: לֹא וַיֹּאמֶר
 חֲטָאתִי עִתָּה כַּבְּדֵנִי נָא נִגְדֵּי-זִקְנֵי עַמִּי וְנִגְדֵי יִשְׂרָאֵל וְשׁוּב
 עַמִּי וְהִשְׁתַּחֲוִיתִי לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְאָמַר חֲבִית. כָּעֵן. יִקְרַנִּי כָּעֵן.
 קָדָם סְבִי עַמִּי, וְקָדָם יִשְׂרָאֵל. וְתוּב עַמִּי. וְאֶסְגֹּוד, קָדָם יי אֱלֹהֶיךָ:
 לֵב וַיִּשָּׁב שְׁמוּאֵל אַחֲרֵי שְׁאוּל וַיִּשְׁתַּחֲוֶי שְׁאוּל לַיהוָה: וְתַב
 שְׁמוּאֵל, בְּתַר שְׁאוּל. וּסְגִיד שְׁאוּל, קָדָם יי: לֵב וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
 הִגִּישׁוּ אֵלַי אֶת-אֲגַג מֶלֶךְ עַמְלֵק וַיִּלְךְ אֵלָיו אֲגַג מֵעַדְנָת
 וַיֹּאמֶר אֲגַג אֶבֶן סֵר מֵרֶ-הַמּוֹת: וְאָמַר שְׁמוּאֵל. קָרִיבוּ לְוֹתִי, יֵת
 אֲגַג מֶלֶכָּא דְּבֵית עַמְלֵק. וְאֶתָּה לְוֹתִיָּה. אֲגַג, מִפְּנֵקָא. וְאָמַר אֲגַג. בְּכַעַן
 רְבוּנִי, מְרִיר מוֹתָא: לֵב וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר שִׁפְלָה נָשִׁים
 חֲרָבְךָ כִּן-תִּשְׁפַל מִנְּשִׁים אִמְךָ וַיִּשְׁפֹּף שְׁמוּאֵל אֶת-אֲגַג
 לְפָנָיו יְהוָה בַּגְּלָגֶל: וְאָמַר שְׁמוּאֵל. כְּמָא דְּאֶתְכִילַת נְשִׂיא, חֲרָבְךָ. כִּן
 תִּתְכַּל מִנְּשִׂיא, אִמְךָ. וּפִשַׁח שְׁמוּאֵל יֵת אֲגַג. קָדָם יי, בַּגְּלָגֶלָּא:

(גְּאֵלְנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרַקְנָא. יי צְבָאוֹת, שְׁמִיָּהּ קְדִישָׁא, דְּיִשְׂרָאֵל:)

על דא יתברך וישתבח, שמא רבא קדישא. די לעילא, חיא וקימא. מברך הוא לעלם,
 ולעלמי עלמיא:

מפטיר דשבת פרה

במדבר סימן י"ט פסוקים א' - כ"ב

וידבר יהוה אל-משה ואל-אהרן לאמר: זאת חקת התורה אשר-צוה יהוה לאמר דבר | אל-בני ישראל ויקחו אליך פרה אדמה תמימה אשר אין-בה מום אשר לא-עלה עליה על: ונתתם אתה אל-אלעזר הכהן והוציא אתה אל-מחוי למחנה ושחט אתה לפניו: ולקח אלעזר הכהן מדמה באצבעו והזה אל-נכח פני אהל-מועד מדמה שבע פעמים: ושרף את-הפרה לעיניו את-ערה ואת-בשרה ואת-דמה על-פרשה שרף: ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת והשליך אל-תוך שרפת הפרה: וכבס בגדיו הכהן ורחץ בשרו במים ואחר יבא אל-המחנה וטמא הכהן עד-הערב: והשרף אתה וכבס בגדיו במים ורחץ בשרו במים וטמא עד-הערב: ואסף | איש טהור את אפר הפרה והניח מחוי למחנה במקום טהור והיתה לעדת בני-ישראל למשמרת למי נדה חטאת הוא: וכבס האסף את-אפר הפרה את-בגדיו וטמא עד-הערב והיתה לבני ישראל ולגר הגר בתוכם לחקת עולם: הנגע במת לכל-נפש אדם וטמא שבעת ימים: הוא יתחטא בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר ואם-לא יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר: כל-הנגע במת בנפש האדם אשר-ימות ולא יתחטא את-משכן יהוה טמא ונכרתה הנפש ההוא מישראל כי מי נדה לא-זרק עליו טמא יהיה עוד טמאתו בו: זאת התורה אדם כי-ימות באהל כל-הבא אל-האהל וכל-אשר באהל יטמא שבעת ימים: וכל כלי פתוח אשר אין-צמיד פתיל עליו טמא הוא: וכל אשר-יגע על-פני השדה בחלל-הרב או במת או-בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים: ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל-פלי: ולקח אזוב וטבל במים איש טהור והזה על-האהל ועל-כל-הכלים ועל-הנפשות אשר היו-שם

ועל-הנגע בעצם או בחלל או במת או בקבר: והזה הטהר
 על-הטמא ביום השלישי וביום השביעי וחטאו ביום השביעי וכבס
 בגדיו ורחץ במים וטהר בערב: ואיש אשר-יטמא ולא יתחטא
 ונכרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את-מקדש יהוה טמא מי
 נדה לא-זרק עליו טמא הוא: והיתה להם לחקת עולם ומזה
 מי-הנדה יכבס בגדיו והנגע במי הנדה יטמא עד-הערב: וכל
 אשר-יגע בו הטמא יטמא והנפש הנגעת תטמא עד-הערב:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם. אשר בחר, בנביאים טובים. ורצה
 בדבריהם, הנאמרים באמת. ברוך אתה יהוה. הבוחר בתורה,
 במשה עבדו, וב ישראל עמו. ובנביאי האמת והצדק: (אמן)

הפטרה דשבת פרה

ביחזקאל סימן ל"ו

וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: וְהָיָה פִתְגָם נְבוּאָה מִן קֶדֶם יְיָ,
 עָמִי לְמִימְרִי: בֵּן-אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל יֹשְׁבִים
 עַל-אֲדָמְתָם וַיִּטְמְאוּ אוֹתָהּ בְּדַרְכָם וּבַעֲלִילוֹתָם כְּטִמְאַת'
 הַנְּדָה הִיְתָה דַרְכָם לִפְנֵי: בַּר אָדָם. בֵּית יִשְׂרָאֵל, יִתְבִּין עַל
 אֲרַעְהוֹן. וְסָאִיבוּ יְתָהּ. בְּאוֹרַחְתָּהוֹן, וּבַעֲוֹבְדֵיהוֹן. כְּסוֹאֲבַת, אֲתָא טִמְאַהּ.
 הֵת אוֹרַחְהוֹן, קֶדְמִי: וְאַשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם עַל-הַדָּם
 אֲשֶׁר-שָׁפְכוּ עַל-הָאָרֶץ וּבְגִלּוּלֵיהֶם טִמְאוּהָ: וּשְׁפִכִית חֲמָתִי,
 עֲלֵיהוֹן. עַל דָּם זָבָא, דְאֲשֵׁדוּ עַל אֲרַעָא. וּבְפִלְחֵן טְעוּתְהוֹן, סְאִבוּהָ:
 וְאַפְיִן אַתֶּם בְּגוֹזִים וַיִּזְרוּ בְּאַרְצוֹת כְּדַרְכָם וּכְעֲלִילוֹתָם
 שְׁפִטְתִּים: וְאִגְלִיתִי יְתָהוֹן, לְבִינֵי עַמְמֵיָא. וְאַתְבְּדְרוּ, בְּמַדִּינְתָא.
 בְּאוֹרַחְתָּהוֹן בִּישְׁתָּא וּכְעוֹבְדֵיהוֹן מִקְלָקְלֵיָא, אֲתַפְרַעִית מִנְהוֹן:

הַ וַיָּבֹא אֶל-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר-בָּאוּ שָׁם וַיַּחְלִלוּ אֶת-שֵׁם קֹדֶשׁי
 בְּאָמַר לָהֶם עִם-יְהוָה אֱלֹהֵי וּמֵאֲרָצוֹ יֵצְאוּ: וְעַלֹּי לְבִינֵי
 עַמְּמִיָּא, דְּאִתְגַּלְיָאוּ לְתַמְּנָן. עַל דְּאִחִילוּ, יְת שְׁמָא דְקֹדֶשׁי. בְּדִאֲמַרִּין
 לְהוֹן, אִם עַמִּיָּה דִּי אֵלִין. וְאִיכְדִין מֵאֲרַע בֵּית שְׂכִינְתִּיהָ, גְּלוּ: וְאֶחְמַל
 עַל-שֵׁם קֹדֶשׁי אֲשֶׁר חָלְלוּהוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּגוֹיִם אֲשֶׁר-
 בָּאוּ שָׁמָּה: וְחִסִּית, עַל שְׁמָא דְקֹדֶשׁי. דְּאִחְלוּהִי, בֵּית יִשְׂרָאֵל. בִּינֵי
 עַמְּמִיָּא, דְּאִתְגַּלְיָאוּ לְתַמְּנָן: לְכֹן אָמַר לְבֵית-יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר
 אֲדֹנֵי יְהוָה לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אִם-
 לְשֵׁם-קֹדֶשׁי אֲשֶׁר חָלַלְתֶּם בְּגוֹיִם אֲשֶׁר-בָּאתֶם שָׁם: בְּכִין,
 אִימַר לְבֵית יִשְׂרָאֵל. בְּדַנְן אָמַר, יי אֱלֹהִים. לֹא בְדִילְכוֹן. אֲנָא עֲבִיד, בֵּית
 יִשְׂרָאֵל. אֱלֹהִין לְשְׁמָא דְקֹדֶשׁי, דְּאִחִילְתוּן. בִּינֵי עַמְּמִיָּא, דְּאִתְגַּלְיָתוּן
 לְתַמְּנָן: וְקֹדֶשְׁתִּי אֶת-שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְּחַלֵּל בְּגוֹיִם אֲשֶׁר
 חָלַלְתֶּם בְּתוֹכֶם וַיִּדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה נָאִם אֲדֹנֵי
 יְהוָה בְּהַקְדָּשִׁי בְּכֶם לְעֵינֵיהֶם: וְאֶקְדִּישׁ, יְת שְׁמִי רַבָּא. דְּאִתְחַל,
 בִּינֵי עַמְּמִיָּא. דְּאִחִילְתוּן, בִּינֵיהוֹן. וַיִּדְעוּן עַמְּמִיָּא, אֲרִי אֲנָא יי. אָמַר, יי
 אֱלֹהִים. כֹּד אֶתְקַדֵּשׁ בְּכוֹן, לְעֵינֵיהוֹן: וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם מִן-הַגּוֹיִם
 וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל-הָאֲרָצוֹת וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם
 אֶל-אֲדַמְתְּכֶם: וְאֶקְרִיב יְתְכוֹן, מִבִּינֵי עַמְּמִיָּא. וְאֶכְנִישׁ יְתְכוֹן, מִכָּל
 מְדִינְתָא. וְאֶעִיל יְתְכוֹן, לְאֲרַעְכוֹן: וְזָרְקֹתִי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים
 וְטָהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל-גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהַר
 אֶתְכֶם: וְאֶשְׁבּוֹק לְחֹבִיכוֹן. כְּמָא דְמַדְכֹן בְּמִי אֲדִיּוֹתָא וּבְקַטְס תּוֹרְתָא
 דְחֻטְאָתָא, וְתַדְכוֹן. מִכָּל סוּאָבְתְכוֹן. וּמִכָּל פְּלַחַן טְעוֹתְכוֹן, אֲדַכִּי יְתְכוֹן:

זולק הדקדוק: ה בהקדשי בכם לעיניהם. 'לעיניהם' בה"א לא בכ"ף בכל ספרי תימן. וכן יש
 בירושלמיים:

וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֶּן בְּקִרְבְּכֶם
 וְהִסְרֹתִי אֶת-לֵב הָאֲבֹן מִבְּשָׂרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר׃
 וְאֶתִּין לְכוֹן, לֵב דְּחֹל. וְרוּחַ דְּחֹלָא, אֶתִּין בְּמַעֲיָכוֹן. וְאֶתְבַּר יֵת לְבָא
 דְּרִשְׁעָא דְּהוּא תַקִּיף בְּאֲבָנָא, מִבְּסַרְכוֹן. וְאֶתִּין לְכוֹן לֵב דְּחֹל קְדָמִי,
 לְמַעַבְד רְעוּתִי׃ יב וְאֶת-רוּחִי אֶתֶּן בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי אֶת
 אֲשֶׁר-בְּחַקִּי תִלְכוּ וּמִשְׁפָּטֵי תִשְׁמְרוּ וְעָשִׂיתֶם׃ וְיֵת רוּחַ
 קְדָשִׁי, אֶתִּין בְּמַעֲיָכוֹן. וְאֶעֱבִיד. יֵת דְּבַקִּימִי, תְּהַכּוֹן. וְדִינִי תִטְרוֹן,
 וְתַעֲבְדוּן׃ יג וְיִשְׁבַּתֶּם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְתֵּיכֶם וְהֵייתֶם
 לִי לְעָם וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃ וְתִתְבּוֹן בְּאַרְעָא.
 דִּיהִבִּית, לְאַבְהֶתְכוֹן. וְתִהוֹן קְדָמִי, לְעָם. וְאֲנָא, אֶהְוִי לְכוֹן, לְאַלְהָה׃
 דְּוְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל טְמְאוּתֵיכֶם וְקִרְאתִי אֶל-הַדָּגָן
 וְהִרְבִּיתִי אֹתוֹ וְלֹא-אֶתֶּן עֲלֵיכֶם רָעַב׃ וְאֶפְרוֹק יִתְכוֹן. מִכָּל,
 סוֹאֲבַתְכוֹן. וְאֶבְרִיד יֵת עֲבוּרָא, וְאֶסְגִּי יִתִּיהָ. וְלֹא אֶתִּין עֲלֵיכוֹן, כִּפְנָא׃
 דְּוְהִרְבִּיתִי אֶת-פְּרִי הָעֵץ וְתִנּוּבַת הַשָּׂדֶה לְמַעַן אֲשֶׁר
 לֹא תִקְחוּ עוֹד חֶרֶפַת רָעַב בְּגוֹיִם׃ וְאֶסְגִּי, יֵת פִּירֵי אֵילָנָא.
 וְעַלְלַת, חִקְלָא. בְּדִיל. דְּלֹא תִקְבְּלוֹן עוֹד, חֲסוּדֵי כִפְנָא, בִּינֵי עַמְמֵי־א׃
 דְּוְזָכַרְתֶּם אֶת-דַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר
 לֹא-טוֹבִים וּנְקֻטַּתֶּם בְּפִנְיֵיכֶם עַל עוֹנֹתֵיכֶם וְעַל
 תּוֹעֲבֹתֵיכֶם׃ וְתִדְכְּרוּן, יֵת אֹרְחַתְכוֹן בִּישְׁתָּא. וְעוֹבְדֵיכוֹן, דְּלֹא תִקְנִין.
 וְתִדְנַקוּן, וְתִהוֹן חֲזוֹן. עַל, חוֹבֵיכוֹן. וְעַל, תּוֹעִיבַתְכוֹן׃ דְּ לֹא לְמַעַנְכֶם
 אֲנִי-עָשִׂה נְאֻם אֲדַנִּי יִהְיֶה יוֹדַע לָכֶם בּוֹשׁוּ וְהִכְלַמוּ
 מִדַּרְכֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ לֹא בְדִילְכוֹן אֲנָא עֲבִיד. אֲמַר, יי אֱלֹהִים.
 יִתִּידַע, לְכוֹן. בְּהִיתוּ, וְאֶתְכַנְעוּ. מֵאֹרְחַתְכוֹן, בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
 דְּ כֹה אֲמַר אֲדַנִּי יִהְיֶה בְיוֹם טְהָרֵי אֶתְכֶם מִכָּל

עֲוֹנוֹתֵיכֶם וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת־הָעָרִים וְנִבְנוּ הַחֲרָבוֹת: פִּדְנָן
אָמַר, יי אלהים. בְּיוֹמָא, דְּאָדְפִי יתְכוּן. מְכַל, חוֹבֵיכוּן. וְאֵי־תִיב, ית
קְרוּיָא. וְיִתְפְּנִין, חֲרָבְתָא: וְהָאָרֶץ הַנְּשֻׁמָּה תַעֲבֹד תַּחַת
אֲשֶׁר הִיְתָה שְׁמֻמָּה לְעֵינַי כָּל־עוֹבְרָ: וְאַרְעָא דְהָת צְדִיָּא,
תַּתְּפֹּלַח. חֲלָף, דְהָת צְדוּ. לְעֵינַי, כָּל דְּעָדִי: כּ וְאָמְרוּ הָאָרֶץ הַלְלוּ
הַנְּשֻׁמָּה הִיְתָה פְּגוּן־עֵדוֹן וְהָעָרִים הַחֲרָבוֹת וְהַנְּשֻׁמוֹת
וְהַנְּהַרְסוֹת בְּצוּרוֹת יִשְׁבּוּ: וְיִמְרוּן. אַרְעָא דְכֵן דִּישְׂרָאֵל, דְהָת
צְדִיָּא. תַּבַּת לְמַהוּי, כְּגַנְתָּא דְעֵדוֹן. וְקְרוּיָא חֲרָבְתָא. וְצְדִיָּתָא וּמִפְּגָרְתָא,
פְּרַכִּין תַּקִּיפִין יְתִיבוּ: כּ וְיִדְעוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשְׁאָרוּ
סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי | אֲנִי יְהוָה בְּנִיתִי הַנְּהַרְסוֹת נִטְעִיתִי
הַנְּשֻׁמָּה אֲנִי יְהוָה דְּבִרְתִּי וְעִשִׂיתִי: וְיִדְעוּן עַמְמֵיָא. דִּישְׁתִּיאָרוּן,
סַחְרֵיכוּן. אַרִי, אָנָּא יי. בְּנִיתִי, מִפְּגָרְתָא. קִיִּמִית, צְדִיָּתָא. אָנָּא יי, גְּזֵרִית
בְּמִימְרֵי וְאַקִּיִּים:

(גְּאֵלְנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרַקְנָא. יי צְבָאוֹת, שְׁמִיָּה. קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

על דא יתברך וישתבח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. די לעילא, חַיָּא וְקִימָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלַם,
וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

מפסיר דשבת החודש

שמות סימן י"ב פסוקים א - כ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר: הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
לָכֶם רָאשׁ חֲדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחֹדֶשִׁי הַשָּׁנָה: דְּבָרוּ
אֶל־כָּל־עַדְתֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעֶשֶׂר לְחֹדֶשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ
שֶׁה לְבֵית־אָבִת שֶׁה לְבֵית: וְאִם־יִמְעַט הַבַּיִת מֵהֵיזוֹת מֹשֶׁה וְלָקַח

הוא ושכנו הקרב אל-ביתו במכסת נפשתי איש לפי אכלו תכסו
 על-השנה: שה תמים זכר בין-שנה יהיה לכם מן-הקבשים
 ומן-העזים תקחו: והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום
 לחדש הזה ושחטו אתו כל קהל עדת-ישראל בין הערבים: ולקחו
 מן-הדם ונתנו על-שתי המזוזות ועל-המשקוף על הבתים
 אשר-יאכלו אתו בהם: ואכלו את-הבשר בלילה הזה צלי-אש
 ומצות על-מדרים יאכלהו: אל-תאכלו ממנו נא ובשל מבשל
 במים כי אם-צלי-אש ראשו על-כרעיו ועל-קרבו: ולא-תותרו
 ממנו עד-בקר והנותר ממנו עד-בקר באש תשרפו: וככה תאכלו
 אתו מתניכם חגרים געליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם
 אתו בחפזון פסח הוא ליהוה: ועברתי בארץ-מצרים בלילה הזה
 והפיתי כל-בכור בארץ מצרים מאדם ועד-בהמה ובכל-אלי
 מצרים אעשה שפטים אני יהוה: והיה הדם לכם לאת על הבתים
 אשר אתם שם וראיתי את-הדם ופסחתי עליכם ולא-יהיה בכם
 נגף למשחית בהכתי בארץ מצרים: והיה היום הזה לכם לזכרון
 וחסתם אתו חג ליהוה לדרתיכם חקת עולם תחגגהו: שבעת ימים
 מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר מפתיתכם כי
 כל-אכל חמץ ונכרתה הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד-יום
 השביעי: וביום הראשון מקרא-קדש וביום השביעי מקרא-קדש
 יהיה לכם כל-מלאכה לא-יעשה בהם אך אשר יאכל לכל-נפש
 הוא לבדו יעשה לכם: ושמרתם את-המצות כי בעצם היום הזה
 הוצאתי את-עבאوتיכם מארץ מצרים ושמרתם את-היום הזה
 לדרתיכם חקת עולם: בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב
 תאכלו מצת עד יום האחד ועשרים לחדש בערב: שבעת ימים
 שאר לא ימצא בבתיכם כי | כל-אכל מחמצת ונכרתה הנפש
 ההוא מעדת ישראל בגר ובאזרח הארץ: כל-מחמצת לא תאכלו
 בכל מושבתיכם תאכלו מצות:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנַבִּיאִים טוֹבִים. וְרָצָה
בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
בְּמֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנַבִּיאֵי, הָאֱמֶת וְהַצְּדָק: (אמין)

הפטרה דשבת החודש

ביחזקאל סימן מ"ה

כֹּה-אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה רַב-לְכֶם נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל חֲמֵס
וְשָׂד הַסִּירוּ וּמִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשׂוּ הָרִימוּ גְרִשְׁתֵּיכֶם
מֵעַל עַמֵּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: כְּדָנָן אָמַר, יי אֱלֹהִים. סְגִי לְכוּן,
רַבְרָבֵי יִשְׂרָאֵל. חֲטָפָא וּבָזָא, אַעְדּוּ. וְדִין דְּקִשׁוּט וְזָכוּ, עַבְדּוֹ. סְלִיקוּ
תַקְלָתְכוֹן, מִגּוֹ עַמֵּי. אָמַר, יי אֱלֹהִים: **מֵאֲזֵנֵי-צְדָק וְאִיפַת-צְדָק**
וּבַת-צְדָק יְהִי לְכֶם: מוֹזְנוֹן דְּקִשׁוּט, וּמְכִילָן דְּקִשׁוּט. וּבַתִּין דְּקִשׁוּט,
יְהוֹן לְכוּן: **הָאִיפָה וְהַבַּת תִּכּוֹן אַחַד יְהִיהַ לְשֵׂאת מַעֲשֵׂר**
הַחֲמֵר הַבַּת וְעֵשִׂירַת הַחֲמֵר הָאִיפָה אֶל-הַחֲמֵר יְהִי
מִתְכַנְתּוֹ: מְכִילְתָא וּבַתָּא. טִיקַס חַד, יְהִי. סְכוּס, תְּלַת סְאִין. לְמַסַּב
מַעֲשֵׂר כּוּרָא בְּמְכִילַת רְטִיבָא, בַּתָּא. וְעֶסֶר כּוּרָא יַבִּישָׁא, מְכִילְתָּא. מִן
כּוּרָא, הוּי טְקוּסִיָּה: **וְהַשְּׁקֵל עֵשִׂרִים גְּרָה עֵשִׂרִים שְׁקָלִים**
חֲמִשָּׁה וְעֵשִׂרִים שְׁקָלִים עֲשָׂרָה וְחֲמִשָּׁה שְׁקָל הַמָּנָה
יְהִי לְכֶם: וְסַלְעָא, עֶסְרִין מְעִין. תְּלַתוֹת מְנָא, עֶסְרִין סַלְעִין. מְנִי
כְּסָפָא, עֶסְרִין וְחֲמִישׁ סַלְעִין. רַבְעוֹת מְנָא, חֲמִישׁ עֶסְרֵי סַלְעִין. כְּלָהוֹן,
שְׁתִּין. מְנָא רַבָּא. מְנִי קִדְשָׁא, יְהִי לְכוּן: **זֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר**
תָּרִימוּ שְׁשִׁית הָאִיפָה מִחֲמֵר הַחֲטִיִּים וְשְׁשִׁיתֶם הָאִיפָה
מִחֲמֵר הַשְּׁעָרִים: דָּא אַפְרָשׁוּתָא, דְּתַפְרָשׁוּן. חַד מִן שְׁתָּא
בְּמְכִילְתָּא, מְכוּר חֲטִין. וְחַד מִן שְׁתָּא, בְּמְכִילְתָּא. מְכוּר, סְעָרִין:

וְחֹק הַשְּׁמֹן הַבֵּת הַשְּׁמֹן מֵעֵשֶׂר הַבֵּת מִן־הַכֹּר עֲשֶׂרֶת
 הַבֵּתִים חֹמֶר כִּי־עֲשֶׂרֶת הַבֵּתִים חֹמֶר: וּדְחֹזִי לְמִסַּב מִן
 מִשְׁחָא, בְּמַכִּילַת רְטִיבָא. מֵעֶסְרָא בֵּתָא, מִן פּוֹרָא. חַד מִן עֶסְרָא הוּיָא
 בֵּתָא, מִן פּוֹרָא. אֲרִי עֵשֶׂר בֵּתִין, פּוֹרָא: וְשֵׁה־אַחַת מִן־הַצָּאן
 מִן־הַמְּאֵתִים מִמְּשָׁקָה יִשְׂרָאֵל לְמִנְחָה וּלְעוֹלָה
 וְלִשְׁלָמִים לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה: וְאָמַר חַד מִן עֲנָא
 מִן מְאֵתוֹ, דְּחֹזִי לְמִסַּב מִפְּטֻמָּא דְיִשְׂרָאֵל. לְמִנְחָתָא וּלְעֻלְתָּא, וּלְנִכְסַת
 קֹדֶשֶׁיָא. לְכַפֵּרָא עֲלֵיהוֹן. אָמַר, יי אֱלֹהִים: הַ כֹּל הָעַם הָאָרֶץ יִהְיוּ
 אֶל־הַתְּרוּמָה הַזֹּאת לְנָשִׂיא בְיִשְׂרָאֵל: כֹּל, עֲמָא דְאָרְעָא. יְהוֹן
 עֲבָדִין, ית אֶפְרַשׁוּתָא הָדָא. לְרַבָּא, בְּיִשְׂרָאֵל: ט וְעַל־הַנְּשִׂיא יִהְיֶה
 הָעוֹלוֹת וְהַמִּנְחָה וְהַנֶּסֶךְ בַּחֲגִים וּבַחֲדָשִׁים וּבַשַּׁבָּתוֹת
 בְּכָל־מוֹעֲדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הוּא־יַעֲשֶׂה אֶת־הַחֲטָאֹת וְאֶת־
 הַמִּנְחָה וְאֶת־הָעוֹלָה וְאֶת־הַשְּׁלָמִים לְכַפֵּר בְּעַד בֵּית־
 יִשְׂרָאֵל: וְעַל רַבָּא תְּהִי. עֻלְתָּא וּמִנְחָתָא, וְנִסְכֵּיָא. בַּחֲגִיָּא וּבִירְחֵיָא,
 וּבַשַּׁבָּיָא. בְּכָל מוֹעֲדֵי, בֵּית יִשְׂרָאֵל. הוּא יַעֲבִיד, ית חֲטָאֹתָא וְיֵת מִנְחָתָא.
 וְיֵת עֻלְתָּא, וְיֵת נִכְסַת קֹדֶשֶׁיָא. לְכַפֵּרָא, עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל: ד כֹּה־אָמַר
 אֲדֹנָי יְהוִה בְּרֵאשׁוֹן בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ תִּקַּח פֶּרֶךְ־בֶּן־בָּקָר
 תָּמִים וְחֲטָאֹת אֶת־הַמִּקְדָּשׁ: כְּדִן אָמַר, יי אֱלֹהִים. בְּקִדְמָאָה,
 בְּחַד לִירְחָא. תִּסַּב תוֹר בַּר תוֹרִי, שְׁלִים. וּתְרַבִּי, ית מִקְדָּשָׁא: ז וּלְקַח
 הַכֹּהֵן מִדָּם הַחֲטָאֹת וְנָתַן אֶל־מְזוֹזֹת הַבַּיִת וְאֶל־אַרְבַּע
 פְּנֹת הָעֶזְרָה לְמִזְבֵּחַ וְעַל־מְזוֹזֹת שַׁעַר הַחָצֵר הַפְּנִימִית:
 וַיִּסַּב כְּהֵנָּא, מִדְּמָא דְחֲטָאֹתָא. וַיִּתֵּן, עַל סְקַפַּת בֵּיתָא. וְעַל אַרְבַּע.
 זוֹת מְסַמְתָּא, לְמַדְבַּחָא. וְעַל סְקַפַּת. תְּרַע, דְּרַתָּא גִּיּוּתָא:
 זֶלֶק הַדְּקוּק: ט וְהַנֶּסֶךְ. הַנּוֹרֵן בְּצִירִי:

יב וְכֵן תַּעֲשֶׂה בְּשַׁבְּעָה בַּחֹדֶשׁ מֵאִישׁ שְׂגָה וּמִפְּתֵי
 וּכְפָרְתָם אֶת־הַבַּיִת: וְכֵן תַּעֲבִיד, בְּשַׁבְּעָא בִירְחָא. מְגַבֵּר דְּמִשְׁתְּלִי,
 וּמִטְפֵּשׁ. וּתְכַפְּרוּן, עַל בֵּיתָא: יג בְּרֵאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר יוֹם
 לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם הַפֶּסַח חֹג שְׁבַעֵת יָמִים מִצֹּת יֹאכְלוּ:
 בְּנִיסָן. בְּאַרְבַּעַת עֶסְרָא יוֹמָא, לִירְחָא. יְהִי לְכוּן, פֶּסַחָא. חֲגָא. שַׁבְּעָא
 יוֹמִין. פֶּטְרָא, יתְאַכִּיל: יד וְעֲשֶׂה הַנְּשִׂיא בַּיּוֹם הַהוּא בַּעֲדוֹ
 וּבַעֲד כָּל־עַם הָאָרֶץ פֶּר חֲטָאת: וַיַּעֲבִיד רַבָּא, בַּיּוֹמָא הַהוּא.
 חֲלִיפוּהִי. וּחֲלָף, כָּל עָמָא דְאַרְעָא. תוֹרָא, דְּחֲטָאתָא: טו וְשַׁבְּעַת
 יָמֵי־הַחֹג יַעֲשֶׂה עוֹלָה לִיהוָה שְׁבַעֵת פָּרִים וְשַׁבְּעַת
 אֵילִים תְּמִימִם לַיּוֹם שְׁבַעֵת הַיָּמִים וְחֲטָאת שְׁעִיר עֲזִים
 לַיּוֹם: וְשַׁבְּעָא יוֹמֵי חֲגָא, יַעֲבִיד עֲלֵתָא קָדָם יי. שַׁבְּעָא תוֹרִין. וְשַׁבְּעָא
 דְּכַרִּין שְׁלֵמִין, לַיּוֹמָא. שַׁבְּעָא, יוֹמָא. וְחֲטָאתָא, צִפִּיר בַּר עֲזִין, לַיּוֹמָא:
 טז וּמִנְחָה אֵיפָה לֶפֶר וְאֵיפָה לְאֵיל יַעֲשֶׂה וְשֶׁמֶן הֵיזַן לְאֵיפָה:
 וּמִנְחָתָא. מְכִילְתָא לְתוֹרָא. וּמְכִילְתָא לְדַכְרָא, יַעֲבִיד. וּמִשְׁחָא, מְלִי
 הֵינָא לְמְכִילְתָא: יז בְּשַׁבְּעֵי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּחֹג
 יַעֲשֶׂה כָּאלֹה שְׁבַעֵת הַיָּמִים כְּחֲטָאת כְּעֹלָה וְכַמִּנְחָה
 וְכַשְּׁמֹן: בְּשַׁבְּעָא. בַּחֲמִישֵׁת עֶסְרָא יוֹמָא לִירְחָא, בְּחֲגָא. יַעֲבִיד
 כְּאֵלִין, שַׁבְּעָא יוֹמָא. כְּחֲטָאתָא, כְּעֹלָתָא. וְכַמִּנְחָתָא, וְכַמִּשְׁחָא:
 יח כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה שִׁעַר הַחֲצֵר הַפְּנִימִית הַפְּנִיָה
 קָדָם יִהְיֶה סָגוּר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת יִפְתַּח
 וּבַיּוֹם הַחֹדֶשׁ יִפְתַּח: כְּדָנָן אָמַר, יי אֱלֹהִים. תַּרְעָא. דְּדַרְתָּא גְּוִיתָא,
 דְּפִתִּיחַ לְמַדְנָחָא. יְהִי אַחִיד. שְׁתָּא, יוֹמֵי חֲלָא. וּבַיּוֹמָא דְּשַׁבְּתָא, יְהִי
 פְתִיחַ. וּבַיּוֹמָא דִּירְחָא, יְהִי פְתִיחַ: יט וּבָא הַנְּשִׂיא דְּרַדְּ אֹלָם
 הַשְּׁעַר מַחוּץ וְעָמַד עַל־מְזוֹזֹת הַשְּׁעַר וְעָשׂוּ הַכֹּהֲנִים

אֶת-עוֹלָתוֹ וְאֶת-שְׁלָמָיו וְהִשְׁתַּחֲוָה עַל-מִפְתָּן הַשַּׁעַר
 וַיֵּצֵא וְהִשְׁעַר לֹא-יִסָּגֵר עַד-הָעֶרֶב: וַיֵּעוֹל רַבָּא. בְּאוֹרַח אוֹלְמָא
 דְּתַרְעָא, מִלְּבָרָא. וַיְקוּם, עַל סְקִפְתַּת תַּרְעָא. וַיַּעֲבֹדוּן כְּהִנְיָא. יְתַּעְלִיתְיָה,
 וַיְתַּנְכַּסֵּת קַדְשׁוֹהִי. וַיִּסְגֹּד. עַל סְקִפְתַּת תַּרְעָא, וַיְפֹק. וְתַרְעָא לֹא יִתְאַחַד,
 עַד רַמְשָׂא: כּ וְהִשְׁתַּחֲוָו עִם-הָאָרֶץ פֶּתַח הַשַּׁעַר הַהוּא
 בַּשַּׁבָּתוֹת וּבַחֲדָשִׁים לְפָנָי יְהוָה: וַיִּסְגְּדוּן, עִמָּא דְּאֶרְעָא.
 בְּמַעְלָנָא, דְּתַרְעָא הַהוּא. בְּשַׁבְּיָא, וּבִירְחִיָּא. קָדָם, יִי: כּא וְהִעְלָה
 אֲשֶׁר-יִקְרַב הַנָּשִׂיא לִיהוָה בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׂשָׂה כְּבָשִׂים
 תְּמִימִם וְאֵיל תְּמִיִם: וְעֵלְתָּא. דִּיקְרִיב רַבָּא, קָדָם יִי. בַּיּוֹמָא
 דְּשַׁבָּתָא. שְׂתָא אֲמַרִּין. שְׁלָמִין, וּדְכַר שְׁלִים: כּבּ וּמִנְחָה אֵיפָה
 לְאֵיל וְלִכְבָּשִׂים מִנְחָה מִתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הֵינן לְאֵיפָה:
 וּמִנְחָתָא, מְכִילְתָּא לְדְכָרָא. וְלֵאמְרִיא מִנְחָתָא, דְּתַדְבִּיק יְדִיָּהּ. וּמִשְׁחָא,
 מְלִי הֵינָא לְמְכִילְתָּא: כּגּ וּבַיּוֹם הַחֹדֶשׁ פֶּר בֶּן-בְּקָר תְּמִימִם
 וְשֵׁשֶׁת כְּבָשִׂים וְאֵיל תְּמִימִם יִהְיוּ: וּבַיּוֹמָא דִּירְחָא. תוֹר בַּר
 תוֹרִי, שְׁלָמִין. וְשְׂתָא אֲמַרִּין. וּדְכַר, שְׁלָמִין יְהוֹן: כּדּ וְאֵיפָה לְפָר
 וְאֵיפָה לְאֵיל יַעֲשֶׂה מִנְחָה וְלִכְבָּשִׂים כַּאֲשֶׁר תִּשְׂיֵג יָדוֹ
 וְשֶׁמֶן הֵינן לְאֵיפָה: וּמְכִילְתָּא לְתוֹרָא. וּמְכִילְתָּא לְדְכָרָא, יַעֲבִיד
 מִנְחָתָא. וְלֵאמְרִיא. כְּמָא דְּתַדְבִּיק, יְדִיָּהּ. וּמִשְׁחָא, מְלִי הֵינָא לְמְכִילְתָּא:
 כּהּ וּבְבוֹא הַנָּשִׂיא דְּרֶדֶךְ אוֹלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּבְדַרְכּוֹ יֵצֵא:
 וּבְמִיעַל רַבָּא. בְּאוֹרַח אוֹלְמָא דְּתַרְעָא, יֵעוֹל. וּבְאוֹרְחִיָּה, יְפֹק:
 כּוּ וּבְבוֹא עִם-הָאָרֶץ לְפָנָי יְהוָה בַּמוֹעֲדִים הַבָּא דְּרֶדֶךְ
 שַׁעַר צְפוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא דְּרֶדֶךְ-שַׁעַר נֶגֶב וְהַבָּא
 דְּרֶדֶךְ-שַׁעַר נֶגֶב יֵצֵא דְּרֶדֶךְ-שַׁעַר צְפוֹנָה לֹא יָשׁוּב דְּרֶדֶךְ
 הַשַּׁעַר אֲשֶׁר-בָּא בּוֹ כִּי נִכְחוּ (כ' יצאו) יֵצֵא: וּבְמִיעַל עִמָּא

דָּאָרְעָא. לְמַסְגַּד קָדָם יִי, בְּמוֹעֲדֵיָא. דְּעָלִיל. בְּאוֹרַח תְּרַע צְפוֹנָא, לְמַסְגַּד.
 יְפוּק, בְּאוֹרַח תְּרַע דְּרוֹמָא. וְדְעָלִיל, בְּאוֹרַח תְּרַע דְּרוֹמָא. יְפוּק, בְּאוֹרַח
 תְּרַע צְפוֹנָא. לָא יְתוּב. בְּאוֹרַח תְּרַעָא, דְּעָל בֵּיהּ אָרִי לְקַבְלֵיהּ, יְפוּק:
 כֹּו וְהַנְּשִׂיא בְּתוֹכָם בְּבוֹאֵם יָבוֹא וּבְדַרְכָּם יֵצְאוּ: וְרַבָּא.
 בֵּינֵיהוֹן בְּמִיעֲלֵהוֹן, יֵיעוּל. וּבְמַפְקֵהוֹן, יְפָקוּן: כַּח וּבְחֲגִים וּבְמוֹעֲדִים
 תְּהִיָּה הַמְּנַחָה אֵיפָה לְפָר וְאֵיפָה לְאֵיל וְלַכְּבָשִׂים מִתַּת
 יָדוֹ וְשֶׁמֶן הָיִן לְאֵיפָה: וּבְחֲגֵיָא וּבְמוֹעֲדֵיָא. תְּהִי מְנַחָתָא מְכִילְתָא
 לְתוֹרָא, וּמְכִילְתָא לְדַכְרָא. וְלֹא מְרִיא, דְּתַדְבִּיק יָדֵיהּ, וּמְשַׁחָא, מְלֵי הֵינָא
 לְמְכִילְתָא:

(גְּאֵלְנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרַקְנָא. יִי צְבָאוֹת, שְׁמִיָּהּ קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יְתַבְרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חֵיא וְקִימָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלָם,
 וְלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא:

זוֹלַק הַדְּקוּק: כֹּו וְהַנְּשִׂיא. הוּי"ו גְעִי: וּבְדַרְכָּם יֵצְאוּ. בְּדְפוּסִים: 'וּבְצִאתָם' וּבְכָל ס"ת
 'וּבְדַרְכָּם' וְעִיקָר. וְכַלְפֵי שְׁאֵמֶר תַּחֲלֵה בְנִשְׂיָא וּבְדַרְכּוֹ יֵצְא שְׁאִין מוֹתֵר לוֹ לַעֲשׂוֹת קַפְנִדְרִיא אִמֵּר
 כֹּאן 'וּבְדַרְכָּם יֵצְאוּ' כְּלוּמֵר בְּדֶרֶךְ הַעֵם שְׁהֵם מְצוּוּים לַעֲשׂוֹתוֹ קַפְנִדְרִיא, אִף הוּא מְצוּוֹה לַעֲשׂוֹתוֹ
 קַפְנִדְרִיא עִמָּהֶם וּכְמוֹתָם, וְכֵן רֵאִיתִי לְה"ר אַבְרָהָם קְדִמוֹן מַחְכְּמֵי צַנְעָא יַע"א בְּפִירוּשׁ כַּת"י
 ע"ש:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנִבְיָאִים טוֹבִים. וְרָצָה
 בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בְּתוֹרָה,
 בְּמוֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנִבְיָאֵי, הָאֵמֶת וְהַצְּדִק: (אמנ)

הפטרה דשבת הגדול

וְעַרְבָּה לִיהוָה מְנַחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בְּיַמֵּי עוֹלָם
 וּבְשָׁנִים קְדָמְנִית: וְיִתְקַבַּל קָדָם יִי. קוֹרְבַן אָנְשׁ

יהודה, ויתבי ירושלם. כיומי עלמא, וכשנין דמלקדמין: ב וקרבתני
 אליכם למשפט והייתי | עד ממהר במכשפים
 ובמנאפים ובנשבעים לשקר ובעשקי שכר-שכיר
 אלמנה ויתום ומטי-גר ולא יראוני אמר יהוה צבאות:
 ואתגלי עליכון, למעבד דינא. ויהי מימרי בכון, לסהיד מוחי. בחרשיא,
 ובגיפייא. ובדמשתבעין, לשקרא. ובאנסי אגר אגרא. ארמלא ויתם
 ומסטן דין גיורא, ולא דחילו מן קדמי. אמר, יי צבאות: ג כי אני
 יהוה לא שניתי ואתם בני-יעקב לא כליתם: ארי. אנא יי,
 לא אשניתי קימי דמן עלמא. ואתון בני יעקב אתון מדמן דמאן דמית
 בעלמא הדין, דיניה פסיק: ד למימי אבתיכם סרתם מחקי
 ולא שמרתם שובו אלי ואשובה אליכם אמר יהוה
 צבאות ואמרתם במה נשוב: למימי אבהתכון. סטיתון מן
 קיימי ולא נטרותון. תובו לפולחני, ואתפני במימרי לאיטבא לכון. אמר,
 יי צבאות. ואם תימרון, במא נתוב: ה היקבע אדם אלהים כי
 אתם קבעים אתי ואמרתם במה קבענוך המעשר
 והתרומה: הירגו גבר, קדם דינא. ארי אתון, מרגזין קדמי. ואם
 תימרון, במא ארגיזנא קדמך. במעשריא, ובתרומתא: ו במארה
 אתם נארים ואתי אתם קבעים הגוי כלו: בלטותא, אתון
 מתלטן. וקדמי, אתון מרגזין. עמא, בלהון: ז הביאו את-כל-
 המעשר אל-בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא
 בזאת אמר יהוה צבאות אם-לא אפתח לכם את
 ארבות השמים והריקתי לכם ברכה עד-בלי-די:

זולק הרקדוק: ב במכשפים. השוא שבמ"ם נע, מפני המאריך שבכ"ת: ובמנאפים. המ"ם
 רפה והשוא נח:

אמר נביא איתאו ית כל מעשרא, לבית אוצרא. ויהי פרנוס,
לדמשמשין בבית מקדשי. ונסו כען קדמי, בהדא. אמר, יי צבאות. אם
לא אפתח לכוון. ית, פוי דשמיא. ואחית לכוון. טובא, עד דתימרון מסת:
ח וגערתי לכם באכל ולא ישחת לכם את פרי האדמה
ולא תשכל לכם הגפן בשדה אמר יהוה צבאות: ואזוף
לכוון, במחבלא. ולא יחביל לכוון, ית אבא דארעא. ולא תתפיל לכוון
גופנא, בחקלא. אמר, יי צבאות: ו אשרו אתכם כל-הגוים
כי-תהיו אתם ארץ חפץ אמר יהוה צבאות: וישבחון
יתכוון, כל עממיא. ארי תהון אתון יתבין בארע בית שכינתי, ועבדין בה
רעותי. אמר, יי צבאות: חזקו עלי דבריכם אמר יהוה
ואמרתם מה-נדברנו עליך: תקיפו קדמי. פתגמיכון, אמר יי.
ואם תימרון. מא אסגינא למללא, קדמך: אמרתם שוא עבד
אלהים ומה-פצע כי שמרנו משמרתו וכי הלכנו
קדרגית מפני יהוה צבאות: אמרתון. לא להנאה, מן דיפלח
קדם יי. ומא ממון, נתהני לנא. ארי נטרנא, מטרת מימריה. וארי
הליכנא, במפיכות רוחא, מן קדם, יי צבאות: ועתה אנחנו
מאשרים זדים גם-נבנו עשי רשעה גם בחנו אלהים
וימלטנו: ובען. אנחנו, משבחין רשיעין. אף אתקיימו, עבדי חטאה.
אף נסיאו, קדם יי, ואשתיבו: אז נדברו יראי יהוה איש
אל-רעהו ויקשב יהוה וישמע ויפתב ספר זכרון לפניו
ליראי יהוה ולחשבי שמו: בכן ממללין. דחליא די, גבר עם
חבריה. ושמיע קדם יי, וגלי קדמוהי. ואתפתיב. ספר דוכרנא קדמוהי,
לדחליא די, ולדמחשבין, ליקרא שמייה: והיו לי אמר יהוה
צבאות ליום אשר אני עשה סגלה וחמלתי עליהם

כַּאֲשֶׁר יַחְמַל אִישׁ עַל-בְּנוֹ הַעֲבֵד אֹתוֹ: וַיְהוּן קְדָמִי. אָמַר, יי
 צְבָאוֹת. לְיוֹמָא. דְּאָנָּא עֵתִיד, לְמַעַבְד סְגֻלְתָּא. וְאַחוּס עֲלֵיהוּן. כְּמָא,
 דְּחַיִּים גְּבָרָא. עַל בְּרִיה, דְּפִלַּח יְתִיה: ^{טו} וְשִׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין
 צְדִיק לְרָשָׁע בֵּין עֶבֶד אֱלֹהִים לְאֲשֶׁר לֹא עֲבָדוֹ: וּתְתוּבוּן,
 וְתַחֲזוּן. בֵּין צְדִיקָיָא, לְרָשִׁיעֵיָא. בֵּין דְּפִלְחוּ, קְדָם יי. לְדֹלָא פְּלַחוּ,
 קְדָמוּהִי: ^{טז} כִּי הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בְּעַר פֶּתַח נֹר וְהָיוּ כָּל-זָדִים
 וְכָל-עֲשֵׂה רָשָׁעָה קָשׁ וְלֹהֵט אֲתֶם הַיּוֹם הַבָּא אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת אֲשֶׁר לֹא-יַעֲזֹב לָהֶם שָׂרֵשׁ וְעֲנָף: אָרִי הָא יוֹמָא, אֲתִי.
 בְּעִיר, בְּתַנּוּרָא. וַיְהוּן כָּל רָשִׁיעֵיָא. וְכָל עֲבָדֵי חֲטָאָה, חֲלָשִׁין פְּקֻשָּׂא.
 וַיִּלְחִיד יְתֵהוּן, יוֹמָא דְּאֲתִי. אָמַר, יי צְבָאוֹת. דְּלָא יִשְׁבּוּק לְהוּן, בַּר וּבַר
 בַּר: ^{יז} וְזָרְחָה לְכֶם יְרֵאֵי שָׁמַי שְׁמֵשׁ צְדָקָה וּמְרַפָּא בְּכַנְפֵיהָ
 וַיִּצְאֲתֶם וּפְשַׁתֶּם בְּעִגְלֵי מְרַבְּק: וְתַדְנַח לְכוּן. דְּחֲלֵי שָׁמַי, שְׁמַשָּׁא
 דְּזָכוּ. וְאַסּוּתָא בְּכַנְפֵהָ. וְתַפְקוּן וְתַטְּיִלוּן, בְּעִגְלֵי רַבְּקָא: ^{יח} וְעֲסוּתֶם
 רָשָׁעִים כִּי-יְהִיוּ אֶפְרַת תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם בַּיּוֹם אֲשֶׁר אָנֹכִי
 עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: וּתְדוּשׁוּן רָשִׁיעִין. אָרִי יְהוּן קְטַמָּא.
 תַּחֲוֹת, פְּרַסַת רַגְלֵיכוּן. בַּיּוֹמָא, דְּאָנָּא עֲבִיד. אָמַר, יי צְבָאוֹת: ^{יט} זְכָרוּ
 תּוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדֵי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְּחֹרֵב
 עַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים: אַדְּכֵרוּ. אוּרִיתָא, דְּמִשָּׁה
 עֲבָדֵי. דְּפַקִּידִית יְתִיה בְּחֹרֵב, עַל כָּל יִשְׂרָאֵל. לְאַלְפָּא יְתֵהוּן, קִימִין
 וְדִינִין: ^כ הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלַח לְכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לְפָנַי בּוֹא
 יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא: הָא אָנָּא, שֹׁלַח לְכוּן. יְת, אֱלֹהֵי נְבִיא.
 קְדָם. מִיתִי יוֹמָא דְּעֵתִיד לְמִיתִי, מִן קְדָם יי. רַבָּא וּדְחִילָא: ^{כא} וְהָשִׁיב
 לְב-אֲבוֹת עַל-בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל-אֲבוֹתֶם פֶּן-אֲבוֹא

וְהִפִּיתִי אֶת־הָאָרֶץ חָרָם: וְיָתִיב לֵב אָבְהֶן, עַל בְּנֵינָן. וְלֵב בְּנֵינָא,
עַל אָבְהֵתְהוֹן. דְּלִמָּא אֶתְגְּלִי, וְאִשְׁבַּח יְת אַרְעָא בְּחֻבְבָּא, וְאַמְחִינָה
גְּמִירָא:

ונוהגים לחזור על פסוק זה:

הִנֵּה אֲנֹכִי שֹׁלַח לְכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוּה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא:
(גְּאֲלָנוּ יְהוּה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:
(פְּרָקְנָא. יי צְבָאוֹת, שְׁמִיָּהּ קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל):

עַל דָּא יִתְבְּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקַיָּמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלַם,
וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

מפטיר דיו"ט שני שלפסח (בהוצה לארץ)

במדבר סימן כ"ח פסוקים ט"ז - כ"ה

וּבַחֲדָשׁ הָרֵאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פָּסַח לִיהוָה: וּבַחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חֲגַ שְׁבַעַת יָמִים מִצּוֹת יֹאכֵל: בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן
מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עִלָּה
לִיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאֵיל אֶחָד וְשִׁבְעָה כִבְשִׂים בְּנֵי שָׁנָה
תְּמִימִם יִהְיוּ לְכֶם: וּמִנְחַתְכֶם סֹלֶת בָּלוּלָה בְשֶׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִינָיִם
לֶפֶד וּשְׁנַיִם עֶשְׂרִינָיִם לֶאֱיִל תַעֲשׂוּ: עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרוֹן תַעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ
הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכִּבְשִׂים: וְשַׁעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: מִלֶּבֶד
עֲלֵת הַבָּקָר אֲשֶׁר לְעֵלֶת הַתְּמִיד תַעֲשׂוּ אֶת־אֱלֹהֵי: כִּי־אֵלֶּה תַעֲשׂוּ
לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשָּׁה רִיחַ־נִיחֹחַ לִיהוָה עַל־עוֹלֹת הַתְּמִיד
יַעֲשֶׂה וְנִסְפּוּ: וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לְכֶם כָּל־מְלֹאכֶת
עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנִבְיָאִים טוֹבִים. וּרְצָה
בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמְרִים בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
בְּמֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנִבְיָאֵי, הָאֹמֵת וְהַצַּדִּיק: (אמנ)

הפטרה דיו"ט שני שלפסח (בחוצה לארץ)

במלכים ב' סימן כ"ב

בֶּן־שְׁמֹנֶה שָׁנָה יֵאָשְׁיֶהוּ בְּמִלְכּוֹ וְשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה
 מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אָמֹן יְדִידָה בַת־עֲדִיָה
 מִבְּצֻקָת: בַּר תַּמְנֵי שָׁנִים, יֵאָשְׁיֶה פֶד מֶלֶךְ. וּתְלַתִּין וַחֲדָא, שָׁנִים. מֶלֶךְ,
 בִּירוּשָׁלַם. וְשׁוּם אֲמִיָהּ. יְדִידָה בַת עֲדִיָה, מִבְּצֻקָת: בַּ וַיַּעַשׂ הַיִּשְׂרָאֵל
 בְּעֵינָיו יְהוָה וַיִּלְךְ בְּכָל־דָּרֶךְ דָּוִד אָבִיו וְלֹא־סָר יָמִין
 וְשִׁמְאוֹל: וַעֲבַד דְּכֶשֶׁר, קָדָם יִי. וְאַזֵּל. בְּכָל אֹרַח, דָּוִד אָבוּהִי. וְלֹא
 סָטָא, לְיַמִּנָא וְלִסְמָאֲלָא: ג וַיְהִי בְשִׁמְנֵה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמֶלֶךְ
 יֵאָשְׁיֶהוּ שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־שָׁפָן בֶּן־אַצְלִיָהוּ בֶן־מִשְׁלָם
 הַסֹּפֵר בֵּית יְהוָה לֵאמֹר: וַהֲוָה. בַּתְּמָנָא עֶסְרִי, שָׁנִים. לְמַלְכָא,
 יֵאָשְׁיֶהוּ. שָׁלַח מַלְכָא. יָת שָׁפָן בַּר אַצְלִיָה בַר מִשְׁלָם, סֹפְרָא. בֵּית מִקְדָּשָׁא
 דִּי, לְמִימְר: דַּ עֲלֵה אֶל־חַלְקִיָהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיְתִים
 אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר אֶסְפוּ שְׁמֵרֵי הַסֶּף
 מֵאֵת הָעָם: סָק. לְוֹת חַלְקִיָה, כְּהֵנָא רַבָּא. וַיִּטְקִים, יָת כֶּסֶף־א.
 דַּמְתַּעַל, לְבֵית מִקְדָּשָׁא דִּי. דְּכַנְשׁוּ אֲמַרְפְּלִיָא, מִן עַמָּא: דַּ (כ' וַיִּתְנָה)
 וַיִּתְּנֵהוּ עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַמִּפְקָדִים (כ' בַּבֵּית) בֵּית
 יְהוָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר בַּבֵּית יְהוָה לְחֻזְק
 בְּדֶק הַבַּיִת: וַיִּתְּנֵיהּ. עַל יַדִּי, עֲבָדֵי עֲבִידְתָא. דַּמִּמְנֹן, בֵּית מִקְדָּשָׁא
 דִּי. וַיִּתְּנוּן יְתִיָה. לְעֲבָדֵי עֲבִידְתָא, דַּבְּבֵית מִקְדָּשָׁא דִּי. לְתַקְפָּא, בְּדֶקָא
 דַּבֵּיתָא: דַּ לְחַרְשִׁים וְלַבְנִים וְלַגְּדָרִים וְלַקְנֹת עֵצִים וְאַבְנֵי

זולק הדקדוק: א מבצקת. הקמץ חטף והשווא נח והקו"ף בפתח: ה לחזק (את) בדק הבית.
 לא גרסינן תיבת 'את' גם בקצת דפוסים ל"ג לה:

מִחֻצָּב לְחֻזַּק אֶת-הַבַּיִת: לְנִגְרֵיא. וְלֹאֲרֵיכְלֵיא, וְלֹאֲרֵיגֻבְלֵיא.
וּלְמִזְבֵּן אֲעִין, וְאַבְנֵין פְּסִילֵן: לְתַקְפָּא, יַת בֵּיתָא: ז' אֲדָּ לֹא-יִחְשָׁב
אֲתָם הַכְּסָף הַנֶּתֶן עַל-יָדָם כִּי בְּאֻמוֹנָה הֵם עֹשִׂים: בְּרַם,
לֹא מִתְחַשֵּׁב עִמָּהוֹן. כְּסָפָא, דְּמִתְיָהִיב עַל יַדְהוֹן. אֲרֵי בְּהִימְנוּתָא, אֲנוּן
עֲבָדִין: ח' וַיֵּצֵו הַמֶּלֶךְ אֶת-כָּל-הָעָם לֵאמֹר עֲשׂוּ פִּסְח
לִיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּכְּתוּב עַל סֵפֶר הַבְּרִית הַזֶּה: וּפְקִיד
מִלְכָּא, יַת כָּל עַמָּא לְמִימַר. עֲבִידוּ פִּסְחָא. קְדָם, יי' אֱלֹהֵכֹון. כְּמָא
דְּכַתִּיב, עַל סֵפֶרָא דְקִימָא, הַדִּין: ט' כִּי לֹא נַעֲשָׂה בְּפִסְח הַזֶּה
מִימֵי הַשְּׁפָטִים אֲשֶׁר שִׁפְטוּ אֶת-יִשְׂרָאֵל וְכָל יְמֵי מַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי יְהוּדָה: אֲרֵי לֹא אֶתְעִבִיד, בְּפִסְחָא הַדִּין. מִיּוֹמֵי,
נְגוּדֵיא. דְּדָנוּ, יַת יִשְׂרָאֵל. וְכָל. יוֹמֵי. מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל, וּמַלְכֵי דְבֵית יְהוּדָה:
י' כִּי אִם-בְּשִׂמְנָה עֲשֶׂרָה שָׁנָה לְמֶלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה
הַפִּסְח הַזֶּה לִיהוָה בִּירוּשָׁלַם: אֱלֵהִין. בְּתַמְנָא עֶסְרֵי, שְׁנֵין.
לְמִלְכָּא, יֹאשִׁיָּהוּ. אֶתְעִבִיד. פִּסְחָא הַדִּין. קְדָם יי', בִּירוּשָׁלַם: י"א וְגַם
אֶת-הָאֲבוֹת וְאֶת-הַיְדֻעָנִים וְאֶת-הַתְּרַפִּים וְאֶת-הַגְּלָלִים
וְאֶת כָּל-הַשְּׁקִצִים אֲשֶׁר נִרְאוּ בְּאַרְצֵי יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם
בְּעַר יֹאשִׁיָּהוּ לְמַעַן הַקִּים אֶת-דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַכְּתוּבִים
עַל-הַסֵּפֶר אֲשֶׁר מִצָּא חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן בֵּית יְהוָה: וְאֵף יַת
בְּדִין, וְיַת זְכוּרוֹ. וְיַת צְלֻמְנֵיא וְיַת טְעוּתָא, וְיַת כָּל שְׁקוּצֵיא. דְּאֶתְחַזִּיא
בְּאַרְעָא דְבֵית יְהוּדָה, וּבִירוּשָׁלַם. פְּלִי, יֹאשִׁיָּהוּ. בְּדִיל. לְקִימָא. יַת פְּתַגְמֵי
אוּרִיתָא, דְּכַתִּיבִין עַל סֵפֶרָא. דְּאֶשְׁכַּח. חִלְקִיָּהוּ כְּהֵנָּא, בֵּית מִקְדָּשָׁא דִּיִּי:
י"ב וְכִמְהוּ לֹא-הָיָה לְפָנָיו מֶלֶךְ אֲשֶׁר-שָׁב אֶל-יְהוָה
בְּכָל-לְבָבוֹ וּבְכָל-נַפְשׁוֹ וּבְכָל-מְאֹדוֹ כְּכָל תּוֹרַת מֹשֶׁה
וְאַחֲרָיו לֹא-קָם כְּמֵהוּ: וּכְוִתִּיה לֹא הוּהוּ קְדָמוּהִי, מִלְכָּא. דְּתַב

לְפִלְחָנָא דִּיּוּ בְּכֹל לְבִיָּהּ וּבְכֹל נַפְשִׁיהּ, וּבְכֹל נְכוּסוּהִי. כְּכֹל, אוֹרִיתָא
 דְּמֹשֶׁה, וּבְתַרוּהִי, לָא קַס בְּוִתִּיהּ:
 (גְּאֵלְנוּ יְהוָה עֲבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל):
 (פְּרָקְנָא. יי עֲבָאוֹת, שְׁמִיָּהּ. קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל):
 עַל דָּא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חַיָּא וְקַיְמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלַם,
 וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

מפטיר דשחרית כפור

במדבר סימן כ"ט פסוקים ז' - י"א

וּבַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעֲנִיתֶם
 אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֲלֶיהָ לִיהוָה רִיח־
 נִיחֹחַ פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אֵיל אֶחָד כֶּבֶשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם
 יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחַתֶּם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי
 עֶשְׂרֹנִים לָאֵיל הָאֶחָד: עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת
 הַכֶּבֶשִׂים: שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֲטָאת מִלֶּבֶד חֲטָאת הַכֹּהֲנִים וְעֹלֹת
 הַתְּמִיד וּמִנְחַתָּהּ וְנִסְפִיָּהֶם:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנִבְיָאִים טוֹבִים. וְרָצָה
 בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַפּוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
 בְּמֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנִבְיָאֵי, הָאֵמֶת וְהַצְּדִק: (אמין)

הפטרה דשחרית כפור

בישעיה סימן נ"ז

וְאָמַר סְלוּ־סְלוּ פִּנּוּ־דַרְךְ הָרִימוּ מִכְּשׁוֹל מִדְּרֹךְ עַמִּי:
 וַיִּימַר אֲלֵיפוּ וְאִזְהַרְוּ אִפְנוּ לֵב עַמָּא, לְאוֹרַח תְּקַנְנָא. סְלִיקוּ
 תַקְלַת רְשִׁיעֵיָא מְאוֹרַח, כְּנִשְׁתָּא דְעַמִּי: כִּי כֹה אָמַר רַם וְנִשְׂא
 שִׁכְנָא עַד וְקְדוֹשׁ שְׁמוֹ מְרוֹם וְקְדוֹשׁ אֲשַׁכְּחוּן וְאַתְּ־דִכָּא

וְשַׁפְּל־רוּחַ לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נְדַפְּאִים:
 אָרִי כְדָנָן אָמַר, רָמָא וּמְנַטְלָא. דְּשָׂרִי בְּשִׁמְיָא, וְקָדִישׁ שְׁמִיָּה. בְּרוּמָא
 שָׂרִי, וְקָדִישָׁא שְׂכִינְתִּיהָ. אָמַר לְמַפְרָק לְתַבִּירִי לְבָא, וּלְמַכִּיכִי רוּחָא.
 לְקִימָא, רוּחַ מַכִּיכִין. וּלְמַסְעָד, לֵב תְּבִירִין: ^א כִּי לֹא לְעוֹלָם אָרִיב
 וְלֹא לְנֹצַח אֶקְצוּף בִּי-רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף וּנְשָׁמוֹת אָנִי
 עֲשִׂיתִי: אָרִי לֹא לְעֵלְמָא, אֶתְפָּרַע בְּדִין. וְלֹא לְאַפְרָשׁ, יְהִי רְגוּזִי. אָרִי
 רוּחִי מִיִּתְיָא, אָנָּא עֲתִיד לְאַתְבָּא. וּנְשָׁמְתָא, אָנָּא עֲבַדִּית:
^ב בְּעֶזְרִי בְּעָזְרוּ קָצַפְתִּי וְאַכְהוּ הַסֵּתֵר וְאַקְצָף וַיִּלְךְ שׁוֹבֵב
 בְּדַרְךְ לְבוֹ: בְּחוּבֵי מְמוֹנְהוֹן דְּאַנְסוֹ הָוָה רְגוּזִי עֲלִיהוֹן, וְאַלְקִיתַנּוּן.
 סְלִיקִית שְׂכִינְתִּי מִנְהוֹן, וְטַלְטִילַתַנּוּן. בְּדַרְיַת גְּלוּתְהוֹן עַל דְּטַעוּ, בְּתַר
 הַרְהוּר לְבַהוֹן: ^ג דְּרָכִיו רָאִיתִי וְאַרְפְּאֵהוּ וְאַנְחֵהוּ וְאַשְׁלֵם
 נַחְמִים לוֹ וְלֶאֱבָלָיו: אֹרַח תִּיבְתְּהוֹן גְּלִיָּא קְדָמִי, וְאַשְׁבוּק לְהוֹן.
 וְאַרְחִים עֲלִיהוֹן. וְאַשְׁלֵם תְּנַחוּמִין. לְהוֹן, וְלְדַמְתַּאֲבָלִין עֲלִיהוֹן: ^ד בּוֹרָא
 (כ' נוב) נִיב שְׁפָתַיִם שְׁלוֹם | שְׁלוֹם לְרַחוּק וְלִקְרוֹב אָמַר
 יְהוָה וּרְפָאתָיו: דְּבָרָא מִמְּלַל סְפוֹן, בְּפוּם כָּל אֲנָשָׁא. אָמַר שְׁלָמָא
 יתְעַבִּיד לְצַדִּיקָיָא, דְּנִטְרוּ אֹרִיתִי מִלְּקַדְמִין. וְשְׁלָמָא יתְעַבִּיד לְתַבִּיָּא,
 דְּתַבוּ לְאֹרִיתִי קָרִיב. אָמַר יי, וְאַשְׁבוּק לְהוֹן: ^ה וְהַרְשָׁעִים פִּיִּם
 נִגְרָשׁ כִּי הַשְׁקֵט לֹא יוֹכֵל וַיִּגְרָשׁוּ מִימִיו רַפֵּשׁ וְטִיט:
 וְרִשְׁיַעֲיָא, פִּימָא דְּטָרִיד. דְּבַעֵי לְמַנְחָא, וְלֹא יְכִיל. וְעַכְרִין מוֹהֵי, סִין וְטִין:
^ו אֵין שְׁלוֹם אָמַר אֱלֹהֵי לְרִשְׁעִים: לִית שְׁלָמָא. אָמַר אֱלֹהֵי,
 לְרִשְׁיַעֲיָא: ^ז קָרָא בְּגֵרוֹן אֶל-תְּחַשֵּׁף בְּשׁוֹפֵר הָרִם קוֹלְךָ
 וְהִגַּד לְעַמִּי פִּשְׁעָם וּלְבַיִת יַעֲקֹב חַטָּאתָם: נְבִיא אֲכֹלִי
 בְּגֵרוֹנְךָ, לֹא תִמְנַע. בְּקַל שׁוֹפְרָא, אָרִים קִלְךָ. וְחוּי לְעַמִּי, מִרְדֵּיהוֹן. וּלְבַיִת
 יַעֲקֹב, חוּבִיהוֹן: ^ח וְאוֹתֵי יוֹם יוֹם יְדַרְשׁוּן וְדַעַת דְּרָכֵי יַחְפְּצוּן

כְּגוֹי אֲשֶׁר-צָדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפָּט אֱלֹהֵיוּ לֹא עֲזָב יִשְׁאָלוּנִי
 מִשְׁפָּטֵי-צֶדֶק קִרְבַּת אֱלֹהִים יַחֲפָצוּן: וּקְדָמִי יוֹם יוֹם, אֶלְפָן
 תִּבְעִין. כְּאֵלֹו לְמַדַּע אֹרְחָן דְּתַקְנֵן קְדָמִי, צָבָן. כְּעַמָּא, דְּזָכוּ עֲבַד. וּמְדִין
 אֱלֹהֵיהּ, לֹא אֶתְרַחֵק. שְׁאֵלִין מִן קְדָמִי, דִּין דְּקִשׁוּט. כְּאֵלֹו לְאֶתְקַרְבָּא
 לְדַחֲלָתָא דִּי, צָבָן: ^ד לְמָה צִמְנֹו וְלֹא רָאִיתָ עֲנִינוּ נַפְשָׁנוּ
 וְלֹא תִדַּע הֵן בְּיוֹם צִמְכֶם תִּמְצְאוּ-חֲפִץ וְכָל-עֲצָבֵיכֶם
 תִּנְגָּשׁוּ: אֲמַרִין לְמָא אֲנַחְנָא צִימִין, וּקְדָמְךָ גְּלִי. מְסַגְפִין נַפְשָׁתְנָא,
 וּקְדָמְךָ יְדִיעַ. נְבִיא, אֵימַר לְהוֹן. הָא בְּיוֹם תַּעֲנִיתְכוּן, אַתּוֹן תִּבְעִין
 צְרִיכוּן, וְכָל תַּקְלָתְכוּן, אַתּוֹן מְקַרְבִין: ^ב הֵן לְרִיב וּמִצָּה תִצְוֹמוּ
 וְלִהְיוֹת בְּאֲגָרְף רָשַׁע לֹא-תִצְוֹמוּ כְּיוֹם לְהִשְׁמִיעַ בְּמָרוֹם
 קוֹלְכֶם: הָא לְתַחֲרוּ וּלְמַצּוּ, אַתּוֹן צִימִין. וְלִמְמַחֵי, בְּכַרְמִיזָא דְרִשְׁעָא.
 לֹא תַתְעַנּוּן תַּעֲנִין, כְּאֵלִין. לְאִשְׁמַעְיָא בְּמָרוּמָא, קְלָכוּן: ^ג הַכֹּזֶה יִהְיֶה
 צוֹם אֲבַחְרֵהוּ יוֹם עֲנוֹת אָדָם נַפְשׁוֹ הִלְכָף כְּאֲגָמֵן רֹאשׁוֹ
 וְשָׁק וְאֶפֶר יַצִּיעַ הִלְזָה תִקְרָא-צוֹם וְיוֹם רָצוֹן לִיהוּהִ:
 הַהֲדָא הִיא תַעֲנִיתָא, דְרַעֲינָא בֵּה. יוֹמָא. דְּמַסְגִּיף אֲנָשָׂא, נַפְשִׁיהּ. כְּפִיף
 רִישִׁיהּ, כְּאֲגַמּוֹן כְּפִיף. וְעַל סַקָּא וְקַטְמָא, בְּאִית. הִלְהֲדָא, אַתּוֹן קָרָן תַּעֲנִין.
 וְיוֹמָא דְרַעֲוָא בֵּיה, מִן קָדָם יִי: ^ד הֲלוֹא זֶה צוֹם אֲבַחְרֵהוּ פִתְחַ
 חֲרָצְבוֹת רָשַׁע הִתֵּר אֲגָדוֹת מוֹטָה וְשִׁלַּח רְצוּעִים חֲפָשִׁים
 וְכָל-מוֹטָה תִנְתְּקוּן: הֲלֹא דָא הִיא תַעֲנִיתָא, דְרַעֲינָא בֵּה. פְּרָדוּ,
 כְּנִשְׁת רִשְׁעָא. שְׂרוּ, קַטְרֵי כְּתָבֵי דִין מַסְטִי. וּפְטְרוּ דְהוּ אֲנִיסִין, בְּנֵי חוֹרִין.
 וְכָל דִּין מַסְטִי, תִסְלָקוּן: ^ה הֲלוֹא פָרַס לָרַעַב לַחֲמֶךָ וְעֲנִיִים
 מְרוּדִים תִּבְיָא בֵּית כִּי-תִרְאֶה עָרִם וְכִסִּיתוּ וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא
 תִתַּעֲלֶם: הֲלֹא תִפְרִינִים לְכַפְנָא, מִלְחָמְךָ. וְחִשְׁיָכִין מְטַלְטְלִין,

זֶלֶק הַדְּקֻדּוֹק: ^ו בְּאֲגָרְף. בְּטַפְחָא בְּכָל סַפְרֵי תִימָן: ^ז פִּתְחַ. בְּפִשְׁט אַחַד בְּסַתִּי
 וּבִירוּשְׁלַמִּיִם, וְהִיא שִׁיטַת רַמְ"ל:

תעיל לגו ביתך. ארי תחזי ערטלאה, ותכסיניה, ומקריב בסרך, לא
תכבוש עינך: ^{טז} אז יבקע פשחר אורך וארכתך מהרה
תצמח והלך לפניך צדקך כבוד יהוה יאספק: בכין יתגלי
כשפרפרא, נהורך. ואסות מחתך, בפריע תסק. ויהכן קדמך, וכותך.
ביקר מן קדם יי, תתפניש: ^{יז} אז תקרא ויהוה יענה תשוע
ויאמר הנני אסתסיר מתוכך מוטה שלח אצבע
ודבר-און: בכין תצלי, ויי יקביל צלותך. תבעי מן קדמוהי, ויעביד
בעותך. אם תעדי מבינך, אסטיות דיין, מרמו באצבע ומלמלא, מלין
דאונים: ^{יח} ותפק לרעב נפשך ונפש נענה תשביע וזרח
בחשך אורך ואפלתך פצהרים: ותתפח קדם כפנא, נפשך.
ונפש מסגפא, תסבע. וידנח בחשוכא, נהורך. וקבלך, יהי כטיהרא:
^{יט} ונחך יהוה תמיד והשביע בצחצחות נפשך ועצמתך
יחליץ והיית כגן רוה וכמוצא מים אשר לא יכזבו
מימיו: וידברנך יי, תדירא. ויסבע בשני בערתא, נפשך. וגופך, ייחי
בחיי עלמא. ותהי נפשך מליא תפנקין, כגנת שקיא דמרויא. וכמבוע
דמין, דלא פסקין, מוהי: כ ובנו ממך חרבות עולם מוסדי
דור-ודור תקומם וקרא לך גדר פרוץ משובב נתיבות
לשבת: ויבנו מנך, חרבת עלם. יסודי דר ודר, תקומים. ויקרון לך,
מקיים אורחא דתקנא, מתיב רשיעיא, לאוריתא: כא אסתשיב
משבת רגלך עשות חפצך ביום קדשי וקראת לשבת
ענג לקדוש יהוה מכבד וכבדתו מעשות דרכיך ממצוא
חפצך ודבר דבר: אם תתיב משבתא, רגלך. למעבד צרכך,
ביומא דקדשי. ותערעה לשבתא, בתפנקין. לקדישא דיין, תיקר. ותיקר

זולק הדקדוק: ^{טז} יאספק. הפ"ה והכ"ף רפה בסת"י: ^{כא} לקדוש יי מכבד. ה"ג בלא וי"ו,
ובקצת דפוסים נפל טעות:

קדמוהי, מלמעבד אורחך, ומלסופקא צרכך ומלמללא, מלין דאונים:
כב אז תתענג על-יהוה והרפבתיך על- (כ' במותי) **במתי**
ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך כי פי יהוה דבר:
 בכין. תתפנק, קדם יי. וישרינד, על תקפי ארעא. ויזילנד. פירי, אחסנת
 יעקב אבוד. ארי במימרא די, גזיר בן: **כג ובא לציון גואל ולשבי**
פשע ביעקב נאם יהוה: וייתי לציון, פריק. ולא תבא מרודיא
 דבית יעקב, לאוריתא. אמר, יי: **כד ואני זאת בריתי אותם**
אמר יהוה רוחי אשר עליך ודברי אשר-שמתי בפיהך
לא-ימושו מפיהך ומפי זרעך ומפי זרעך אמר יהוה
מעתה ועד-עולם: ואנא. דין קימי עמהון, אמר יי. רוח קדשי,
 דעלך. ופתגמי נבואתי, דשויתי בפמך. לא יעדון. מפמך ומפום בך.
 ומפום בני בך, אמר יי. מפעון, ועד עלמא:

(גאלנו יהוה צבאות שמו קדוש ישראל:)

(פרקנא. יי צבאות, שמייה. קדישא, דישראל:)

על דא יתברך וישתבח, שמה רבא קדישא. די לעילא, חיא וקימא. מברך הוא לעלם,
 ולעלמי עלמאי:

ברכה ראשונה שקודם ההפטרה

ברוך אתה יהוה אל-ינו מלך העולם. אשר בחר, בנביאים טובים. ורצה
בדבריהם, הנאמרים באמת. ברוך אתה יהוה. הבוחר בתורה,
במשה עבדו, ובנישאל עמו. ובנביאי האמת והצדק: (אמ)

הפטרה דמנחת כפור

ספר יונה

ויהי דבר-יהוה אל-יונה בן-אמתי לאמר: והוה פתגם
 נבואה, מן קדם יי. עם יונה בר אמתי, למימר: **ב קום לך**

אֶל־נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקָרָא עָלֶיהָ כִּי־עָלְתָה רַעְתָּם
לְפָנָי: קוּם. אִיזִיל לְנִינְוָה. קָרָתָא רַבְתָּא, וְאַתְנַפִּי עָלֶיהָ. אָרִי סְלִיקַת
בִּישְׁתְּהוֹן, לְקַדְמִי: וַיִּקָּם יוֹנָה לְבָרַח תַּרְשִׁישָׁה מִלְּפָנָי יְהוָה
וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצֵא אֹנִיָּה | בָּאָה תַרְשִׁישׁ וַיִּתֵּן שְׂכָרָהּ וַיֵּרֶד
בָּהּ לְבוֹא עִמָּהֶם תַּרְשִׁישָׁה מִלְּפָנָי יְהוָה: וְקָם יוֹנָה, לְמַעַרְק
לְיָמָא. מִן קָדָם דִּיתַנְבִּי, בְּשִׁמְא דִּינִי. וּנְחַת לְיָפוֹ. וְאַשְׁכַּח אֶלְפָּא, דְּאֶזְלָא
בְּיָמָא. וַיְהִי אַגְרָה. וּנְחַת בָּהּ, לְמִיזַל עִמָּהוֹן בְּיָמָא. מִן קָדָם דִּיתַנְבִּי,
בְּשִׁמְא דִּינִי: וַיְהוֶה הַטִּיל רוּחַ־גְּדוֹלָה אֶל־הַיָּם וַיְהִי
סַעַר־גְּדוֹל בַּיָּם וְהָאֹנִיָּה חֲשֹׁבָה לְהִשָּׁבֵר: וַיִּי. אָרִיס רוּחַ רַב,
עַל יָמָא. וְהוּהוּ נַחְשׁוּל רַב, בְּיָמָא. וְאַלְפָּא. בְּעֵינָא, לְאַתְבְּרָא: וַיִּירָאוּ
הַמַּלְאָכִים וַיִּזְעֻקוּ אִישׁ אֶל־אֱלֹהֵיוֹ וַיִּטְלוּ אֶת־הַכְּלִים אֲשֶׁר
בְּאַנְיָהּ אֶל־הַיָּם לְהַקֵּל מֵעֲלֵיהֶם וַיּוֹנָה יָרַד אֶל־יַרְבַּתִּי
הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב וַיֵּרְדָּם: וּדְחִילוֹ סַפְּנִיָּא. וּבְעוֹ גְּבַר מִן דְּחִלְתִּיהּ וַחֲזוּ,
אָרִי לִית בְּהוֹן צְרוּךְ. וּרְמוֹ יַת מְנִיָּא. דְּבִאֶלְפָּא, לְיָמָא. לְאַקְלָא, מִנְהוֹן.
וַיּוֹנָה. נְחַת, לְאַרְעִית שְׂדָא דְּבִאֶלְפָּא. וְשִׁכִּיב, וּדְמוּךְ: וַיִּקְרַב אֵלָיו
רַב הַחֲבִל וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־לְּךָ גֵרָדָם קוּם קְרָא אֶל־אֱלֹהֶיךָ
אוּלַי יַתְעַשֶּׂת הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נֹאבָד: וְקָרִיב לְוַתִּיהּ, רַב
סַפְּנִיָּא. וַאֲמַר לִיהּ, מָא אַת דְּמוּךְ. קוּם צְלִי, קָדָם אֱלֹהֶךָ. מָאִם. יַתְרַחַס מִן
קָדָם יִי. עֲלָנָא, וְלֹא נִיבַד: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רַעְהוּ לְכוּ
וּנְפִילָה גּוֹרְלוֹת וְנִדְעָה בְּשַׁלְמֵי הַרְעָה הַזֹּאת לָנוּ וַיִּפְּלוּ
גּוֹרְלוֹת וַיִּפְּל הַגּוֹרֵל עַל־יוֹנָה: וַאֲמָרוּ, גְּבַר לְחַבְרִיָּה. אִיתוּ, וְנִרְמִי
עַדְבִּין. וְנִדְעַ. בְּדִיל מִן בְּשַׁתָּא הָדָא, לָנָא. וּרְמוֹ עַדְבִּין. וּנְפִל עַדְבָּא, עַל
יוֹנָה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּידָה־נָא לָנוּ בְּאֲשֶׁר לְמִי־הַרְעָה

הזאת לנו מה-מלאכתך ומאין תבוא מה ארצך
ואי-מזה עם אתה: ואמרו ליה, חוי כען לנא. בדיל מן בשתא
הדא, לנא. מא עבידתך, ומנן את אתי. אידא היא מדינתך. ואי מדין
עמא, את: ^ט ויאמר אליהם עברי אנכי ואת-יהוה אלהי
השמים אני ירא אשר-עשה את-הים ואת-היבשה:
ואמר להון, יהודאה אנא. ומן קדם יי. אלהא דשמיא, אנא דחיל. דעבד
ית ימא, וית יבשתא: ^ד וייראו האנשים יראה גדולה ויאמרו
אליו מה-זאת עשית כי-ידעו האנשים כי-מלפני יהוה
הוא ברח כי הגיד להם: ודחילו גברי, דחלא רבא. ואמרו ליה,
מא דא עבדתא. ארי ידעו גברי. ארי מן קדם דיתנבי בשמא די, הוא
עריק. ארי חוי, להון: ^ה ויאמרו אליו מה-נעשה לך וישתק
הים מעלינו כי הים הולך וסער: ואמרו ליה, מא נעביד לך.
וינוח ימא, מננא. ארי ימא אזיל, ונחשוליה תקיף: ^ו ויאמר אליהם
שאוני והטילני אל-הים וישתק הים מעליכם כי יודע
אני כי בשלי הסער הגדול הזה עליכם: ואמר להון. סבוני,
ורמוני לימא. וינוח ימא, מנכון. ארי, ידע אנא. ארי בדילי. נחשולא
רבא. הדין, עליכון: ^ז ויחתרו האנשים להשיב אל-היבשה
ולא יכלו כי הים הולך וסער עליהם: ושיטין גברי.א.
לאתבא. ליבשתא, ולא יכילו. ארי ימא אזיל, ונחשוליה תקיף עליהון:
^ח ויקראו אל-יהוה ויאמרו אנה יהוה אל-נא נאבדה
בנפש האיש הזה ואל-תתן עלינו דם נקיא כי-אתה
יהוה כאשר חפצת עשית: וצליאו קדם יי, ואמרו. קביל בעותנא
יי, לא כען ניבד. בחובת נפשיה, דגברא הדין. ולא תתין עלנא, חובת
זולק הדקדוק: ^ט אנה. מלרע בכל התיגאן גם בירושלמיים, וכולהו שארא. וכ"ה כפי
הדקדוק. וכ"כ בעל מקנה אברהם. ועיין ערוגת הבושם:

דָּם וְזָפְאִי. אָרִי אֶת יְיָ. כַּמָּא דְרַעְוָא קְדָמְךָ, עֲבַדְתָּא: טו וַיִּשְׂאוּ
אֶת־יוֹנָה וַיִּטְלֶהוּ אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם מִזַּעְפּוֹ: וּנְסִיבוּ, יָת
יוֹנָה. וּרְמוּהִי, לְיָמָא. וְנַח יָמָא, מִנַּח־שׁוֹלִיָּה: טז וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים
יְרֵאָה גְדוּלָּה אֶת־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ־זֶבַח לַיהוָה וַיִּדְרוּ נְדָרִים:
וּדְחִילוּ גְבַרְיָא. דְּחֵלָא רַבָּא, מִן קָדָם יְיָ. וְאָמְרוּ לְדַבְּחָא דִּיבַח, קָדָם יְיָ.
וַנְדְרוּ, נְדָרִין: ז' וַיִּמֶן יְהוָה דְּג גְדוּל לְבַלַּע אֶת־יוֹנָה וַיְהִי
יוֹנָה בְּמַעֵי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת: וְזָמִין יְיָ, נִנְא
רַבָּא. לְמַבְלַע, יָת יוֹנָה. וְהָוָה יוֹנָה, בְּמַעֵיא דְּנוֹנְתָא. תְּלַתָּא יָמִין,
וּתְלַתָּא לַיְלוֹן: ח' וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי מַמְעֵי
הַדָּגָה: וְצִלִּי יוֹנָה. קָדָם יְיָ, אֱלֹהֵיהָ. מַמְעֵיא, דְּנוֹנְתָא: ט' וַיֹּאמֶר
קָרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי מִבֶּטֶן שְׂאוֹל שׁוֹעֵתִי
שָׁמַעְתָּ קוֹלִי: וְאָמַר. צִלִּיתִי. מִדַּעֲקַת לִי. קָדָם יְיָ, וְקָבִיל צְלוֹתִי.
מֵאֲרַעִית תְּהוּמָא. בְּעִיתִי, עֲבַדְתָּא בְּעוֹתִי: י' וַתִּשְׁלִיכֵנִי מִצּוֹלָה
בְּלִבְבַּי יָמִים וְנָהָר יִסְבְּבֵנִי כָּל־מִשְׁפָּרִיךְ וְגִלְיִךְ עָלַי עֲבָרוּ:
וּרְמִיתָנִי לְעַמְקֵיא, בְּלִבָּא דִּימָא. וְנִהָרָא, סְחוּר סְחוּר לִי. כָּל נַחֲשׁוּלוֹהִי
דִּימָא וְגִלוּהִי, עָלַי עָדוּ: כ' וְאָנִי אֲמַרְתִּי נִגְרַשְׁתִּי מִנְּגַד עֵינֶיךָ
אֲדָ אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל־הֵיכַל קְדֻשְׁךָ: וְאָנָּא אֲמַרְתִּי. אֲתַרְכִּיתִי,
מִן קָדָם מִימְרָךְ. בְּרַם, אוֹסִיף לְאֶסְתַּכְּלָא. בְּהֵיכְלָא, דְּקְדֻשְׁךָ:
כ"ב אֶפְפוֹנִי מִיָּם עַד־נַפְשׁ תְּהוּם יִסְבְּבֵנִי סוּף חֲבוּשׁ
לְרֵאשֵׁי: אֶקְפוֹנִי מֵיא, עַד מוֹתָא. תְּהוּמָא, סְחוּר סְחוּר לִי. יָמָא דְּסוּף,
תְּלִי עֵיל מִן רֵישֵׁי: כ"ג לְקַצְבֵי הָרִים יְרֵדְתִי הָאָרֶץ בְּרַחֲתִיָּה

זולק הדקדוק: ט' מצרה לי. הלמ"ד רפה בכל ספרי תימן וכ"ה בירושלמיים וברוב הדפוסים,
כי אין בו דין אתי מרחיק כי הה"א שרשית כי היא סימן הנקבות וכמו 'חרה לך' דלקמן
(פרק-ד' פס' ט'):

בְּעַדֵי לְעוֹלָם וַתַּעַל מִשַּׁחַת חַיִּי יְהוָה אֱלֹהֵי: לְעַקְרֵי טוֹרֵי־אֵ,
 נַחֲתִית. אֲרַעֲא. נִגְדַת בְּתַקְפָּהָא, עֵיל מְנִי עֲלִמִין. וְאֵת קָרִיב קְדָמְךָ,
 לְאַסְקָא מַחְבְּלָא. חַיִּי, יְיָ אֱלֹהֵי: כֹּה בְּהַתְעַטֵּף עָלַי נַפְשִׁי
 אֶת־יְהוָה זְכַרְתִּי וַתָּבוֹא אֵלַיךְ תְּפִלָּתִי אֶל־הֵיכַל קֹדֶשְׁךָ:
 בְּאַשְׁתַּלְהוּיֹת עָלַי, נַפְשִׁי. פִּלְחָנָא דִּינִי, אֲדַכְרִית. וְעַלְת לְקִדְמָךְ, עֲלוֹתִי.
 לְהֵיכַלְא, דְּקֹדֶשְׁךָ: כֹּה מְשֻׁמְרִים הַבְּלִי־שׁוֹא חֲסִדִּים יַעֲזֹבוּ: לֹא
 כְּעַמְמִיָּא, פְּלַחֵי טְעוֹתָא. דְּמֵאֲתַר דְּמַתּוּטֵב לְהוֹן, לִית אֲנוּן יַדְעִין:
 כֹּה וְאֲנִי בְּקוֹל תּוֹדָה אֲזַבְּחָה־לְךָ אֲשֶׁר נִדְרַתִּי אֲשַׁלְמָה
 יְשׁוּעָתָה לִיהוָה: וְאֲנָא. בְּקַל תְּשַׁבַּחַת אוֹדָאָה, קִרְבְּנִי אֶקְרִיב קְדָמְךָ.
 דְּנִדְרִית, אֲשַׁלִּים. פְּרַקֵּן נַפְשִׁי בְּעֵלוֹ, קְדָם יְיָ: כֹּה וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג
 וַיִּקָּא אֶת־יוֹנָה אֶל־הַיַּבְשָׁה: וַאֲמַר יְיָ, לְנוֹנָא. וּפְלַט יַת יוֹנָה,
 לַיַּבְשָׁתָא: כֹּה וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שְׁנִית לְאִמְרֵ: וַהֲוָה
 פְּתָגָם נְבוֹאָה, מִן קְדָם יְיָ. עִם יוֹנָה, תְּנַנְיוֹת לְמִימַר: כֹּס קוֹם לְךָ
 אֶל־נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר
 אֲנֹכִי דֹבֵר אֵלַיךְ: קוֹם. אִיזִיל לְנִינְוָה, קִרְתָּא רַבְתָּא. וְאַתְנַבֵּי עֲלֶיהָ,
 יַת נְבוֹאָתָא. דְּאֲנָא, מְמַלִּיל עִמָּךְ: לֹא וַיִּקָּם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוָה
 כְּדַבֵּר יְהוָה וְנִינְוָה הִיְתָה עִיר־גְּדוֹלָה לְאֱלֹהִים מְהֻלָּךְ
 שְׁלֹשֶׁת יָמִים: וְקָם יוֹנָה. וְאִזֵּל לְנִינְוָה, בְּפִתְגָמָא דִּינִי. וְנִינְוָה. הָוּת
 קִרְתָּא רַבְתָּא, קְדָם יְיָ מְהֻלָּךְ, תְּלַתָּא יוֹמִין: לֹא וַיַּחֲל יוֹנָה לָבוֹא
 בְּעִיר מְהֻלָּךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר עוֹד אַרְבַּעִים יוֹם
 וְנִינְוָה נֶהְפְּכַת: וְשָׂרֵי יוֹנָה, לְמִיעַל בְּקִרְתָּא. מְהֻלָּךְ, יוֹמָא חַד.
 וְאַכְרִיז, וַאֲמַר. עוֹד, אַרְבַּעִין יוֹמִין. וְנִינְוָה, מִתְהַפְּכָא: לֵב וַיֹּאמְרִינוּ
 אֲנִשֵּׁי נִינְוָה בְּאֱלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ שִׁקִּים מְגֻדוֹלָם

וְעַד־קִטְנָם: וְהִימִינוּ. אֲנָשֵׁי נִינוּה, בְּמִימְרָא דִּי. וּגְזֵרוּ צוּמָא, וּלְבָשׁוּ
 סָקִין. מְרָבְהוֹן, וְעַד זְעִירְהוֹן: לָג וַיִּגַע הַדָּבָר אֶל־מֶלֶךְ נִינוּה וַיִּקָּם
 מִכֶּסְאוֹ וַיַּעֲבֵר אֲדָרְתּוֹ מֵעַלָּיו וַיְכַס שֶׁק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֶפֶר:
 וּמָטָא פְתַגְמָא, לְוֹת מֶלֶכָא דְּנִינוּה. וְקָם, מִכְּרִסֵּי מַלְכוּתֵיהּ. וְאַעֲדֵי לְבוּשׁ
 יִקְרִייה, מִנִּיהּ. וְאַתְכַּפֵּי סָקָא. וַיִּתִּיב, עַל קִטְמָא: לָד וַיִּזְעַק וַיֹּאמֶר
 בְּנִינוּה מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ וּגְדָלָיו לֵאמֹר הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה
 הַבֶּקֶר וְהַצֹּאן אֵל־יִטְעֲמוּ מֵאוֹמָה אֵל־יִרְעוּ וּמִים
 אֵל־יִשְׁתּוּ: וְאַכְרִיז. וְאָמַר, בְּנִינוּה. מִגְזֵירַת מֶלֶכָא. וְרַבְרַבְנוּהִי, לְמִימַר.
 אֲנָשָׂא וּבַעֲרָא, תּוֹרֵי וְעֵנָא. לָא יִטְעֲמוּן, מִדְּעַם. לָא יִרְעוּן. וּמִיָּא, לָא
 יִשְׁתּוּן: לָד וַיִּתְכַּפּוּ שֶׁקִּים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה וַיִּקְרְאוּ
 אֶל־אֱלֹהִים בְּחֻזְקָה וַיֵּשְׁבוּ אִישׁ מִדְּרָכּוֹ הַרְעָה וּמִן־הַחֲמִס
 אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם: וַיִּתְכַּפּוּן סָקִין. אֲנָשָׂא, וּבַעֲרָא. וַיִּצְלוּן קָדָם יי,
 בְּתַקּוּף. וַיִּתּוּבוּן. גְּבַר, מֵאוֹרְחֵיהּ בִּשְׁתָּא. וּמִן חֲטָפָא, דְּבִידֵיהוֹן:
 לָד מִי־יִודַע יָשׁוּב וְנָחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מִחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא
 נֶאֱבַד: מִן יַדַּע דָּאִית בִּידֵיהּ חוּבִין, יִתּוּב מְנַהוֹן. וַיִּתְרַחַם עֲלֵנָא, מִן קָדָם
 יי. וַיִּתּוּב, מִתְּקוּף רְגִזִּיהּ, וְלֹא נִיבַד: לָד וַיִּרְא הָאֱלֹהִים
 אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדְּרָכָם הַרְעָה וַיִּנָּחַם הָאֱלֹהִים
 עַל־הַרְעָה אֲשֶׁר־דָּבַר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה: וּגְלֵי קָדָם
 יי, יֵת עוֹבְדֵיהוֹן. אֲרִי תָבוּ, מֵאוֹרְחַתְהוֹן בִּישְׁתָּא. וְתָב יי. מִן בִּשְׁתָּא.
 דְּמַלִּיל לְמַעֲבַד לְהוֹן, וְלֹא עָבַד: לָד וַיִּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוּלָה
 וַיִּחַר לוֹ: וּבֵאִישׁ לְיוֹנָה, בִּישָׂא רַבָּא. וַתְּקִיף, לִיה: לָט וַיִּתְפַּלֵּל
 אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנָה יְהוָה הֲלוֹא־זֶה דְּבָרֵי עַד־הַיּוֹתִי

וְזֶלַק הַדְּקָדוֹק: לָג וַיְכַס שֶׁק. זָקָף בְּפִתַח כַּדִּינוֹ: לָד וְנָחַם הָאֱלֹהִים. הַחֲזִי"ת בְּפִתַח: לָז אֲשֶׁר דָּבַר.

תִּיבַת 'דָּבַר' בְּמֵאֲרֵכָה לֹא בְּתִבְרִי בְּסֵת"י: לָט אֲנָה. מִלְרַע:

על-אדמתִי על-פְּנֵי קַדְמֹתַי לְבָרַח תְּרִשִׁיֶּשֶׁה כִּי יִדְעֹתִי
 כִּי אַתָּה אֵל-חַנּוּן וְרַחוּם אֲרֹךְ אַפַּיִם וְרַב-חֶסֶד וְנָחֵם
 עַל-הָרָעָה: וְצִלִּי קָדָם יי, וְאָמַר. בְּבָעוּ יי, הֲלֹא דִין פִּתְגָמִי. עַד דְּהוּוּתִי
 קָיָם, עַל אַרְעֵי. עַל פְּנֵי אוֹחִיתִי, לְמַעַרְק לִימָא. אֲרִי יִדְעָנָא. אֲרִי אַתָּה
 אֱלֹהָא, חַנּוּנָא וְרַחֲמָנָא. מִרְחִיק רָגוּז, וּמְסַגִּי לְמַעַבְד טְבוּן. וּמְתִיב מִימְרֵיהּ,
 מְלֵאיתָאָה בְּשֵׁתָא: מ וְעַתָּה יְהוָה קַח-נָא אֶת-נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי
 טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי: וּכְעַן יי. סב בְּעַן יֵת נַפְשִׁי, מִנִּי. אֲרִי טב דְּאָמוּת,
 מִדְּאִיחִי: מ וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵהִיטֵב חֲרָה לָךְ: וְאָמַר יי. הֲלֹחֲדָא,
 תְּקִיף לָךְ: מ וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן-הָעִיר וַיֵּשֶׁב מִקְדָּם לְעִיר וַיַּעֲשֵׂה
 לוֹ שָׂם סֶכֶה וַיֵּשֶׁב תַּחְתָּיהָ בְּצֶלַע עַד אֲשֶׁר יִרְאֶה
 מֵה-יְהוּיָה בְּעִיר: וּנְפַק יוֹנָה, מִן קַרְתָּא. וּיְתִיב, מִמְדַּנַּח לְקַרְתָּא. וְעַבְד
 לִיהּ תַּמּוּן, מְטַלְתָּא. וּיְתִיב תַּחוּתָהּ, בְּטַלְא. עַד דִּיחֲזִי. מָא יְהִי בְּסוּף
 קַרְתָּא: מ וַיִּמֶן יְהוָה-אֱלֹהִים קִיקְיוֹן וַיַּעַל | מְעַל לְיוֹנָה
 לְהֵיוֹת צֶלַע עַל-רֵאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מִרְעַתוֹ וַיִּשְׁמַח יוֹנָה
 עַל-הַקִּיקְיוֹן שְׂמִיחָה גְדוּלָּה: וְזָמִין יי אֱלֹהִים. קִיקְיוֹן. וּסְלִיק, עֵיל
 מִן יוֹנָה. לְמַהוּי טַלְא, עַל רִישִׁיהּ. לְאַגְנָא לִיהּ, מִבְּשִׁתִּיהּ. וְחַדִּי יוֹנָה, עַל
 קִיקְיוֹן, חֲדוּא רַבָּא: מ וַיִּמֶן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת בְּעֵלוֹת הַשַּׁחַר
 לְמַחֲרַת וַתֵּךְ אֶת-הַקִּיקְיוֹן וַיִּבְשׁ: וְזָמִין יי, תּוֹלַעַתָּא. בְּמַסַּק
 צְפָרָא, בְּיוֹמָא דְּבְתָרוּהִי. וּמַחַת יֵת קִיקְיוֹן, וַיִּבְשׁ: מ וַיְהִי | בְּזֶרַח
 הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּמֶן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים חָרִישִׁית וַתֵּךְ הַשֶּׁמֶשׁ
 עַל-רֵאשׁוֹ יוֹנָה וַיִּתְּעַלֶּף וַיִּשְׁאַל אֶת-נַפְשׁוֹ לָמוֹת וַיֹּאמֶר
 טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי: וְהוּהּ, בְּמַדְנַח שְׂמֵשָׁא. וְזָמִין יי. רוּחַ קְדוּמָא,
 שְׂתִיקְתָּא. וּטְפַחַת שְׂמֵשָׁא. עַל רִישָׁא דִּיוֹנָה, וְאַשְׁתַּלְהִי. וּשְׂאִיל יֵת

זולק הדקדוק: מ וימן יהוה. תי' 'השם' בגעיא:

נפשיה, לממת. ואמר, טב דאמות, מדאיחי: ^מ ויאמר אלהים
אל-יונה ההיטב חרה-לך על-הקיקיון ויאמר היטב
חרה-לי עד-מות: ואמר יי, ליונה. הלחדא תקיף לך, על קיקיון.
ואמר, לחדא תקיף לי, עד מותא: ^מ ויאמר יהוה אתה חסת'
על-הקיקיון אשר לא-עמלת בו ולא גדלתו שבן-לילה
היה ובן-לילה אבד: ואמר יי, את חסתא, על קיקיון. דלא
עמלתא ביה, ולא רביתהי. דבליליא הדין הוה, ובליליא אחרנא אבד:
^מ ואני לא אחוס על-נינוה העיר הגדולה אשר יש-בה
הרבה משתים-עשרה רבו אדם אשר לא-ידע בין-ימינו
לשמאלו ובהמה רבה: ואנא, לא אחוס. על נינוה, קרתא רבתא.
דאית בה. סגי מתרתא עסרי רבוא, אנשא. דלא ידע, בין ימיניה
לסמאליה. ובעירא, סגי: ^מ מי-אל כמוד נשא עון ועבר
על-פשע לשארית נחלתו לא-החזיק לעד אפו כי-חפץ
חסד הוא: לית בר מנך, את הוא אלהא. שביק לענון, ומעבר על
חובין. לשארא, דאחסנתיה. לא מוריד לעלמין, רגזיה. ארי רעי
לאיטבא, הוא: ^ב ישוב ירחמנו יכבש עונותינו ותשליך
במצלות ים כל-חטאתם: יתוב מימריה, לרחמא עלנא. ישבוק
על חובנא, ברחמתי. וירמי לעמקי ימא, כל חטאי ישראל: ^ב תתן
אמת ליעקב חסד לאברהם אשר-נשבעת לאבותינו
מימי קדם: תתין קשטי יעקב לבנוהי, כמא דקיימתא ליה בבית אל.
טבות אברהם לזרעיה בתרוהי, כמא דקיימתא ליה בין בתריא. תדכר
לנא עקידת יצחק דאתעקד על מדבחא, קדמך. תעביד עמנא, טבון:
דקיימתא לאבהתנא, מיומי קדם:

זולק הדקדוק: ^מ משתים. השוא שבשי"ן נח ואף שיש געיא כמ"ס, בעבור שהתיבה בטעם
מקף, עיין במחברת התיגאן. והתי"ו דגש:

(גאלנו יהוה עבאות שמו קדוש ישראל):
(פרקנא. יי עבאות, שמייה. קדישא, דישראל):

על דא יתברך וישתבח, שמה רבא קדישא. די לעילא, חיא וקימא. מברך הוא לעלם,
ולעלמי עלמיא:

מפטייר דיו"ט ראשון שלסוכות

במדבר סימן כ"ט פסוקים י"ב - ט"ז

ובחמשה עשר יום לחדש השביעי מקרא-קדש יהיה לכם
כל-מלאכת עבודה לא תעשו וחתם חג ליהוה שבעת ימים:
והקרבתם עלה אשה ריח ניחח ליהוה פרים בני-בקר שלשה עשר
אילים שנים כבשים בני-שנה ארבעה עשר תמימם יהיו: ומנחתם
סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר האחד לשלשה עשר
פרים שני עשרנים לאיל האחד לשני האילים: ועשרון עשרון
לכבש האחד לארבעה עשר כבשים: ושעיר-עזים אחד חטאת
מלבד עלת התמיד מנחתה ונספה:

ברכה ראשונה שיקודם ההפטרה

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם. אשר בחר, בנביאים טובים. ורצה
בדבריהם, הנאמרים באמת. ברוך אתה יהוה. הבוחר בתורה,
במשה עבדו, וב ישראל עמו. ובנביאי, האמת והצדק: (אמן)

הפטרה דיו"ט ראשון שלסוכות

בזכריה סימן י"ג

והבאתי את-השלשית באש וצרפתים כצנף
את-הפסר ובחנתים כבחן את-הזהב
הוא | יקרא בשמי ואני אענה אתו אמרתי עמי הוא

וְהוּא יֹאמֵר יְהוָה אֱלֹהֵי: וְאֵעִיל יְת תִּלְתָּא בְּעָקָא, בְּכוּר דְאִישָׁא.
וְאַצְרוּפְנוּן, כְּמָא דְצָרְפִין יְת כְּסָפָא. וְאַבְחַרְנוּן, כְּמָא דְבַחְרִין יְת דִּהָבָא.
הוּא, יְצַלִּי בְשָׁמַי. וְאַנָּא, אֶקְבִּיל צְלוֹתֶיהָ. אֲמַרִית, עֲמִי הוּא. וְהוּא יִימַר, יי
אֱלֹהֵי: הִנֵּה יוֹם-בָּא לִיהוָה וְחֶלֶק שְׁלֹלְךָ בְּקִרְבְּךָ: הָא
יוֹמָא עֲתִיד לְמִיתִי, מִן קָדָם יי. וּפְלָגוּן בֵּית יִשְׂרָאֵל נְכֹסֵי עֲמֻמְיָא, בְּגוּיךָ
יְרֻשָׁלַם: וְאַסְפְּתִי אֶת-כָּל-הַגּוֹיִם | אֶל-יְרוּשָׁלַם לְמַלְחָמָה
וְנִלְכְּדָה הָעִיר וְנִשְׁסוּ הַבָּתִּים וְהַנְּשִׁים (כ' תשגלנה)
תִּשְׁכַּבְנָה וְיֵצֵא חֲצֵי הָעִיר בַּגּוֹלָה וְיִתָּר הָעָם לֹא יִפְרֹת
מִן-הָעִיר: וְאֶכְנִישׁ יְת כָּל עֲמֻמְיָא לְיְרֻשָׁלַם, לְאַגְחָא קִרְבָּא. וְתַתְּכַבִּישׁ
קִרְתָּא. וְיִתְבַּזְזוּן, בְּתֵיבָא. וְנִשְׂיָא, יִשְׁתַּכְּבֹן. וְיִפּוֹק. פְּלָגָה דְקִרְתָּא, בְּגִלּוּתָא.
וְשָׂאֵר עֲמָא, לֹא יִפְסוֹק, מִן קִרְתָּא: וְיֵצֵא יְהוָה וְנִלְחַם בְּגוֹיִם
הָהֵם בְּיוֹם הַלְחָמּוֹ בְּיוֹם קָרְב: וְיִתְגַּלִּי יי. וְיִגִּיחַ קִרְבָּא, בְּעֲמֻמְיָא
הָאֲנוּן. בְּיוֹם אֶגְחוּתֶיהָ קִרְב, עַל יַמָּא דְסוּף: וְעַמְדוּ רַגְלֵי
בְּיוֹם-הָהוּא עַל-הַר הַזֵּיתִים אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי יְרוּשָׁלַם
מְקֻדָּם וְנִבְקַע הַר הַזֵּיתִים מִחֲצוֹ מִזְרְחָה וְיָמָה גֵּיא
גְדוּלָה מְאֹד וּמִשׁ חֲצֵי הָהָר צְפוּנָה וְחֲצוֹ-נִגְבָּה: וְיִתְגַּלִּי
בְּגִבּוֹרֶתֶיהָ, בְּעֲדָנָא הָהוּא. עַל טוֹר זֵיתָא. דְעַל אִפִּי יְרֻשָׁלַם, מִמְדַּנְחָא.
וְיִתְבּוֹזַע טוֹר זֵיתָא מִפְּלָגִיָה, לְמִדְנָחָא וּלְמַעְרָבָא. חֲלָא, רַבָּא לְחֻדָּא.
וְיִתְלָשׁ, פְּלָגִיָה דְטוֹרָא, לְצְפוּנָא, וּפְלָגִיָה לְדְרוּמָא: וְנִסְתָּם גֵּיא-הָרִי
כִּי-יִגִיעַ גֵּי-הָרִים אֶל-אֶצֶל וְנִסְתָּם כַּאֲשֶׁר נִסְתָּם מִפְּנֵי

זולק הדקדוק: א אל אצל. הטעם בה מלעיל, כי הסגולתא לא תטעים, וכפי משפטה צריך להטעימה (להניעה), אם לעיל אם לרע. ובכאן הוא שם דבר וצריך להטעים באל"ף לעיל, כי בפעלים יתהפך לרע, כמו בצלצלי שמע (תלים קנ-ה) בעבור היותו שם דבר בא מלעיל, עיין ברש"י סוף תלים, ובפעלים 'ויהי כאשר שמע' (ברא כד-נב) לרע. וכן 'זורע זרע' (ברא-א כט) שם דבר לעיל. ובפעלים, 'ויהיה אם זרע ישראל' (שופטים-ו ג') לרע. והוא יהיה לך מעי"ר לעזור בכיוצא בזה, ועיין ערוגת הבשם דף מ' ע"א:

הָרַעַשׁ בְּיָמַי עֲזִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבֵא יְהוָה אֱלֹהֵי
כָּל־קְדוֹשִׁים עִמָּךְ: וְיִסְתְּתִים, חָלָא דְטוֹרָא. אַרְי ימטי חלת טוֹרָא,
לְאַצֵּל. וְתַעֲרִקוּן. כְּמָא דְעַרְקִתוּן, מִן קָדָם זַיְעָא. דְהוּה בְּיוֹמֵי עֲזִיָּה, מֶלֶךְ
שְׁבֻטָא דְבֵית יְהוּדָה. וְיִתְגַּלִּי, יְי אֱלֹהֵי. כָּל קְדִישׁוּהֵי, עֲמִיָּה: ז וְהָיָה
בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יְהִיָּה אֹר יִקְרוּת (כ' יקפאון) וְקִפְאוּן: וְיִהִי,
בְּעִדְנָא הַהוּא. לֹא יְהִי נְהוֹרָא. אֱלֹהֵי, עֲדֵי וּגְלִיד: ח וְהָיָה יוֹם־אֶחָד
הוּא יוֹדַע לִיהוָה לֹא־יוֹם וְלֹא־לַיְלָה וְהָיָה לְעַת־עֶרֶב
יְהִי־הָאֹר: וְיִהִי יוֹמָא חַד. הוּא. יְהִי יְדִיעַ קָדָם יְי לֹא כְנִיחוֹר זַיְמָס, וְלֹא
כְּקַבֵּל לַיְלִי. וְיִהִי לְעֵדוֹן רַמְשָׂא, יְהִי נְהוֹרָא: ט וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא
יֵצְאוּ מִיַּם־חַיִּים מִירוּשָׁלַם חֲצִים אֶל־הַיַּם הַקְּדָמוֹנִי
וְחֲצִים אֶל־הַיַּם הָאֲחֵרוֹן בְּקִיץ וּבַחֲרֹף יְהִיָּה: וְיִהִי, בְּעִדְנָא
הַהוּא. יִפְקוּן מִי מַבּוּעַ, מִירוּשָׁלַם. פְּלִגְהוֹן, לַיְמָא מְדַנְחָאָה. וּפְלִגְהוֹן, לַיְמָא
מְעַרְבָאָה. בְּקִיטָא וּבַסְתּוּא, יְהוֹן נְפִקוּן: י וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ
עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד:
וְתִתְגַּלִּי מַלְכוּתָא דֵּי, עַל כָּל יְתַבֵּי אַרְעָא. בְּעִדְנָא הַהוּא. יִפְלַחוּן קָדָם יְי,
כְּתַף חַד. אַרְי שְׁמִיָּה יֵצִיב בְּעֵלְמָא, לִית בְּרַ מְנִיָּה: יא יִסּוּב
כָּל־הָאָרֶץ כְּעַרְבָה מְגַבַּע לְרִמּוֹן נֶגֶב יְרוּשָׁלַם וְרֵאמָה^ו
וְיִשְׁבָּה תַּחְתֵּיהָ לְמִשְׁעַר בְּנִימָן עַד־מְקוֹם שַׁעַר הַרְאִשׁוֹן
עַד־שַׁעַר הַפְּנִים וּמִגְדַל חֲנַנְיָאֵל עַד יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ: יב יִקְפָּה כָּל
אַרְעָא כְּמִישְׂרָא, מְגַבַּע לְרִמּוֹן. דְרוּס, יְרוּשָׁלַם. וְתִתְרַבֵּי וְתִתִּיב בְּאַתְרָהּ,
לְמִתְרַע שְׁבֻט בְּנִימָן. עַד אֲתַר. תְּרַעָא קְדַמָּאָה, עַד תְּרַע זְוִיתָא. וּמִגְדַל
פְּקוּס. עַד, שִׁיחֵי מַלְכָא: יג וְיִשְׁבּוּ בָּהּ וְחָרַם לֹא יְהִי־עוֹד
וְיִשְׁבָּה יְרוּשָׁלַם לְבִטְחָה: וְיִתְבוֹן בַּהּ. וְקַטְלָא, לֹא יְהִי עוֹד. וְתִתִּיב

זולק הרקדוק: יא וְרֵאמָה. הו"ו געי בסת"י המדוקדקים:

יְרִשְׁלָם, לְרַחֲצֵן: ^{יג} וְזֹאת | תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגַּף יְהוָה
 אֶת-כָּל-הָעַמִּים אֲשֶׁר עָבְאוּ עַל-יְרוּשָׁלַם הַמֶּקֶם | בְּשָׂרוֹ
 וְהוּא עֶמֶד עַל-רַגְלָיו וְעֵינָיו תִּמְקְנֶה בְּחִרְיָהֶן וּלְשׁוֹנוֹ
 תִּמְקֶם בְּפִיהֶם: וְדָא, תְּהִי מַחְתָּא. דִּימְחֵי יְיָ יתְּ כָּל עַמְמֵיָא. דְּמַתְּכַנְשִׁין
 וְאַתָּן, עַל יְרִשְׁלָם. יתְּמַסִּי, בְּסִרְיָה. וְהוּא, קָאִים עַל רַגְלוֹהֵי. וְעֵינֵיהוֹן,
 יתְּמַסִּין בְּגַלְגְּלֵיהוֹן. וְלִישְׁנָהוֹן, יתְּמַסִּי בְּפִמְהוֹן: ^{יד} וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא
 תִּהְיֶה מְהוּמַת-יְהוָה רַבָּה בָּהֶם וְהַחֲזִיקוּ אִישׁ יַד רֵעֵהוּ
 וְעָלְתָה יָדוֹ עַל-יַד רֵעֵהוּ: וְיְהִי, בְּעֵדְנָא הַהוּא. יְהִי שְׂגוּשׁ קַטְלָא,
 קָדָם יְיָ. סָגִי בְּהוֹן. וְיִתְקַפּוּן. גְּבַר, בְּיַד חֲבֵרִיָּה. וְתִתְלָשׁ יְדֵיהָ, עִם יָדָא
 דְּחֲבֵרִיָּה: ^{טו} וְגַם-יְהוּדָה תִּלְחַם בִּירוּשָׁלַם וְאַסְף חֵיל
 כָּל-הַגּוֹיִם סָבִיב זֶהָב וְכֶסֶף וּבַגְדִים לָרַב מְאֹד: וְאִף דְּבֵית
 יְהוּדָה. יִיתוּנוֹן עַמְמֵיָא כַּד אָנִיסִין, לְאַגְחָא קַרְבָּא בִירוּשָׁלַם. וּיְכַנְשׁוּן נְכֹסֵי
 כָּל עַמְמֵיָא, סְחֹר סְחֹר. דְּהַבָּא וְכֶסֶפָא. וּלְבוּשִׁין, לְסָגִי לְחַדָּא: ^{טז} וְכֵן
 תִּהְיֶה מַגֵּפַת הַסּוּם הַפְּרֹד הַגָּמֶל וְהַחֲמוֹר וְכָל-הַבְּהֵמָה
 אֲשֶׁר יְהִיָּה בְּמַחֲנוֹת הַהֵמָּה כַּמַּגֵּפָה הַזֹּאת: וְכֵן תְּהִי, מַחַת
 סְסִיָּא. כּוּדְנֵיָא, גְּמֵלָא וְחַמְרָא. וְכָל בְּעִירָא. דִּיהִי, בְּמִשְׁרֵיתָא הָאֲנוּן.
 כַּמַּחְתָּא, הָדָא: ^{יז} וְהָיָה כָּל-הַנּוֹתָר מִכָּל-הַגּוֹיִם הַבָּאִים
 עַל-יְרוּשָׁלַם וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ
 יְהוָה עֲבָאוֹת וְלַחַג אֶת-חַג הַסְּפֹת: וְיְהִי, כָּל דִּישְׁתָּאָר, מִכָּל
 עַמְמֵיָא. דְּמַתְּכַנְשִׁין וְאַתָּן, עַל יְרִשְׁלָם. וְיִסְקוּן, כּוּזְמֵן שְׁנָא בְּשָׁנָא. לְמַסְגֵּד
 קָדָם מֶלֶךְ עֲלֵמֵיָא, יְיָ עֲבָאוֹת. וְלִמְיַחַג, יְת חָגָא דְּמִטְלֵיָא:
^{יח} וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא-יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפַּחֹת הָאָרֶץ אֶל-
 יְרוּשָׁלַם לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוָה עֲבָאוֹת וְלֹא עֲלֵיהֶם
 יְהִיָּה הַגָּשָׁם: וְיְהִי, דְּלֹא יִסְק. מְזַרְעֵית עַמְמֵי אַרְעָא, לִירוּשָׁלַם. לְמַסְגֵּד.

קדם מלך עלמיא, יי צבאות, ולא עליהון, יהי מטרא:
 וְאִם־מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא־תֵעָלֶה וְלֹא בָאָה וְלֹא
 עֲלִיָּהֶם תִּהְיֶה הַמַּגָּפָה אֲשֶׁר יִגַּף יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
 לֹא יַעֲלוּ לְחַג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת: וְאִם מַלְכוּת מִצְרַיִם לֹא תִסָּק.
 וְלֹא תִיָּתֵי, וְלֹא לְהוֹן יִסָּק נִילוּס. בְּרַם עֲלִיָּהוֹן, תְּהִי מַחְתָּא. דִּימַחֵי יי, ית
 עַמְמִיא. דְּלֹא יִסְקוּן, לְמִיחַג, ית חַגָּא דְּמַטְלִיא: כִּי זֹאת תִּהְיֶה
 חֲטָאת מִצְרַיִם וְחֲטָאת כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לְחַג
 אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת: דָּא תְּהִי, פְּרַעְנוֹת מִצְרַאִי. וּפְרַעְנוֹת, כָּל עַמְמִיא.
 דְּלֹא יִסְקוּן, לְמִיחַג, ית חַגָּא דְּמַטְלִיא: כִּי בַּיּוֹם הַהוּא יְהִי
 עַל־מַצְלוֹת הַסּוּס קֹדֶשׁ לִיהוָה וְהָיָה הַסִּירוֹת בְּבֵית יְהוָה
 כַּמְזַרְקִים לְפָנַי הַמְּזַבְּחִי: בְּעֵדְנָא הַהוּא. יְהִי, עַל פְּרוּרוֹת סְסִיא.
 קֹדֶשׁא, קָדָם יי. וְיִהוֹן דְּוִדְיָא, בְּבֵית מִקְדָּשָׁא דִּיִּי. סְגִיאִין כַּמְזַרְקִיא, קָדָם
 מִדְּבַחָא: כִּי וְהָיָה כָּל־סִיר בִּירוּשָׁלַם וּבִיהוּדָה קֹדֶשׁ לִיהוָה
 צְבָאוֹת וּבָאוּ כָּל־הַזְּבָחִים וְלִקְחוּ מֵהֶם וּבִשְׁלוּ בָהֶם
 וְלֹא־יְהִי כִנְעָנִי עוֹד בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא:
 וְיִהִי, כָּל דוּד בִּירוּשָׁלַם, וּבִיהוּדָה. קֹדֶשׁא, קָדָם יי צְבָאוֹת. וְיִיתוּן, כָּל
 דְּדַבְּחִין. וְיִסְבוּן מִנְּהוֹן, וּיִבְשְׁלוּן בְּהוֹן. וְלֹא יְהִי עֶבֶד תַּגְרָא, עוֹד, בְּבֵית
 מִקְדָּשָׁא דִּי צְבָאוֹת, בְּעֵדְנָא הַהוּא:

(גְּאֵלְנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרַקְנָא. יי צְבָאוֹת, שְׁמִיָּהּ, קֹדֶשׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

על דא יתברך וישתבח, שְׁמָא רַבָּא קֹדֶשׁא. די לעילא, חַיָּא וְקַיָּמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעַלְמַי,
 וְלְעַלְמֵי עַלְמִיא:

מפטיר דיו"ט שני שלסוכות (בחוצה לארץ)

במדבר סימן כ"ט פסוקים י"ב - ט"ז

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרֵא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־
 מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגְתֶּם חֵג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים:
 וְהִקְרַבְתֶּם עֲלֶיהָ אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵי
 אֵילִם שָׁנִים כַּבָּשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבַּעַה עֶשְׂרֵי תְּמִימִם יִהְיוּ: וּמִנְחַתֶּם
 סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד לְשֹׁלֶשֶׁה עֶשְׂרֵי
 פָּרִים שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לְאֵיל הָאֶחָד לְשָׁנֵי הָאֵילִם: וְעֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן
 לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְאַרְבַּעַה עֶשְׂרֵי כַּבָּשִׂים: וְשְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֲטָאת
 מִלֶּבֶד עֹלֹת הַתָּמִיד מִנְחַתָּה וְנִסְכָּה:

ברכה ראשונה שקורבם ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנְבִיאִים טוֹבִים. וְרָצָה
 בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבוֹחֵר בַּתּוֹרָה,
 כְּמוֹשֶׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנְבִיאֵי הָאֵמֶת וְהַצְדִּיק: (אמנ)

הפטרה דיו"ט שני שלסוכות (בחוצה לארץ)

במלכים א' סימן ז'

וְהַשְּׁלֵם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
 בֵּית יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קֹדְשֵׁי דָוִד
 אָבִיו אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֶּלִּים נָתַן בְּאֶצְרוֹת
 בֵּית יְהוָה: וּשְׁלִימַת, כָּל עֲבִידָתָא. דְּעַבְד. מִלְּפָא שְׁלֹמֹה, בֵּית
 מִקְדָּשָׁא דִּי. וְאִיתֵי שְׁלֹמֹה. יְת קֹדְשֵׁי דָוִד אָבוּהִי. יְת כֶּסֶף וְיְת דְּהַבָּא,
 וְיְת מְנִיָּא. יְהַב. בְּאֶצְרֵי, בֵּית מִקְדָּשָׁא דִּי: אַז יְקַהֵל שְׁלֹמֹה
 אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת נְשִׂאֵי הָאָבוֹת
 לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה יְרוּשָׁלַם לְהַעֲלוֹת
 אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן: כִּי בְּנֵשׁ שְׁלֹמֹה,
 זֶזְלַק הוֹדְקֵרוֹן: אַז יְקַהֵל. אִין פְּסִיק אַחַר תִּיבַת 'אוֹ: לְהַעֲלוֹת. הַלְמִ'ד גְּעִי, וְנוֹטָה קְרִיאַתוֹ
 לַפְתָּח:

ית סבי ישראל. וית כל רישי שבטיא רבירבי אבהתא. לבני ישראל. לות
 מלפא שלמה, לירשלם. לאסקא. ית ארון קימא די. מקרתא דדוד,
 היא ציון: ^ג ויקהלו אל-המלך שלמה כל-איש ישראל
 בירח האתנים בחג הוא החדש השביעי: ואתכנישו. לות
 מלפא שלמה, כל אנש ישראל. בירחא דעתיקיא קרן ליה ירחא
 קדמאה, חגא. וכען הוא, ירחא שביעאה: ^ד ויבאו כל זקני
 ישראל וישאו הפהנים את-הארון: ואתו. כל, סבי ישראל.
 ונטלו כהניא, ית ארונא: ^ה ויעלו את-ארון יהוה ואת-אהל
 מועד ואת-כל-כלי הקדש אשר באהל ויעלו אתם
 הפהנים והלויים: ואסיקו. ית ארונא די, וית משפן זמנא. וית כל
 מני קדשא, דבמשכנא. ואסיקו יתהון, כהניא, ולויאי: ^ו והמלך
 שלמה וכל-עדת ישראל הנועדים עליו אתו לפני
 הארון מזבחים צאן ובקר אשר לא-יספרו ולא ימנו
 מרב: ומלפא שלמה. וכל כנשתא דישראל, דאזדמנו עלוהי. קימין
 עמיה, קדם ארונא. מנכסין, ען ותורין. דלא יתחשבון. ולא יתמנון,
 מסגי: ^ז ויבאו הפהנים את-ארון ברית-יהוה אל-מקומו
 אל-דביר הבית אל-קדש הקדשים אל-תחת פני
 הפרובים: ואעילו כהניא. ית ארון קימא די, לאתריה. לבית כפורי
 דמתקן ליה בגו ביתא, לקדש קדשיא. לתחות, פני כרוביא: ^ח פי
 הפרובים פרשים פנפים אל-מקום הארון ויסכו הפרבים
 על-הארון ועל-בדיו מלמעלה: ארי כרוביא, פריסין גדפיהון.
 על אתר, ארונא. ומטללין כרוביא. על ארונא ועל אריחיה, מלעילא:
^ט ויארכו הבדים ויראו ראשי הבדים מן-הקדש על-פני

זלק הדקדוק: ^ט ויארכו. הוי"ו געי:

הַדְּבִיר וְלֹא יֵרְאוּ הַחֹוּצָה וַיְהִיו שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וְאַרְיֵכִין,
אַרְיֵחָיָא. וּמִתְחִזֵּן רִישֵׁי אַרְיֵחָיָא מִן קִדְשָׁא, עַל אִפֵּי בֵּית כְּפוּרִי. וְלֹא
מִתְחִזֵּן, לְבָרָא. וְהוּוּ תַמָּן. עַד, יוֹמָא הַדִּין: ^ד אֵין בְּאַרְזֵן רַק שְׁנֵי
לְחֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר הִנֵּחַ שָׁם מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת
יְהוָה עִם-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: בְּאַרְזָא,
מִחֲתִין. תְּרִין, לֹחֵי אֲבָנָיָא. דְּאַצְנַע תַּמָּן, מֹשֶׁה בְּחֹרֵב. דְּעֲלִיהוֹן כְּתִיבִין,
עֶסְרָא פִתְגָמֵי קִימָא. דְּגִזֹר יי, עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּמִפְקֵהוֹן, מֵאַרְעָא
דְּמִצְרַיִם: ^{דא} וַיְהִי בְצֵאת הַכְּהֹנִים מִן-הַקֹּדֶשׁ וְהֶעֱנָן מָלֵא
אֶת-בֵּית יְהוָה: וַהֲוָה. בְּמִפְקֵי כְּהֵנָיָא, מִן קִדְשָׁא. וְעָנָן אֲמַטָּא
אֶת־מְלִי, יָת בֵּית מִקְדָּשָׁא דִּי: ^{דב} וְלֹא-יָכִלוּ הַכְּהֹנִים לַעֲמֹד
לְשַׁרְתַּת מִפְּנֵי הֶעֱנָן כִּי-מָלֵא כְבוֹד-יְהוָה אֶת-בֵּית יְהוָה:
וְלֹא יָכִילוּ כְּהֵנָיָא. לְמַקְּס לְשִׁמְשָׁא, מִן קִדְּס עֲנָנָא. אַרִי אֶת־מְלִי יִקְרָא דִּי,
יָת בֵּית מִקְדָּשָׁא דִּי: ^{דג} אִז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לְשָׁכֵן
בְּעֶרְפֶּל: בְּכִין, אָמַר שְׁלֹמֹה. יי אֶת־רַעִי. לֹא שְׂרָאָה שְׂכִינְתִּיה, בִּירְשָׁלַם:
^{דד} בָּנָה בְּנִיתִי בֵּית זָבֵל לָךְ מִכּוֹן לְשַׁבְּתָךְ עוֹלָמִים: מִבְּנָא
בְּנִיתִי. בֵּית מִקְדָּשָׁא, קִדְּמָךְ. אֶת־רַ מִתְקֹן לְבֵית שְׂכִינְתְךָ, עֲלָמִין:
^{דה} וַיִּסַּב הַמֶּלֶךְ אֶת-פָּנָיו וַיִּבְרַךְ אֶת כָּל-קְהֵל יִשְׂרָאֵל
וְכָל-קְהֵל יִשְׂרָאֵל עֹמְדִים: וְאַסְחָר מִלְכָּא, יָת אִפּוּהִי. וּבְרִיךְ. יָת, כָּל
קְהֵלָא דִּישְׂרָאֵל. וְכָל קְהֵלָא דִּישְׂרָאֵל, קָאִים: ^{דו} וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֶת דְּוֹד אָבִי וּבִידּוֹ מָלֵא
לְאֹמֵר: וְאָמַר. בְּרִיךְ יי, אֱלֹהֵא דִּישְׂרָאֵל. דְּגִזֹר בְּמִימְרֵיה. עִם, דְּוֹד
אַבָּא. וּבְרַעוּתִיה קָיִים, לְמִימֵר: ^{דז} מִן-הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
אֶת-עַמִּי אֶת-יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא-בַחֲרָתִי בְּעִיר מִכָּל
שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל לְבָנוֹת בֵּית לְהִיּוֹת שְׁמִי שָׁם וְאַבְחַר בְּדָוִד

לְהִיּוֹת עַל-עַמֵּי יִשְׂרָאֵל: מִן יוֹמָא. דְּאִפִּיקִית. יְת עַמֵּי יְת יִשְׂרָאֵל,
 מִמְּצָרִים. לֹא אֶתְרַעִיתִי בְּקֶרְתָּא. מְכַל, שְׁבֻטֵיָא דְיִשְׂרָאֵל. לְמַבְנֵי בֵיתָא.
 לְאִשְׂרָאֵה שְׁכִינְתִּי, תַּמָּן. וְאֶתְרַעִיתִי בְּדוֹד. לְמַהוּי מַלְכָּא, עַל עַמֵּי
 יִשְׂרָאֵל: ^ד וַיְהִי עִם-לִבָּב דְּדוֹד אָבִי לְבָנוֹת בֵּית לְשֵׁם יְהוָה
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וְהוּא. בְּלִבָּא, דְּדוֹד אָבִיא. לְמַבְנֵי בֵיתָא. לְשִׁמָּא דִּינִי,
 אֱלֹהָא דְיִשְׂרָאֵל: ^ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-דְּדוֹד אָבִי יַעֲזֵן אֲשֶׁר הִזָּה
 עִם-לִבְבָךְ לְבָנוֹת בֵּית לְשִׁמִּי הַטִּיבָת כִּי הִזָּה עִם-
 לִבְבָּךְ: וְאָמַר יִי, לְדוֹד אָבִיא. חֲלָף. דְּהוּא, עִם לִבָּךְ. לְמַבְנֵי בֵיתָא,
 לְשִׁמִּי. אֶתְקִינְתָּא. אָרִי הוּא, עִם לִבָּךְ: כִּי רַק אֶתָּה לֹא תִבְנֶה
 הַבַּיִת כִּי אִם-בְּנֶךְ הֵיִצְא מִחֻלְעִיךְ הוּא-יִבְנֶה הַבַּיִת
 לְשִׁמִּי: לְחוּד אֶת. לֹא תִבְנֵי, בֵיתָא. אֱלֹהִין, פִּר דְּתוֹלִיד. הוּא יִבְנֵי
 בֵיתָא, לְשִׁמִּי: כִּי וַיִּקָּם יְהוָה אֶת-דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וַאֲקָם
 תַּחַת דְּדוֹד אָבִי וַאֲשַׁב | עַל-כִּפְסָא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
 יְהוָה וַאֲבָנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: וְקִיִּים יִי. יְת
 פִּתְגְמוּהִי, דְּמַלְלִיל. וְקִמִּית. תַּחֲוֹת, דְּדוֹד אָבִיא. וְיִתִּיבִית, עַל כְּרִסֵּי מַלְכוּתָא
 דְיִשְׂרָאֵל. כְּמָא דְּמַלְלִיל, יִי. וּבִנִּיתִי בֵיתָא. לְשִׁמָּא דִּינִי, אֱלֹהָא דְיִשְׂרָאֵל:
^כ וְאֲשֵׁם שֵׁם מְקוֹם לְאֲרוֹן אֲשֶׁר-שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר
 כָּרַת עִם-אֲבֹתֵינוּ בְּהוֹצִיאֹו אֶתְּם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְשׁוּיְתִי
 תַּמָּן אֶתְר מְתַקֵּן, לְאֲרוֹנָא. דְּבִיָּה מַחֲתִין, תַּרְיִן לְיַחֲי אֲבַנְיָא. דְּעַלִּיהוֹן,
 קִימָא דִּינִי. דְּגִזְר, עִם אֲבָהֲתַנָּא. בְּאִפְקוּתֵיהּ יְתִהוֹן, מֵאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם:

(גְּאֵלְנוּ יְהוָה עֲבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוּשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרַקְנָא. יִי עֲבָאוֹת, שְׁמִיָּהּ קְדִישָׁא, דְיִשְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יְתַבְרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לְעִילָא, חֵיא וְקִימָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלַם,
 וְלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא:

זֶלְק הַדְּמִקְדוּק: יִי יַעֲזֵן. בְּטַעַם רַבִּיעַ: